

NAPUTAK ZA POPISIVAČE I OPĆINSKE INSTRUKTORE

Probni popis stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni
i Hercegovini 2012. godine

Sarajevo, 2012.

Lektura: **Marija Kovačič - Šmalcelj**

Tisak: **Tiskarnica Atlantik bb**

KAZALO

PREDGOVOR	5
UVOD	7
1. OPĆI DIO	9
1.1. CILJEVI PROBNOG POPISA	9
1.2. JEDINICE KOJE SE POPISUJU	9
1.3. JEDINICE KOJE SE NE POPISUJU	10
1.4. RAZDOBLJE POPISIVANJA I KRITIČNI MOMENT PROBNOG POPISA	10
2. RAD POPISIVAČA	10
2.1. OBVEZE POPISIVAČA PRIJE POČETKA POPISIVANJA	10
2.2. NAČIN OBRAĆANJA GRAĐANIMA I PONAŠANJE PRILIKOM POPISIVANJA	11
2.3. TKO DAJE PODATKE POPISIVAČU	11
2.4. ŠTO POPISIVAČ TREBA UTVRDITI PRIJE POPUNJAVANJA OBRAZACA	12
2.5. POPISNI OBRASCI	12
2.6. NAČIN UPISIVANJA ODGOVORA NA OBRASCE	14
2.7. REDOSLIJED POPUNJAVANJA OBRAZACA	14
3. KONTROLNIK (OBRAZAC P-3)	15
3.1. ČEMU SLUŽI KONTROLNIK	15
3.2. PRVI REZULTATI ZA POPISNI KRUG	15
3.3. POPIS ADRESA I POPISANIH JEDINICA, TE PREGLED REZULTATA PO KUĆANSTVIMA	15
3.4. IZRADA ZBROJNOG RETKA U „POPIS ADRESA I POPISANIH JEDINICA I PREGLED REZULTATA PO KUĆANSTVIMA“	28
3.5. IZRADA PRVIH REZULTATA ZA POPISNI KRUG	30
3.6. PREDAJA KOMPLETNE POPISNE GRAĐE OPĆINSKOME INSTRUKTORU	30
4. POPUNJAVANJE OBRAZACA P-2 I P-1	31
5. UPITNIK ZA KUĆANSTVO I STAN (Obrazac P-2)	35
5.1. POPUNJAVANJE IDENTIFIKACIJSKIH PODATAKA I PODATAKA O ADRESI	36
5.2. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „SPISAK OSOBA“	37
5.3. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „PODACI O JEDINICI ZA STANOVANJE“	43
5.4. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „PODACI O ZGRADI“	51
5.5. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „PODACI O KUĆANSTVU“	54
5.6. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „PODACI O POLJOPRIVREDI“	56
6. POPISNICA (Obrazac P-1)	61
7. ZADACI OPĆINSKOG INSTRUKTORA	87
7.1. POPUNJAVANJE DIJELA „POPUNJAVA OPĆINSKI INSTRUKTOR“ NA UPITNIKU ZA KUĆANSTVO I STAN	88
7.2. POPUNJAVANJE DIJELA „POPUNJAVA OPĆINSKI INSTRUKTOR“ NA POPISNICI	90
8. DEFINICIJE	90
PRILOG	93
Popisnica (P-1)	
Upitnik za kućanstvo i stan (P-2)	

PREDGOVOR

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je, u suradnji s Federalnim zavodom za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine i Republičkim zavodom za statistiku Republike Srpske, izradila Naputak za popisivače i općinske instruktore koji će se koristiti u Probnom popisu.

Tijekom rada na povjerenim poslovima popisivači i općinski instruktore su dužni pridržavati se Naputka, tj. postupati sukladno opisanim postupcima i definicijama.

Uspjeh Probno popisa u velikoj mjeri ovisi o popisivačima, tj. o njihovu primjerenom ponašanju s građanima, te odličnom poznavanju gradiva danog u ovome Naputku.

Naputak za popisivače i općinske instruktore sadrži objašnjenja ciljeva i jedinica Probno popisa, sadržaj osnovnih i pomoćnih obrazaca, definicije svih obilježja stanovništva, kućanstava i stanova koja se prikupljaju Probno popisom te način ispunjavanja popisnih obrazaca.

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je, u suradnji s Republičkim zavodom za statistiku Republike Srpske i Federalnim zavodom za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine, izradila i Naputak za organiziranje i provedbu Probno popisa, kojima su regulirane mjerodavnosti i zadaće svih sudionika u Probno popisu.

Ravnatelj
Agencije za statistiku
Bosne i Hercegovine

UVOD

U sklopu priprema za Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini, čija se provedba planira za 2013. godinu, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, u suradnji s Federalnim zavodom za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine i Republičkim zavodom za statistiku Republike Srpske, planira obaviti, u razdoblju od 15. do 29. listopada 2012. godine, Probni popis stanovništva, kućanstava i stanova prema stanju na dan 14. listopada 2012. u 24 sata.

Probni popis provest će se na uzorku od 60 popisnih krugova, odnosno 33 popisna kruga u Federaciji BiH, 21 popisni krug u Republici Srpskoj i 6 popisnih krugova u Brčko distriktu, čime će biti obuhvaćeno oko 6.000 kućanstava i oko 20.000 osoba u izabranim naseljima. U općinama koje su izabrane za probni popis podjednako su zastupljena gradska i ostala naseljena mjesta.

Cilj Probnog popisa jeste provjera pripremljenih metodoloških, organizacijskih i informatičkih rješenja za prikupljanje i obradu popisnih podataka kako bi se pravodobno i na prikladan način pripremila provedba i otklonili eventualni nedostaci za provedbu Popisa 2013. na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Probni popis provodit će popisivači (anketari) metodom intervjua, a kod dolaska u kućanstvo popisivač će se legitimirati posebnim ovlaštenjem.

1. OPĆI DIO

1.1. CILJEVI PROBNOG POPISA

Cilj provedbe Probnog popisa je kroz simulaciju svih popisnih aktivnosti provjeriti pripremljenost metodoloških i organizacijskih rješenja u svrhu pravodobnog otklanjanja svih eventualnih nedostataka i obučavanja statističkog i informatičkog kadra za provedbu Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u BiH 2013. godine.

Provedba Probnog popisa ima za cilj provjeriti rješenja koja se odnose na:

- sadržaj osnovnih i pomoćnih popisnih obrazaca,
- metodološke upute,
- organiziranje provedbe Probnog popisa,
- rad popisivača i drugih sudionika u popisu,
- trajanje popisivanja,
- skice popisnih krugova,
- organiziranje i provedbu kontrole obuhvata i kvaliteta podataka,
- provjeru faza obrade podataka (pripremu materijala za unos, skeniranje popisnih obrazaca, šifriranje, kontrole podataka i tabeliranje rezultata popisa),
- analizu rezultata Probnog popisa,
- troškove pojedinih faza popisa.

1.2. JEDINICE KOJE SE POPISUJU

U izabranim popisnim krugovima, probnim popisom prikupit će se podaci o stanovništvu, kućanstvima i stanovima.

Probnim popisom bit će obuhvaćeni:

Osobe

- Državljeni Bosne i Hercegovine s prebivalištem ili boravištem u Bosni i Hercegovini, bez obzira na to jesu li u trenutku popisa nazočni u Bosni i Hercegovini ili su izvan Bosne Hercegovine;
- Strani državljani s dozvolom za stalni ili privremeni boravak u Bosni i Hercegovini, bez obzira jesu li u trenutku popisa u Bosni i Hercegovini ili nisu;
- Osobe bez državljanstva.

Kućanstva

Probnim će se popisom obuhvatiti:

- Sva individualna kućanstva osoba jedinica Popisa i
- Sva kolektivna kućanstva (sastavljena od osoba koje žive u ustanovama za trajno zbrinjavanje djece i odraslih, u bolnicama za smještaj neizlječivo bolesnih, u samostanima, manastirima ili drugim vjerskim objektima i slično).

Stanovi

Probnim će se popisom obuhvatiti:

- Svi stanovi u zemlji koji su namijenjeni za stanovanje, neovisno o tomu koriste li se za tu ili za neku drugu namjenu ili uopće nisu naseljeni;
- Objekti namijenjeni za kolektivno (institucionalno) stanovanje;
- Druge naseljene prostorije ili objekti koji nisu namijenjeni za stanovanje, ali se u vrijeme Popisa koriste za tu namjenu.

1.3. JEDINICE KOJE SE NE POPISUJU

Probim popisom neće biti obuhvaćeni:

Osobe

- Diplomatsko-konzularno osoblje stranih diplomatskih i konzularnih zastupništava i zastupnici međunarodnih organizacija i tijela, kao ni članovi njihovih obitelji koji s njima borave u Bosni i Hercegovini;
- Pripadnici inozemnog vojnog i policijskog osoblja, kao ni i članovi njihovih obitelji koji s njima borave u Bosni i Hercegovini;
- Strani državljani koji u vrijeme Popisa kratkotrajno borave u Bosni i Hercegovini kao turisti, iz privatnih ili službenih razloga, zbog liječenja i slično.

Stanovi

- Stanovi u vlasništvu stranih država;
- Nenaseljeni (prazni) stanovi koji su iseljeni zbog rušenja;
- Nenaseljeni stanovi u zgradama koje još nemaju dozvolu za useljavanje;
- Stanovi koji se u potpunosti koriste za smještaj poljoprivrednih strojeva, ogrjeva i slično.

1.4. RAZDOBLJE POPISIVANJA I KRITIČNI MOMENT PROBNOG POPISA

Popisivanje počinje 15. listopada 2012. godine u 9 sati, a završava se najkasnije do 29. listopada 2012. godine u 21 sat.

Podaci u popisnim obrascima se upisuju prema stanju na dan 14. listopada 2012. godine u 24 sata, odnosno u ponoć između 14. listopada i 15. listopada 2012. godine. U statistici se ovaj vremenski presjek naziva „kritični moment popisa“.

U Probnom popisu treba popisati sve osobe koje su bile žive u „kritičnom momentu popisa“.

Primjerice:

Ne popisuju se djeca rođena nakon „kritičnog momenta“, odnosno u razdoblju od 15. listopada 2012. godine do dolaska popisivača u kućanstvo. Djeca rođena točno u „kritičnom momentu“ se popisuju.

Ne popisuju se osobe koje su umrle prije „kritičnog momenta“. Ako je neka osoba umrla nakon „kritičnog momenta“, odnosno u razdoblju od 15. listopada 2012. godine do dolaska popisivača u kućanstvo kojemu je ta osoba pripadala, ta osoba se popisuje, s obzirom da je u „kritičnom momentu“ bila živa. Osoba koja je umrla točno u kritičnom momentu neće pripadati Probnom popisu.

2. RAD POPISIVAČA

2.1. OBVEZE POPISIVAČA PRIJE POČETKA POPISIVANJA

Prije početka popisivanja popisivač, zajedno s općinskim instruktorom, treba obići granice popisnog kruga koji mu je dodijeljen i provjeriti njegove granice prema dobivenoj dokumentaciji, odnosno usporediti stanje na terenu sa skicom. Ako prilikom obilaska, na temelju skice i opisa granica popisnog kruga, popisivač primijeti kako ne može sa sigurnošću utvrditi teren na kojemu treba provesti popisivanje, nužno je odmah s instruktorom riješiti sve nejasnoće.

Granica i opis popisnoga kruga i njegov sadržaj moraju biti jasno određeni. Sve eventualne razlike ili točke koje nisu jasno određene treba razriješiti općinski instruktor zajedno sa stručnim osobama područnih jedinica geodetskih uprava, sukladno Napatku za organiziranje i provedbu probnoga popisa.

Kada upozna područje svojega popisnog kruga, popisivač izrađuje plan kretanja i popisivanja unutar popisnoga kruga, vodeći pri tome računa da **ne ispusti ni jednu jedinicu popisa** (osobu, kućanstvo ili stan). U ulicama u kojima popisuje obje strane, popisivač se treba kretati najprije jednom, a potom drugom stranom ulice.

Popisivač treba ići redom od kuće do kuće, a u kućama / zgradama od stana do stana kako bi ustanovio nalazi li se u jednoj kući (zgradi) jedan ili više stanova, te živi li u pojedinoj kući / stanu jedno ili više kućanstava, odnosno stanuju li ondje privremeno prisutne osobe.

Popisivač mora uspješno surađivati sa svojim općinskim instruktorom, pogotovu ako naiđe na bilo kakav problem pri popisivanju koji ne može sam riješiti, a općinski instruktor treba redovito kontrolirati popisnu građu popisivača i davati mu upute za uspješan rad. **Veoma je bitna kontrola materijala nakon popisanih prvih 5–10 kućanstava, jer odmah na početku treba ukloniti sve sistematske pogreške.**

2.2. NAČIN OBRAĆANJA GRAĐANIMA I PONAŠANJE PRILIKOM POPISIVANJA

Prije ulaska u kuću ili stan popisivač će se predstaviti, pokazati Ovlaštenje za popisivača i ukratko objasniti cilj posjete.

Popisivač treba stalno imati na umu kako uspjeh Probnog popisa u velikoj mjeri ovisi o tomu kako će postaviti i objasniti pojedina pitanja. Stoga u ponašanju s građanima treba biti strpljiv, te uspostaviti odnos povjerenja i razumijevanja. U kontaktu sa starijim i nemoćnim osobama treba biti osobito pažljiv. Ukoliko je nužno, može pročitati pitanje više puta ili malo dulje sačekati na odgovor.

Popisivač treba informirati građane kako su, prema Zakonu o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH 2013. godine, obvezni davati točne i potpune podatke, ali je pri tome važno naglasiti kako se podaci prikupljaju za statističke svrhe te je tajnost podataka zagarantirana.

Popisivač ne smije utjecati na odgovore koje daje osoba koja se popisuje. Prilikom postavljanja pitanja iz obrazaca Popisivač mora biti apsolutno neutralan. Niti izrazom lica, niti glasom, ne smije dopustiti da osoba koja se popisuje pomisli je li dala točan ili pogrešan odgovor.

Popisivač ne smije mijenjati riječi niti njihov redoslijed u pitanju, kao ni redoslijed samih pitanja. Ako osoba nije shvatila pitanje, treba ga ponoviti jasno i laganije. Ako osoba i dalje ne može razumjeti pitanje, tek onda se ono može postaviti drugim riječima, vodeći računa da se ne izgubi smisao originalnog pitanja.

2.3. TKO DAJE PODATKE POPISIVAČU

Odgovore na pitanja iz popisnih obrazaca popisivač treba tražiti od svake odrasle osobe pojedinačno, a ukoliko to nije moguće od punoljetnog člana kućanstva kojemu su podaci najviše poznati.

Za djecu mlađu od 15 godina podatke daje jedan od roditelja, odnosno usvojitelj ili staratelj, a za dijete u hraniteljskoj obitelji podatke daje osoba koja vodi skrb o tome djetetu.

Ako se tijekom popisivanja ustanovi kako osoba koja daje podatke o ostalim članovima kućanstva na mnoga pitanja nije sigurna u odgovore ili ih uopće ne zna, popisivač će dogovoriti vrijeme kada će neposredno moći razgovarati s tim osobama, te će morati ponovno doći u kućanstvo. Isto će postupiti kada je zatekao samo djecu ili odrasle osobe koje ne mogu dati tražene podatke. Popisivač se **mora pridržavati dogovorenoga vremena ponovnoga dolaska.**

U slučaju da u jedinici za stanovanje nije zatekao nikoga, ostavit će „**Obavijest o ponovnome dolasku popisivača**“ (Obrazac P-11), s naznakom vremena kada će doći. Ako popisivač ima mogućnost od susjeda saznati u koje su vrijeme članovi toga kućanstva kod kuće, on će u Obavijesti napisati to vrijeme. Dužnost popisivača je obilaziti taj stan sve dok ne bude bio u mogućnosti izvršiti popis.

Podatke za kućanstvo i stan daje osoba na kojoj se vodi kućanstvo, a u njezinoj odsustvu punoljetan član kućanstva kojemu su podaci najbolje poznati.

2.4. ŠTO POPISIVAČ TREBA UTVRDITI PRIJE POPUNJAVANJA OBRAZACA

Kada je uspostavio kontakt s osobom koja daje podatke, popisivač mora u razgovoru utvrditi:

- koliko osoba stanuje u tom stanu;
- jesu li osobe u stanu članovi jednoga ili više kućanstava;
- žive li pored članova kućanstva u stanu i privremeno prisutne osobe;
- ima li odsutnih članova kućanstva u BiH ili inozemstvu (npr. zbog rada, školovanja i sl.);
- žive li u stanu samo privremeno prisutne osobe;
- koristi li kućanstvo jedan ili više stanova na istoj adresi.

2.5. POPISNI OBRASCI

Osnovni popisni obrasci su:

- **Popisnica** (Obrazac P-1), koja služi za upisivanje podataka o osobi.
- **Upitnik za kućanstvo i stan** (Obrazac P-2), koji služi za upisivanje podataka o kućanstvu, poljoprivrednim aktivnostima kućanstva, stanu i zgradi.
- **Kontrolnik** (Obrazac P-3), koji služi za evidentiranje svih popisnih jedinica u popisnom krugu i izradu prvih rezultata za popisni krug.

Pomoćni popisni obrasci

- Popisivači, instruktori, kontrolori i članovi popisnih povjerenstava dobivaju posebna ovlaštenja za obavljanje poslova u popisu, i to na sljedećim obrascima:
 - **Ovlaštenje za popisivača (Obrazac P-5);**
 - **Ovlaštenje za općinskog/gradskog instruktora (Obrazac P-6);**
 - **Ovlaštenje za člana općinskog/gradskog popisnog povjerenstva (Obrazac P-6a);**
 - **Ovlaštenje za državnog instruktora (Obrazac P-6b);**
 - **Ovlaštenje za entitetskog instruktora (Obrazac P-6c);**
 - **Ovlaštenje za člana županijskog popisnog povjerenstva (Obrazac P-6d);**
 - **Ovlaštenje za kontrolora (Obrazac P-7).**

Pored ovlaštenja, svi neposredni sudionici u popisu dobivaju i posebne legitimacije na kojima se nalaze osnovni osobni podaci.

- **Prvi rezultati po naseljenim mjestima i popisnim krugovima (Obrazac P-9)**

Ovaj obrazac služi općinskom/gradskom popisnom povjerenstvu za izradu prvih rezultata po naseljenim mjestima i popisnim krugovima za općinu.

- **Plan obilaska popisivača i prijma popisne građe (Obrazac P-10)**

Ovaj obrazac priprema popisno povjerenstvo za svakog općinskog instruktora. Obrazac sadrži podatke o popisivačima koji su dodijeljeni jednom općinskom instrukturu i podatke o potrebnom (očekivanom) broju osnovnih obrazaca koje treba rasporediti po popisivačima i, pored toga, služi instrukturu za izradu plana po kojemu će obilaziti popisivače tijekom popisivanja i primati popisnu građu.

- **Obavještenje o ponovnome dolasku popisivača (Obrazac P-11)**

Ovaj obrazac popisivač popunjava kada nikoga nije zatekao kod kuće. Na ovaj obrazac popisivač upisuje vrijeme ponovnoga dolaska u kućanstvo i ostavlja ga u sandučiću za poštu kućanstva ili na vidljivome mjestu na kojemu ga član kućanstva može naći. Popisivač se obvezno mora pridržavati vremena dolaska koje je upisao u obrazac.

- **Evidencija općinskog/gradskog popisnog povjerenstva o broju osnovnih popisnih obrazaca (obrazac P-12)**

Ovaj obrazac općinsko/gradsko popisno povjerenstvo koristi za vođenje evidencije o ukupnom broju zaduženih, broju naknadno zaduženih, ispravno popunjenih, poništenih i neupotrijebljenih obrazaca P-1 i P-2, i to pojedinačno za svakog općinskog/gradskog instruktora.

- **Evidencija općinskog/gradskog instruktora o broju osnovnih popisnih obrazaca (obrazac P-12a)**

Ovaj obrazac općinski/gradski instruktor koristi za vođenje evidencije o ukupnom broju zaduženih, broju naknadno zaduženih, ispravno popunjenih, poništenih i neupotrijebljenih obrazaca P-1 i P-2, i to pojedinačno za svakog popisivača.

Pomoćni popisni obrasci su i:

- **Izvešće o kontroli (izabranih) skica popisnih krugova (Obrazac P-13)**

Ovaj obrazac služi popisivaču za pravljenje izvješća o kvaliteti skice popisnoga kruga; Odgovara li opis granica popisnoga kruga stanju na terenu? Je li jasna skica granica popisnoga kruga? Je li izvršeno obilježavanje ulica i numeracija kuća i objekata?

- **Spisak adresa na kojima je popisivač ostavio Obavještenje (Obrazac P-14)**

Ovaj obrazac služi popisivaču kao podsjetnik u koje vrijeme i na koju adresu mora ponovno doći kako bi popisao kućanstvo koje prethodno nije zatekao kod kuće.

- **Opazanja neposrednih sudionika u Probnom popisu (Obrazac P-15)**

Ovaj obrazac ispunjavaju svi popisivači, općinski instruktori, entitetski i državni instruktori nakon svršenoga Probno popisa kako bi se dobile detaljne informacije o uspješnosti instruiranja, snalaženju na terenu, teškoćama u dobivanju odgovora na pojedina pitanja, primjedbama na sadržaj Naputka, objašnjenja pojedinih pitanja na obrascima, na suradnju s drugim sudionicima, na suradnju sa stanovništvom i sl.

- **Evidencija općinskog popisnog povjerenstva o prijmu popisnoga materijala (Obrazac P-16)**

Ovaj obrazac služi za vođenje evidencije o ukupnom broju primljenih obrazaca i drugoga materijala, po vrstama i količinama za razinu općine na temelju distribucijske liste. Predsjednik OPP-a ili osoba koju ovlasti predsjednik OPP-a treba odmah nakon prijma provjeriti jesu li svi obrasci, upute i drugi materijali isporučeni i, ukoliko nedostaje neka vrsta materijala ili nekog materijala nema dovoljno, o tomu obavijestiti državnog / entitetskog instruktora, a državni / entitetski instruktor skupinu za logistiku.

- **Evidencija o prijmu popisnoga materijala od općinskog/gradskog instruktora (Obrazac P-17)**

Ovaj obrazac služi za vođenje evidencije o ukupnome broju primljenih obrazaca i drugoga materijala, po vrstama i količinama. Općinski instruktor treba, odmah nakon prijma, provjeriti jesu li svi obrasci, upute i drugi materijali isporučeni i, ukoliko nedostaje neka vrsta materijala ili nekog materijala nema dovoljno, o tomu obavijesti državnog / entitetskog instruktora, a državni / entitetski instruktor skupinu za logistiku.

- **Kontrolni list državnog / entitetskog instruktora (Obrazac P-18a)**

Kontrolni list entitetskog instruktora – služi za ocjenu kvalitete rada općinskih / gradskih instruktora u popisu. Obrazac popunjava državni / entitetski instruktor za svakog općinskog / gradskog instruktora.

- **Kontrolni list općinskog / gradskog instruktora (Obrazac P-18b)**

Kontrolni list općinskog instruktora – služi za ocjenu kvalitete rada popisivača. Obrazac popunjava općinski / gradski instruktor za svakog popisivača koji mu je dodijeljen.

- **Skica popisnoga kruga s opisom granica**

Skica popisnoga kruga jeste geografska karta s ucrtanim objektima, ulicama, kućnim brojevima i granicama popisnoga kruga zajedno s opisom granica. Popisivač treba popisati sve jedinice popisa unutar granica popisnoga kruga, ali popisati i one jedinice koje eventualno nisu ucrtane, a za koje se sigurno može utvrditi kako pripadaju tome popisnom krugu.

- **Distributivna lista (Obrazac P-20)**

Distributivna lista je obrazac na temelju kojega će se vršiti distribucija popisnoga materijala iz tiskare prema općinama.

2.6. NAČIN UPISIVANJA ODGOVORA NA OBRASCE

Odgovori na popisne obrasce se upisuju na sljedeće načine:

- upisivanjem znaka „X“ u predviđene kućice pored ponuđenoga modaliteta kao odgovor na pitanje;
- upisivanjem tekstualnog odgovora u kućice pored pitanja velikim tiskanim slovima, čitko i jasno;
- upisivanjem brojevanoga podatka ili šifre u kućice pored pitanja;
- kombinacijom znaka „X“ i upisivanjem tekstualnog ili brojevanog odgovora.

Pri popunjavanju obrazaca popisivač mora voditi računa o oznakama i tekstualnim uputama na obrascu (tekst u zagradi ili strelica pored pitanja). Ove oznake i upozorenja sugeriraju koje se pitanje postavlja sljedeće ili koje treba biti preskočeno.

2.7. REDOSLIJED POPUNJAVANJA OBRAZACA

Popisivač popunjava popisne obrasce sljedećim redom:

1. **Kontrolnik** (Obrazac P-3), i to od stupca 1 do stupca 6.
2. **Upitnik za kućanstvo i stan** (Obrazac P-2), i to:
 - prvo se upisuju identifikacijski podaci na naslovnoj stranici,
 - onda Spisak osoba (unutarnja stranica obrasca),
 - potom podaci o jedinici za stanovanje i zgradi (prva stranica obrasca),
 - na svršetku podaci o kućanstvu i poljoprivredi (četvrta stranica obrasca).
3. **Popisnica** (Obrazac P-1) – za svaku osobu koja je upisana u Spisak osoba (na Obrascu P-2).
4. Na svršetku, u **Kontrolniku** preostali stupci (7-10).
5. **Naslovna stranica Kontrolnika** („Prvi rezultati za popisni krug“) popunjava se tek nakon završenog popisivanja u popisnome krugu.

Popisnica (obrazac P-1) ne smije se presavijati "na pola" prilikom popunjavanja, rukovanja ili transporta zbog kasnijeg skeniranja i optičkog čitanja.

Popisni obrasci se popunjavaju na unutarnjoj strani držača za skice, kako bi se izbjeglo bilo kakvo gužvanje, kvašenje ili nego drugo oštećivanje prilikom popunjavanja.

3. KONTROLNIK (OBRAZAC P-3)

3.1. ČEMU SLUŽI KONTROLNIK

Kontrolnik ima višestruku namjenu, pa ga treba popunjavati uredno prema objašnjenjima iz ovoga Naputka.

Svaki popisni krug ima svoj Kontrolnik (Obrazac P-3), i to po pravilu samo jedan.

Iznimno, kada su za izvršenje popisa u jednome popisnom krugu određena dva ili više popisivača, svaki od njih vodi zaseban Kontrolnik za onaj dio kruga koji mu je dodijeljen (ove dijelove određuje općinski instruktor i o tomu upoznaje svakoga popisivača). U ovakvim slučajevima, pored kućica za upisivanje rednoga broja popisnog kruga u općini, na naslovnoj stranici Kontrolnika se stavlja oznaka I. dio, II. dio ili III. dio, s tim što se prvi rezultati za popisni krug upisuju na naslovnoj stranici Kontrolnika koji nosi oznaku I. dio.

Ako je jedan popisivač određen za popisivanje u dva ili više (manjih) popisnih krugova, za svaki će popisni krug voditi zaseban Kontrolnik.

Kontrolnik se popunjava i za popisne krugove u kojima nije nađena niti jedna osoba, niti bilo kakav objekt. U ovakvome slučaju, u dijelu „Prvi rezultati za popisni krug“, u svim će poljima biti upisano „0“.

Kontrolnik se sastoji od dva dijela:

- „Prvi rezultati za popisni krug“ (naslovna stranica) i
- „Popis adresa i popisanih jedinica i pregled rezultata po kućanstvima“

3.2. PRVI REZULTATI ZA POPISNI KRUG

„Prvi rezultati za popisni krug“ služe da se u vrlo kratkom roku, po svršetku popisivanja, dobiju podaci o broju popisanih osoba, broju kućanstava (bez kolektivnih), broju kućanstava koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom, broju stanova (bez kolektivnih) i broju neodaziva za kućanstva i osobe, koji se, pored svih pokušaja, nisu željeli popisati.

Prije početka popisivanja popisivač s kutije za čuvanje popisnoga materijala prepisuje na naslovnu stranicu Kontrolnika identifikacijske podatke (naziv naseljenog mjesta, naziv općine/grada, šifru entiteta/BD, matični broj općine/grada, šifru/redni broj popisnog kruga u okviru općine/grada).

Na naslovnoj se stranici Kontrolnika nalaze tablice 1, 2, 3, 4 i 5 u koje popisivač, po svršetku popisivanja, treba upisati zbrojne rezultate za popisni krug, prema objašnjenjima na ovoj stranici Kontrolnika, kao i prema objašnjenjima koja se daju u daljem tekstu ovoga Naputka.

Zbrojni podaci se s prve stranice Kontrolnika unose u aplikaciju za prve rezultate.

3.3. POPIS ADRESA I POPISANIH JEDINICA, TE PREGLED REZULTATA PO KUĆANSTVIMA

„Popis adresa i popisanih jedinica i pregled rezultata po kućanstvima“ služi kako bi popisivač, instruktor, kontrolor i sve druge osobe koje će raditi s popisnom građom, mogli:

- utvrditi je li popis obavljen na svakoj adresi koja je obuhvaćena opisom granica popisnog kruga;
- jesu li na svakoj adresi popisani svi stanovi, kućanstva i zgrade koje treba obuhvatiti popisom;
- je li za svaki popunjeni red u Kontrolniku kod kojega je u stupcu 2 upisan redni broj stana popunjen i jedan Obrazac P-2;
- srediti popisnu građu prema redoslijedu upisa u Kontrolnik;
- popisivač može izraditi Prve rezultate za popisni krug.

Unutarnje stranice Kontrolnika popisivač popunjava u dva odvojena „koraka“.

Prvo, **popunjava stupce (a), stupce 1-6** i prema potrebi **stupac 11 (Napomena)**.

Stupce od **7 do 10** popisivač **popunjava kad svrši popunjavanje popisnih obrazaca P-1 i P-2 za konkretno kućanstvo**.

Redni broj – stupac (a)

Unutarnje stranice Kontrolnika imaju predtiskane redne brojeve u stupcu (a) u intervalu 1-180.

Na prvoj stranici redni brojevi počinju od 1-20, na drugoj od 21-40, itd.

Adresa (ulica, kućni broj, dodatak, ulaz, stan) – stupac (1)

Upisuje se pun naziv ulice, kućni broj, dodatak i broj stana (u zgradama u kojima su stanovi numerirani). Ukoliko popisivač na skici i u opisu popisnoga kruga ima upisan npr. novi naziv ulice, a osoba koju on popisuje navede kao adresu stanovanja stari naziv ulice, popisivač je dužan u stupac 1 upisati stari naziv ulice, tj. kako osoba koju on popisuje izjavi. Istodobno u stupac 11 (Napomene) treba upisati: „novi naziv ulice“.

Podaci o adresi se upisuju za svaki građevinski i drugi objekt koji se nalazi u popisnome krugu, bez obzira na to je li naseljen ili nenaseljen, i to za:

- svaku zgradu u kojoj ima stanova ili naseljenih poslovnih prostorija,
- svaku drugu jedinicu za stanovanje (šupa, staja, prikolica, vagon i sl.),
- svaku zgradu ili drugi objekt koji nije naseljen (banka, prodavaonica, škola, tvornička zgrada, magazin i dr.),
- zgradu koja služi za privremeni boravak (hotel, odmaralište, bolnica i sl.),
- zgradu u izgradnji,
- prazan plac koji se nalazi između stambenih zgrada i koji, po pravilu, zauzima jedan ili više kućnih brojeva,
- zgradu veleposlanstva.

Dakle, u stupac 1 se upisuje pun naziv ulice, kućni broj, dodatak, ulaz i broj stana (u zgradama u kojima su stanovi numerirani).

Ukoliko se popis vrši u mjestima u kojima ulice nemaju nazive ili ne postoji numeracija kuća i stanova, upisuje se samo naziv naselja, odnosno dijela naselja (zaseoka, mahale) koji mještani upotrebljavaju.

Stupci 2, 3 i 4

Kako bi se pravilno popunili stupci 2, 3 i 4, popisivač mora voditi računa o definicijama stana, kućanstva i zgrade.

Stan

Stan je građevinski povezana cjelina namijenjena za stanovanje, bez obzira na to koristi li se u momentu popisa samo za stanovanje; za stanovanje i obavljanje djelatnosti; samo za obavljanje djelatnosti; za odmor i rekreaciju, ili je riječ o nenaseljenom, ali građevinski ispravnom stanu.

Stan se, kao građevinski povezana cjelina, sastoji od jedne ili od više soba (od 4 ili više četvornih metara) s odgovarajućim pomoćnim prostorijama (kuhinja, ostava, predsoblje, kupaonica, toalet/WC i sl.) ili bez pomoćnih prostorija, i može imati jedan ili više zasebnih ulaza.

Pored stanova, u smislu date definicije, popisom se obuhvaćaju i druge naseljene prostorije ili objekti, koji nisu namijenjeni za stanovanje, ali se u vrijeme Popisa koriste za stanovanje. Takvi mogu biti naseljeni poslovni prostori, druge jedinice za stanovanje (kolibe, kabine, brvnare, karavani, hambari, mlinovi, šatori i sl.), kao i kolektivna prebivališta odnosno kolektivni stanovi (prostorije namijenjene za stanovanje velike skupine ljudi ili nekoliko kućanstava. Sve prostorije kolektivnog (institucionalnog)

stana (studentski domovi, medrese, samostani, manastiri i sl.) popisuju se kao jedna jedinica popisa, bez obzira na to nalaze li se u jednoj ili u više zgrada.

Kućanstvo

Kućanstvom se smatra svaka **obiteljska ili druga zajednica osoba** koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, ishrana i dr.), **bez obzira nalaze li se svi članovi u mjestu gdje je nastanjeno kućanstvo** ili neki od njih privremeno borave u drugom naselju u BiH ili inozemstvu, zbog rada, školovanja ili su odsutni iz drugih razloga.

Kućanstvom se smatra i svaka osoba koja živi sama („**samačko kućanstvo**“) i koja nije član nekog drugog kućanstva u nekom drugom naselju u BiH ili inozemstvu. Samačko kućanstvo može stanovati u zasebnom ili djeljivom stanu, ili kao samac-podstanar, ili u samačkom hotelu i sl., bez obzira stanuje li u istoj sobi s drugim samcem ili s članovima kućanstva - vlasnika stana, ali s njima ne troši zajedno svoje prihode.

Kućanstvom se smatraju i osobe koje se školuju u naselju popisa, a žive u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici (npr. studentski brakovi).

Kućanstvom se smatraju i osobe bez stalne adrese (beskućnici, nomadi), a zatečene su u kritičnome trenutku u naselju popisa.

Kućanstvom se smatra i tzv. **kolektivno kućanstvo (institucionalno)**, tj. kućanstvo sastavljeno od osoba koje žive u ustanovama za trajno zbrinjavanje djece i odraslih, u samostanima – manastirima, u bolnicama za smještaj neizlječivih bolesnika, u domovima za umirovljenike, osobe smještene u udomiteljske obitelji (ako ih je više od 10) i slično. To su, po pravilu, kućanstva koja su osnovele pravne ili fizičke osobe radi dugotrajnog smještaja i zbrinjavanja određene skupine ljudi.

Izvanredno, kolektivnim (institucionalnim) kućanstvima se smatraju i strani studenti u studentskom domu.

Kućanstvo se može **sastojati od jedne ili više obitelji**, i pored toga, može imati i članove koji ne pripadaju niti jednoj obitelji u kućanstvu koja se popisuje; isto tako ima kućanstva u kojima **nema niti jedne obitelji** (samačka kućanstva, kao i kućanstva koja su sastavljena od srodnika (brat i sestra bez roditelja) ili nesrodnika koji zajednički troše prihode radi zadovoljavanja osnovnih životnih potreba).

Obitelj

Obitelj je zajednica koja se sastoji samo od bračnog ili izvanbračnog partnera, ili od roditelja (oba ili jednoga) i njihove djece.

Dijete (biološko, usvojeno, pastorak) jeste osoba koja, bez obzira na starost i na bračni status, živi u kućanstvu s jednim ili s oba roditelja, pod uvjetom da nema bračnog / izvanbračnog partnera ili svoje djece u tome kućanstvu.

Zgrada

Zgrada je svaki građevinski objekt koji ima vanjske postojane zidove pokrivene krovnom pokrivačem i može imati jedan ili više ulaza (s jednim ili više kućnih brojeva). Zgrada se može koristiti za stanovanje, za obavljanje neke djelatnosti ili da se u njoj čuvaju materijalna dobra.

Zgrada može biti:

- individualna (samostalna) zgrada;
- dvojna, odnosno duplex zgrada (dvije zgrade s jednim zajedničkim zidom);
- zgrade u nizu (više zgrada međusobno povezanih zajedničkim zidovima).

Svaka od gore navedenih tipova zgrada se smatra kao zasebna zgrada.

Duplex zgrade i zgrade u nizu mogu predstavljati jednu građevinsku cjelinu s jednim kućnim brojem, a različitim brojevima ulaza, međutim, na terenu se mogu sresti i kao zasebne zgrade, odnosno svaki ulaz ima zaseban kućni broj. Ovakve će slučajeve na terenu popisivač evidentirati kao zasebne zgrade.

Redni broj stana (stupac 2)

U stupcu 2 upisuju se troznamenasti redni brojevi za svaku jedinicu za stanovanje koja se popisuje u popisnome krugu (za svaki stan bilo da je nastanjen, prazan, ili se u njemu nalaze privremeno prisutne osobe, za svaku naseljenu poslovnu prostoriju, za svaku drugu improviziranu jedinicu za stanovanje kao što je šator, vagon, koliba, garaža, šupa i sl., za beskućnike, kao i za svaki kolektivan stan).

Redni brojevi stanova se upisuju u sva tri predviđena polja na sljedeći način: 001, 002, 003 itd. do 009, potom 010, 011 itd., za sve jedinice stanovanja osim za kolektivne stanove kod kojih redni broj započinje s 9 (901, 902... 999 i sl.). Za svaku novu jedinicu stanovanja koja se popisuje dodjeljuje se novi rastući redni broj.

Ako u jednoj jedinici za stanovanje stanuju dva ili više kućanstava, za sva kućanstva se upisuje isti redni broj stana.

Redni broj 001 popisivač će dodijeliti stanu (jedinici za stanovanje) kojega će prvog popisati, potom redni broj 002 za drugi stan, a nakon toga se redni brojevi nastavljaju sve do rednoga broja zadnjeg popisanog stana (jedinice za stanovanje) u popisnome krugu.

Redni broj 901 popisivač će dodijeliti prvom kolektivnom stanu na koji naiđe, bez obzira je li upisan u prvome retku stupca (a) ili nekom drugom.

Nakon upisivanja rednoga broja kolektivnog stana nastavlja numeriranje, upisujući sljedeći rastući redni broj stana. Primjerice, ako je prvi kolektivni stan na koji je popisivač naišao treći stan po redosljedu u popisnome krugu, tada se u stupcu 2, u trećem retku, upisuje redni broj 901, a ne 003 niti 903. Sljedeći stan koji je popisan, a koji nije kolektivan, dobiva tekući redni broj stana 003.

Naredni kolektivni stanovi na koje popisivač naiđe dobivaju redne brojeve 902, 903 itd.

Ako je, zbog veličine nekog popisnog kruga, određeno da na istom popisnom krugu popisivanje provode dva ili tri popisivača, dodjeljivanje rednih brojeva stanova se vrši na sljedeći način:

Redni broj stana		
	Stan	Kolektivni stan
Prvi dio popisnoga kruga	001- 299	901-929
Drugi dio popisnoga kruga	301-599	931-959
Treći dio popisnoga kruga	601-899	961-999

Jedan popisni krug se, zbog njegove veličine, može podijeliti najviše na tri popisivača.

Redni broj kućanstva (stupac 3)

Prije dodjeljivanja rednoga broja kućanstva potrebno je u razgovoru s osobom koja daje podatke utvrditi živi li u stanu jedno ili više kućanstava. Tek nakon toga u stupac 3 se upisuje troznamenasti redni broj za kućanstvo u stanu.

Redni brojevi za kućanstvo se upisuju u sva tri predviđena polja na sljedeći način: 001, 002, 003 itd., potom 010, 011 itd. Za svako novo kućanstvo koje se popisuje dodjeljuje se novi rastući redni broj.

Redni broj 001 popisivač će dodijeliti kućanstvu koje prvo popiše, 002 drugom kućanstvu, a potom se redni brojevi nastavljaju sve do rednoga broja zadnjeg popisanog kućanstva u popisnome krugu.

Redni broj 901 popisivač će dodijeliti prvom kolektivnom kućanstvu na koje naiđe, bez obzira je li upisano u prvom retku stupca (a) ili nekom drugom.

Nakon upisivanja rednoga broja kolektivnog kućanstva nastavlja numeriranje, upisujući sljedeći rastući redni broj kućanstva. Primjerice, ako je prvo kolektivno kućanstvo na koje je popisivač naišao peto kućanstvo po redosljedu u popisnome krugu, tada se u stupac 2, u petom retku, upisuje redni broj 901, a ne 005 niti 905. Sljedeće kućanstvo koje je popisano, a koje nije kolektivno, dobiva tekući redni broj kućanstva 005.

Naredna kolektivna kućanstva na koje popisivač naiđe dobivaju redne brojeve 902, 903 itd.

Ako je, zbog veličine nekog popisnog kruga, određeno da na istome popisnom krugu popisivanje provode dva ili tri popisivača, dodjeljivanje rednih brojeva kućanstva se vrši na sljedeći način:

Redni broj kućanstva		
	Privatna kućanstva	Kolektivna kućanstva
Prvi dio popisnoga kruga	001- 299	901-929
Drugi dio popisnoga kruga	301-599	931-959
Treći dio popisnoga kruga	601-899	961-999

Kada se ne dodjeljuje redni broj kućanstva?

Redni broj kućanstva se ne dodjeljuje kada nema kućanstva u stanu (u smislu danih definicija za kućanstvo), odnosno **u stupac 3 se upisuje 000** u sljedećim slučajevima:

- Kada se popisuje prazan - nenaseljen stan; ili kad popisivač zna kako u stanu stanuje kućanstvo koje je godinu i dulje odsutno u inozemstvu, a nitko od članova toga kućanstva nije bio prisutan u stanu.
- Kada jedno kućanstvo koristi dva stana na istoj adresi, u retku za drugi stan, u stupcu za redni broj kućanstva se upisuje 000 (u retku za prvi stan kućanstvo dobiva tekući redni broj).
- Kada je stan naseljen privremeno prisutnim osobama koje imaju mjesto stalnoga stanovanja u drugom naseljenom mjestu u Bosni i Hercegovini (gdje živi i njihovo kućanstvo), a u mjestu popisa borave zbog posla ili školovanja.
- Kada u stanu borave privremeno prisutne osobe iz inozemstva (stranci s odobrenim boravkom prisutni u Bosni i Hercegovini kraće od jedne godine i nemaju namjeru ostati dulje od godinu dana).
- Kada se radi o stanu koji se koristi samo za obavljanje djelatnosti, za odmor i rekreaciju ili u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi).

Redni broj zgrade (stupac 4)

Redni broj za zgradu se dodjeljuje za svaki objekt koji po definiciji predstavlja zgradu, ali pod uvjetom da u njoj ima najmanje jedan stan.

Redni brojevi za zgradu se upisuju u stupcu 4, u sva tri predviđena mjesta na sljedeći način: 001 (za prvu zgradu u kojoj su se popisivali stanovi i kućanstva), 002 (za drugu zgradu), 003 itd., potom 010, 011 itd.

Redni broj se dodjeljuje i za zgradu koja predstavlja kolektivni stan, kao i za zgradu u koju je smješteno kolektivno kućanstvo.

Za svaku zasebnu zgradu, u suglasju s danom definicijom, ako ima najmanje jedan stan, dodjeljuje joj se zaseban redni broj.

Redni broj se dodjeljuje i za zgradu u izgradnji koja ima potpuno završen i useljen bar jedan stan.

Kada se ne dodjeljuje redni broj zgrade?

Redni broj zgrade se ne dodjeljuje, odnosno u predviđena polja se upisuje 000 za druge objekte, koji nisu zgrada, a koriste se za stanovanje.

Svi ostali objekti na koje se nailazi u popisnome krugu se evidentiraju u stupcu 1, ali se ne popisuju, odnosno ne dobivaju redni broj i za njih se u stupce 2, 3 i 4 upisuju spojnice (hoteli, banke, bolnice, itd.).

Ako se stambene prostorije koje koristi jedno kućanstvo nalaze u dvjema zgradama, a te prostorije se popisuju kao jedan stan, onda redni broj dobiva samo zgrada u kojoj se nalaze glavne prostorije stana (u ovome se slučaju stanu dodjeljuje samo jedan redni broj). Ovaj se slučaj javlja kada jedno kućanstvo koristi preko cijele godine još jednu sobu ili kuhinju, koja je građevinski odvojena od glavnih prostorija stana (nalazi se u drugoj zgradi na istome placu, ili u istoj zgradi ali ima zaseban ulaz), pa se ova soba, odnosno kuhinja, popisuje u sastavu stana, a ne kao zaseban stan.

Ako je, zbog veličine nekog popisnog kruga, određeno da na istome popisnom krugu popisivanje provode dva ili tri popisivača, onda popisivač koji popisuje **na prvom dijelu** popisnoga kruga počinje

numeriranje zgrade u tome dijelu s rednim brojem **001**; popisivač **na drugom dijelu** prvoj zgradi dodjeljuje redni broj **301**, drugoj 302 i dalje nastavlja tekućim rednim brojevima, a popisivač **na trećem dijelu** redne brojeve zgrade počinje sa **601** i dalje do zadnje zgrade u svojem dijelu popisnoga kruga.

U slučaju kada su dva ili tri popisivača određena za popisivanje u jednoj zgradi (neboder ili višekatnica s nekoliko ulaza), po prethodnom dogovoru s instruktorom, **upisuju isti redni broj zgrade**.

Za razliku od rednih brojeva stanova i kućanstava, redni broj zgrade ne mora ići u kontinuitetu, s obzirom da se popisivač može više puta vraćati u istu zgradu kako bi popisao kućanstva koja prije toga nije zatekao.

Važno je da **svi stanovi koji se nalaze u istoj zgradi moraju imati isti redni broj zgrade** (u slučaju kada je u međuvremenu došlo do prekida popisivanja u jednoj zgradi i nastavljeno je u drugoj zgradi).

Primjeri kako se dodjeljuju redni brojevi stanova, kućanstava i zgrada

Primjer 1:

Ako u prvom stanu koji se popisuje u popisnome krugu i koji se nalazi u objektu (zgradi) živi **jedno kućanstvo**, stan će dobiti redni broj „001“, kućanstvo redni broj „001“ i zgrada također redni broj „001“.

		Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)	Redni broj kućanstva (stupac 3)	zgrade (stupac 4)
1	Ulica „X“	x	x	x	x	0 0 1	0 0 1	0 0 1

Primjer 2:

Ako u **sljedećem stanu, koji se nalazi u objektu (zgradi) žive dva kućanstava**, popisivač će svakome kućanstvu u stupcu 3 dodijeliti rastući redni broj, a u stupac 2 u retku gdje je upisano prvo kućanstvo dodijelit će redni broj stana koji slijedi, a kod drugoga kućanstva redni broj stana će ponoviti. Zgrada će dobiti rastući redni broj koji će se ponoviti i kod prvog i kod drugog stana.

U Kontrolniku bi to izgledalo ovako:

		Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)	Redni broj kućanstva (stupac 3)	zgrade (stupac 4)
2	Ulica „X“	x	x	x	x	0 0 2	0 0 2	0 0 2
3	Ulica „X“	x	x	x	x	0 0 2	0 0 3	0 0 2

Primjer 3:

Ako jedno **kućanstvo koristi dva ili više stanova** koji se nalaze na istoj adresi (istoj zgradi ili drugoj zgradi u istome dvorištu, s istim kućnim brojem ili bez njega), popisivač će svakome stanu dodijeliti novi redni broj i upisati u stupac 2, a u stupcu 3 će u retku kod prvoga upisanog stana toga kućanstva dodijeliti redni broj kućanstva, a uz ostale stanove koje koristi kućanstvo upisat će redni broj kućanstva „000“ (jer kućanstvo ne može biti popisano u dva ili više stanova).

U navedenom slučaju, prvi redni broj treba dodijeliti najvećem i najkvalitetnijem stanu, uz koji će se upisati i redni broj kućanstva, a onda se dodjeljuju redni brojevi ostalim stanovima.

Ako bi ovaj primjer bio nastavak prethodnih, u Kontrolniku bi ga trebalo evidentirati ovako:

	Ulica „X“	Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
4	Ulica „X“	x	x	x	x	0	0	3	0	0	4	0	0	3
5	Ulica „X“	x	x	x	x	0	0	4	0	0	0	0	0	3
6	Ulica „X“	x	x	x	x	0	0	5	0	0	0	0	0	3

Primjer 4:

Ako u **sljedećem stanu koji se nalazi u zgradi ne stanuje nijedno kućanstvo (nenastanjen stan)**, u Kontrolniku će se upisati:

	Ulica „X“	Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
7	Ulica „X“	x	x	x	x	0	0	6	0	0	0	0	0	4

U ovome slučaju, popisivač će u stupac 11 (Napomena) upisati o kakvom se „praznom“ stanu radi, odnosno je li stan prazan, ili su u njemu privremeno prisutne osobe zbog rada ili školovanja, ili se radi o vikendici.

Primjer 5:

Kućanstvo sastavljeno od raseljenih ili izbjeglih osoba koje se nalaze u **objektu za smještaj** takvih osoba popisuje se kao privatno kućanstvo smješteno u kolektivnom stanu. U ovakvom slučaju (pretpostavka je da nastavljamo upisivanje u Kontrolniku), u stupac 2 se za redni broj stana upisuje troznamenkasti redni broj za kolektivni stan, i pošto je to prvi kolektivni stan u popisnome krugu dobit će redni broj 901 (a ne 007), u stupac 3 tekući redni broj kućanstva (u ovome slučaju 005), a u stupac 4 redni broj zgrade će biti 005.

	Ulica „X“	Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
8	Ulica „X“	x	x	x	x	9	0	1	0	0	5	0	0	5

Napomena: Popisivač će postupiti na isti način ako je u studentskome domu ili u domu za umirovljenike naišao na kućanstvo koje se sastoji od braćne zajednice dva studenta ili dva umirovljenika koji stanuju u zgradi kolektivnog stana u sobi (ili u nekim drugim prostorijama koje ne odgovaraju definiciji stana).

Primjer 6:

Popisivač je naišao na studentski (ili đачki) dom u kojemu stanuju studenti (đaci). U stupcu 2 upisuje se troznamenkasti redni broj kolektivnog stana „902“ (ovo je drugi po redu kolektivni stan u popisnome krugu), a budući da to nije institucionalno kućanstvo (već samo osobe koje tu privremeno stanuju u vrijeme školovanja), kućanstvo će u stupcu 3 dobiti redni broj „000“, a redni broj zgrade će biti „006“.

		Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
9	Ulica „X“	x	x	x	x	9	0	2	0	0	0	0	0	6

U istom tome studentskom domu stanuju i strani studenti. Te strane studente popisat će kao institucionalno kućanstvo u kolektivnom stanu. Pošto se radi o istom kolektivnom stanu redni broj kolektivnog stana bit će isti kao u prethodnome primjeru, a institucionalno kućanstvo dobiva redni broj 901 pošto je to prvo institucionalno kućanstvo u popisnome krugu, dok se redni broj zgrade ponavlja.

10	Ulica „X“	x	x	x	x	9	0	2	9	0	1	0	0	6
----	-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Primjer 7:

Ako dalje popisivač na svojem popisanom krugu naiđe na institucionalno kućanstvo, npr. samostan časnih sestara, redni broj stana u stupcu 2 bit će „903“, redni broj kućanstva bit će „902“, dok će redni broj zgrade biti „007“.

		Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
11	Ulica „X“	x	x	x	x	9	0	3	9	0	2	0	0	7

Primjer 8:

Ako su primjerice časne sestre stanovale u stanu (pretpostavimo kako je popisivač u narednome slučaju naišao na ovakvu situaciju), bez obzira na broj osoba, u ovakvoj situaciji će stan dobiti tekući redni broj (007), a redni broj kućanstva 903 (pošto je ovo treće institucionalno kućanstvo u krugu), redni broj zgrade je tekući i u ovom slučaju on je 008.

		Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
12	Ulica „X“	x	x	x	x	0	0	7	9	0	3	0	0	8

Primjer 9:

Popisivač u svojem popisanom krugu naiđe na kućanstvo koje se smjestilo u drugu jedinicu stanovanja (recimo da im je stan izgorio u požaru pa su se smjestili u garaži jer u stanu nema nikakvih uvjeta za život, a nemaju novaca za njegovu rekonstrukciju). U ovakvom slučaju, i pored toga što ta garaža ne ispunjava ni minimum uvjeta propisanih definicijom stana, popisivač će dodijeliti redni broj stana kao i redni broj kućanstva, ali za redni broj zgrade upisat će „000“.

		Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
13	Ulica „X“	x	x	x	x	0	0	8	0	0	6	0	0	0

Primjer 10:

Na sljedećoj adresi, u individualnom objektu s dva stana, popisivač popisuje supruga koji živi sa svojom suprugom kao zasebno kućanstvo. Osoba koja se popisuje informira popisivača kako drugi stan u toj zgradi pripada njegovome sinu koji sa svojom obitelji već više godina živi u Njemačkoj. Cijela sinova obitelj ima državljanstvo BiH, a nije ni odjavila svoje prebivalište u BiH.

	Ulica „X“	Kućni broj				Br. stana	stana (stupac 2)			Redni broj kućanstva (stupac 3)			zgrade (stupac 4)		
		Dodatak	Ulaz												
14	Ulica „X“	x	x	x	x	0	0	9	0	0	7	0	0	9	
15	Ulica „X“	x	x	x	x	0	1	0	0	0	8	0	0	9	

Primjer 11:

Na sljedećoj adresi, popisivač popisuje kućanstvo domara koje živi u stanu koji se nalazi u IV. osnovnoj školi. U ovakvom slučaju redni broj stana je tekući (011), kućanstva također (009), kao i zgrade (010).

16	Ulica „X“	x	x	x	x	0	1	1	0	0	9	0	1	0
----	-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Napomena: Ovako isto postupit će i u slučaju ako u sobi nekoga hotela živi samačko ili višečlano kućanstvo.

Ime i prezime osobe na kojoj se vodi kućanstvo (stupac 5)

Za svako kućanstvo kojemu je dodijeljen redni broj, u stupcu 5 se upisuje ime i prezime osobe na kojoj se vodi kućanstvo (nositelj kućanstva), i to prema izjavi osobe koja daje podatke popisivaču. **Ime i prezime osobe na kojoj se vodi kućanstvo se prepisuje u prvi red „Spiska osoba“** koji se nalazi na unutarnjoj stranici Upitnika za kućanstvo i stan (Obrazac P-2).

Osoba na kojoj se vodi kućanstvo može biti bilo koji punoljetan član kućanstva, bez obzira na spol i starost, odnosno osoba prema kojoj se najlakše mogu odrediti odnosi među članovima kućanstva. Pri tome, ukoliko se popisuje višečlano obiteljsko kućanstvo u kojemu osim članova jedne uže obitelji (bračni ili izvanbračni par sa ili bez djece) žive i drugi srodnici ili nesrodnici, poželjno je da se za osobu na kojoj se vodi kućanstvo izabere jedan od partnera (muž ili žena).

Osoba koja je u vrijeme provedbe popisa odsutna iz kućanstva jer je godinu dana ili dulje na radu u inozemstvu ne bi trebala biti osoba na kojoj se vodi kućanstvo.

Osoba koja je godinu dana ili dulje u inozemstvu može biti nositeljem kućanstva ako je njezino cijelo kućanstvo odsutno u inozemstvu godinu i dulje.

Ako u stanu ne stanuje niti jedno kućanstvo, tj. kada je u stupcu 3 (redni broj kućanstva) upisano „000“, popisivač u stupac 5 upisuje spojnicu (-).

Za kolektivne stanove, bez obzira na to žive li u njima institucionalna kućanstva, ili u njima privremeno stanuju kao korisnici usluga osobe za koje je ta institucija mjesto stalnoga stanovanja, umjesto imena i prezimena popisivač će upisati naziv te institucije, npr. Studentski dom „Bjelave“.

Za hotele, odmarališta, bolnice i druge objekte koji nisu namijenjeni za stanovanje i u njima nema stalno nastanjenih osoba, kao i za svaku zgradu i druge objekte (skladište, tvornička zgrada itd.) ili prazno gradilište koje zauzima jedan ili više kućnih brojeva, umjesto imena i prezimena upisuje se odgovarajući naziv, primjerice Hotel „Evropa“, „Državna bolnica“, „Pedijatrijska klinika“, „VI. osnovna škola“, prazan plac.

Međutim, ako je u nekom od ovih objekata stalno nastanjeno neko samačko ili obiteljsko kućanstvo (primjerice u Hotelu „Evropa“ ili u školi stanuju domarovo kućanstvo ili raseljene osobe u objektu za smještaj raseljenih osoba), u narednome retku Kontrolnika (ista adresa), u stupcima 2, 3 i 4 dodjeljuju

se tekući redni brojevi stana, kućanstva i zgrade, a u stupac 5 se ne upisuje naziv ustanove, nego ime i prezime osobe na kojoj se vodi kućanstvo.

Broj telefona mobilni / fiksni – stupac 6

Upisuje se broj fiksnog telefona (s pozivnim brojem) ili broj mobilnog telefona bilo kojega člana toga kućanstva. U slučaju kada kućanstvo ne posjeduje telefon, ovaj se stupac ostavlja prazan.

Stupci 7-10 u „Popis adresa i popisanih jedinica...“ popunjavaju se tek nakon što su popunjeni popisni obrasci (P-2 i P-1).

Broj osoba upisanih u Spisak osoba - stupci 7-9

U stupac 7 se za svaki stan, odnosno za svako kućanstvo, upisuje ukupan broj osoba upisanih u Spisak osoba na Obrascu P-2, odnosno ukupan broj popunjenih Popisnica.

U stupac 8 se upisuje broj popisanih članova kućanstva iz stupca 4 Spiska osoba (Obrazac P-2).

U stupac 9 se upisuje broj članova kućanstva kod kojih je u Spisku osoba u stupcu 10 – „Razlog odsustva / prisutnosti“ upisana šifra 05, 07 ili 09 (osobe na radu i boravku u inozemstvu i osobe koje se školuju u inozemstvu).

Ako se kućanstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom upisati „DA“ – stupac 10

Ukoliko je na pitanju 36. „Da li se kućanstvo poljoprivrednom proizvodnjom“ (Obrazac P-2) obilježen odgovor „Da“ (sukladno uputama danim u zagradi pored ovoga pitanja), u Kontrolniku, u stupcu 10, u retku koji se odnosi na ovo kućanstvo, popisivač će upisati „DA“. U oprečnom, ovaj se stupac ostavlja prazan.

Napomena – stupac 11 Kontrolnika

U ovome stupcu popisivač može upisati svoje komentare kako bi objasnio specifične situacije na koje je naišao na terenu.

Primjerice: ako su svi članovi kućanstva u inozemstvu u vrijeme popisa pa popisivač nije uspio prikupiti podatke o njima, upisat će: „kućanstvo je u inozemstvu“ ili „kućanstvo je na putu“; u slučaju kada svi članovi kućanstva odbijaju biti popisani, upisat će „cijelo se kućanstvo odbilo popisati“; u slučaju kada samo pojedini članovi kućanstva odbijaju biti popisani, upisat će: „1, 2, 3... člana kućanstva se odbilo popisati“ (**i o tome obvezno mora biti obaviješten općinski instruktor**) i sl.

Naknadno upisivanje i ispravljanje podataka u „Popisu adresa i popisanih jedinica...“

Ako je popisivač propustio popisati ili je pogrešno popisao neki stan ili kućanstvo, treba postupiti na jedan od sljedećih načina:

- Kada je popisivač (slučajno ili iz opravdanih razloga) propustio popisati cijelu zgradu, stanove i kućanstva u tim stanovima, on će popisati te jedinice popisa kao da su naredne na koje je naišao u popisnome krugu (počevši od prvog slobodnoga retka), s tim da vodi računa o rednome broju zgrade ako je u njoj već popisivao, jer ista zgrada mora imati isti redni broj, kao i napisati točnu adresu u stupcu 1. Znači, kada se vrati u zgradu u kojoj je već popisao druge stanove i kućanstva, kako bi popisao stan i kućanstvo koje je propustio, pošto u tome stanu tada nije bilo nikoga, redni broj stana u stupcu 2 nastavlja na zadnji popisani stan u popisnome krugu, isto će učiniti i s rednim brojem kućanstva, a u stupac 4 upisati redni broj zgrade koji joj je već dodijelio kada je popisivao ostale stanove i kućanstva u toj istoj zgradi.
- Kada je propustio popisati drugo (treće itd.) kućanstvo u stanu u kojemu je već popisao jedno kućanstvo, precrtat će sve podatke u retku koji se odnosi na već popisano kućanstvo i u prvi

slobodni redak će prepisati podatke iz precrtanih redaka (stupce 1 i 6), a stanu i kućanstvima će dodijeliti nove redne brojeve (kao da ih prvi put unosi u ovaj Spisak), kao i zgradi, ako u njoj nije popisao niti jedan drugi stan. Ako je u toj zgradi već popisao ostale stanove, tada će dodijeliti isti redni broj zgrade kao i kod tih stanova. U sljedećem će retku popisati drugo kućanstvo gdje će redni broj stana biti isti kao i kod prvoga kućanstva, redni broj drugoga kućanstva će biti sljedeći rastući redni broj, a redni broj zgrade bit će isti kao i kod prvoga kućanstva.

- Ako je popisivač u okviru jednog istog stana u tri retka dodijelio redne brojeve za tri kućanstva, pa naknadno ustanovio kako se ne radi o tri, već o dva kućanstva, on će precrtati sve podatka u retku koji se odnosi na pogrešno određeno kućanstvo i prepraviti podatke u stupcima 7-10, a u stupcu 11 Napomene dati kratko obrazloženje.
- Ako je popisivač u okviru jednoga stana dodijelio redni broj nekome kućanstvu, pa naknadno utvrdio kako se ne radi o kućanstvu, nego o privremeno prisutnim osobama čija su kućanstva u drugome mjestu, popisivač će u stupcu 3 precrtati redni broj toga kućanstva i iznad upisati „000“, a u stupcu 5 će, također, precrtati prethodno upisani podatak (ime i prezime osobe na kojoj se vodi kućanstvo).

Također, prilikom svih naknadnih popravaka, ako su već upisani podaci u stupcima 7-10, treba ih, također, precrtati ili prepraviti na odgovarajući način.

Kod svih intervencija u Kontrolniku (bilo naknadnih upisivanja ili ispravljanja), popisivač je dužan na već popunjenim obrascima izvršiti ispravke identifikacijskih podataka (Popisnica i Upitnik za kućanstvo i stan).

Napomene će poslužiti kao podsjetnik kada treba popuniti cijeli Upitnik za kućanstvo i stan, a kada samo dio za kućanstvo, odnosno dio za stan.

U nastavku su dati primjeri za ispunjavanje ovog dijela Kontrolnika.

	Adresa					Redni broj									Ime i prezime osobe na kojoj se vodi kućanstvo
	Ulica	Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Stan	stana			kućanstva			zgrade			
(a)	1					2			3			4			5
1	Mostarska	3				0	0	1	0	0	1	0	0	1	Ana Savić
2	Mostarska	1				0	0	2	0	0	2	0	0	2	Ivo Kostić
3	Mostarska	5				0	0	3	0	0	3	0	0	3	Damir Teletović
4	Mostarska	3				0	0	4	0	0	4	0	0	4	Ivo Kostić
5	Mostarska	3				0	0	4	0	0	5	0	0	4	Darko Simić
6	Mostarska	9				0	0	5	0	0	6	0	0	5	Jasminko Rizvić
7	Mostarska	11				0	0	6	0	0	0	0	0	6
8	Mostarska	22				0	0	7	0	0	7	0	0	7	Fadila Agić
9	Mostarska	22				0	0	7	0	0	8	0	0	7	Muamer Škoro
10	Mostarska	22				0	0	8	0	0	0	0	0	7
11	Mostarska	22				0	0	9	0	0	9	0	0	7	Rada Marić
12	Mostarska	22				0	1	0	0	0	0	0	0	7	Branko Maksimović
13	Mostarska	15				0	1	1	0	1	1	0	0	8	Danijel Grubešić
14	Mostarska	19				0	1	2	0	1	2	0	0	9	Milan Matić
15	Splitska	1				9	0	1	9	0	1	0	1	0	Samostan časnih sestara
16	Splitska	9				0	1	3	0	1	3	0	1	1	Marko Marković
17	Splitska	5				9	0	2	0	0	0	0	1	2	Studentski dom
18	Splitska	5				0	1	4	0	1	4	0	1	2	Dragan Popić
19	Splitska	10				0	1	5	0	1	5	0	1	3	Ilija Stanić
20	Splitska	10				0	1	6	0	0	0	0	1	3	
Ukupno						15			12						

Broj telefona fiksni/mobilni	Broj osoba upisanih u Spisak osoba			Ako se kućanstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom upisati „DA“	Napomena
	ukupno	Od toga: članovi kućanstva			
		svega	odsutni iz razloga 05, 07 i 09		
6	7	8	9	10	11
	4	4		DA	
6	6	5	2		
	3	3			
	4	3	2		} Naknadno utvrđeno kako se radi o dva domaćinstva
	2	2			
	1	1			
	5	5	1		} Naknadno utvrđeno kako se radi o jednome domaćinstvu
2	2	2			
	3				
	2	1	1	DA	} Naknadno utvrđeno kako nije kućanstvo već privremeno prisutna osoba
	1	1			
	2	2		DA	
	5		5		
	15				
	7	5	2	DA	
	254				} U studentskom domu stanuje kućanstvo domara
	4	3	1		
	3	2	1		
					} Drugi stan na istoj adresi koji kućanstvo koristi
	315	31	13	4	

3.4. IZRADA ZBROJNOG RETKA U „POPIS ADRESA I POPISANIH JEDINICA I PREGLED REZULTATA PO KUĆANSTVIMA“

Nakon što je popisivač završio popisivanje u popisnome krugu vrši prebrojavanje podataka po stupcima u Kontrolniku kako bi dobio redak „**Ukupno**“, tiskan na dnu svake stranice Kontrolnika.

Izračun broja stanova (stupac 2 – Redni broj stana)

Ukupan broj stanova se izračunava na svakoj stranici, a zbroj se upisuje u redak „Ukupno“ na dnu stranice.

Zbroj se dobiva tako da se u stupcu 2 prebroje svi stanovi koji imaju redni broj **001-899**, s tim da se stanovi čiji se redni brojevi ponavljaju broje samo jednom.

Precrtani redni brojevi stana i kolektivnog stana čiji redni broj počinje cifrom 9 (npr. 901, 902 itd.) se ne broje.

Izračun broja kućanstava (stupac 3 – Redni broj kućanstava)

Ukupan broj kućanstava se izračunava na svakoj stranici, a zbroj se upisuje u redak „Ukupno“ na dnu stranice.

Zbroj se dobiva tako što se u stupcu 3 prebroje sva kućanstva koja imaju redni broj **001-899**.

Precrtani redni brojevi kućanstva i kolektivna kućanstva čiji redni broj počinje cifrom 9 (npr. 901, 902 itd.) se ne broje.

Kućanstva koja imaju šifru 000 se ne prebrojavaju.

Ne treba praviti zbrojni redak za stupac 4 (zgrade).

Izračun zbrojnih podataka za stupce 7-9 (broj osoba upisanih u Spisak osoba)

Zbrojni podaci u stupcima 7-9 se dobivaju zbrajanjem svih upisanih podataka u odgovarajućim stupcima (osim podataka iz precrtanih redaka).

Izračun broja kućanstava koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom – stupac 10

Ukupan broj kućanstava koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom se dobiva tako što se u stupcu 10 prebroje polja u kojima je upisan odgovor „Da“, a potom se taj zbroj upisuje u redak „Ukupno“.

Rekapitulacija

Nakon što je na svakoj stranici izračunao redak „Ukupno“ popisivač pravi rekapitulaciju. To čini tako to sve retke „Ukupno“ s ispunjenih stranica Kontrolnika prepisuje u retke na **praznu unutarnju** stranicu Kontrolnika te ih zbraja po stupcima. Prepisivanje podataka treba raditi pažljivo i prepisane podatke provjeriti kako bi se izbjegle pogreške i pravilno izradili prvi rezultati za popisni krug.

Primjer izrade rekapitulacije za popisni krug na prvoj slobodnoj stranici Kontrolnika:

	Adresa					Redni broj				Broj osoba upisanih u Spisak osoba			Ako se kućanstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom upisati „DA“	Napomena		
	Ulica	Kućni broj	Dodatak	Ulaz	Stan	stana	kućanstva		zgrade	Ukupno	Od toga: članovi kućanstva	Odsutni iz razloga 05, 07 i 09				
	1					2		3		4		7	8	9	10	11
1	STRANICA 1					1	2	1	5			83	65	12	7	2 osobe -odbijanje
2	STRANICA 2					1	9	1	1			33	33	5		
3	STRANICA 3					1	6		9			48	42	7	5	
4	STRANICA 4					1	3	1	8			56	54	2	10	1 kućanstvo - odbijanje
5	STRANICA 5					1	4	1	3			37	31	3	3	
6	STRANICA 6					1	5	1	4			22	22		6	
7	UKUPNO					8	9	8	0			279	247	29	31	2 - osobe (odbijanje)
8																1 – kućanstvo (odbijanje)
9																
0																
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
0																
	UKUPNO															

3.5. IZRADA PRVIH REZULTATA ZA POPISNI KRUG

Rezultati zbrojnog retka „Ukupno“ (**rekapitulacije**) za popisni krug se prepisuju u tablice 1, 2, 3, 4 i 5 na naslovnu stranicu Kontrolnika.

Tablica 1 - Broj osoba upisanih u Spisak osoba

Podaci se prepisuju iz zbrojnoga retka „Ukupno“ (rekapitulacije) u stupce 7-9.

Tablica 2 - Broj popisanih stanova (bez kolektivnih)

Podatak se prepisuje iz zbrojnoga retka Kontrolnika, iz stupca 2.

Tablica 3 - Broj kućanstava (bez kolektivnih)

Podatak se prepisuje iz zbrojnoga retka Kontrolnika, iz stupca 3.

Tablica 4 - Broj kućanstava koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom

Podatak se prepisuje iz zbrojnoga retka Kontrolnika, iz stupca 10.

Tablica 5 - Broj neodaziva za kućanstva i osobe

Podatak o broju neodaziva za kućanstva se dobiva tako što se u stupcu „Napomena“ prebroje svi redovi u kojima je upisano „cijelo se kućanstvo odbilo popisati“.

Broj neodaziva za osobe se dobiva tako što se u istome ovom stupcu prebroje osobe koje su se odbile popisati (npr. u stupcu „Napomena“, u nekom od redaka je upisano kako su se dvije osobe odbile popisati). U ovome slučaju, u retku u kojemu je upisano kako su pojedine osobe odbile popisati, u stupcu 7 mora biti upisana najmanje jedna osoba.

Iznimno, u slučaju kada su za provedbu popisa u jednome popisnom krugu određena dva ili više popisivača, pri čemu će svaki od njih voditi poseban Kontrolnik za onaj dio popisnoga kruga koji mu je dodijeljen, popisivač koji vodi Kontrolnik s oznakom I. dio ne upisuje zbrojne podatke izravno u tablice 1, 2, 3, 4 i 5 na naslovnoj stranici svoga Kontrolnika, već ih ispisuje grafitnom olovkom ispod ili pored tablica.

Općinski instruktor, nakon prijma svih Kontrolnika za podijeljeni popisni krug, u tablice 1-5 na naslovnoj stranici Kontrolnika koji nosi oznaku „I. dio“ upisuje zbrojne podatke za cijeli popisni krug.

3.6. PREDAJA KOMPLETNE POPISNE GRAĐE OPĆINSKOME INSTRUKTORU

Po završenom popisivanju na svojem popisnom krugu, tj. pošto je popisao sve stanove, sva kućanstva i sve osobe, popisivač sređuje popisnu građu tako što:

1. Sve neiskorištene i popisne obrasce na kojima je napravio grešku, koja se prema ovome Napatku ne može ispravljati, stavlja na dno kutije za čuvanje i predaju materijala.
2. Na njih stavlja sve obrasce P-2 s pripadajućim popisnicama (ili bez njih, ako P-2 nema pripadajućih popisnica) složenim prema redoslijedu kojim su osobe upisane u Spisak osoba, a potom ih slaže onim redom kojim su stanovi i kućanstva upisivani u Kontrolnik, tj. u „Popis adresa i popisanih jedinica i pregled rezultata po kućanstvima“.

3. Potom, stavlja skicu popisnoga kruga.
4. Izvješće o kontroli skica popisnih krugova (Obrazac za PK).
5. U konačnici se preko već sređenih popisnih obrazaca stavlja Kontrolnik.

Broj svih obrazaca (ispravno popunjenih, neuporabljenih i pogrešno popunjenih) mora odgovarati broju obrazaca zaduženih na početku popisa.

Ovako sređen popisni materijal (spakiran u kutiju za popisni krug) popisivač predaje svom općinskom instrukturu, koji je dužan pregledati materijal i, u suradnji s popisivačem, otkloniti sve eventualne propuste, tj. ako je potrebno može tražiti od popisivača vraćanje u određeno kućanstvo.

Nakon što instruktor pregleda popunjene obrasce i utvrdi kako je popisivač popisao sve jedinice popisa, nužno je da popisivač na naslovnoj stranici Kontrolnika upiše podatke o ukupnome broju popunjenih obrazaca P-1 i P-2, potom potpiše Kontrolnik i upiše nadnevak predaje cjelokupne popisne građe.

Na naslovnoj stranici Kontrolnika instruktor popunjava podatak o ukupnome broju kutija u popisnome krugu (u koje su uloženi popisni obrasci). Ukoliko je popisni krug podijeljen na dva ili tri popisivača, na naslovnoj stranici Kontrolnika na kojemu je upisana oznaka „I. dio“ instruktor upisuje ukupan broj kutija za cijeli popisni krug (zbroy svih kutija koje je primio od popisivača za taj popisni krug) i potpisuje se.

Po **svršetku popisa** svaki popisivač treba ispuniti obrazac „**Opažanja neposrednih sudionika u Probnom popisu**“ (Obrazac P-15) i predati ga općinskom instrukturu. Ovaj obrazac ispunjavaju i ostali sudionici Probog popisa.

4. POPUNJAVANJE OBRAZACA P-2 i P-1

OLOVKA

Pošto su svi obrasci pripremljeni za optičko čitanje, popisivač obvezno piše kemijskom olovkom koju je dobio uz popisni materijal. Ne smije koristiti grafitnu olovku, nalivpero, flomaster ili olovku koja piše drugom bojom. Ako jedna od zaduženih olovaka nije ispravna treba tražiti novu od općinskog/gradskog instruktora.

JEZIK

Dužnost popisivača je popisne Obrasce P-2 i P-1 popuniti pravilno-čitko, na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, velikim tiskanim slovima, kemijskom olovkom koju je dobio u kompletu za popisivanje.

PISMO

Obrasci se mogu popunjavati latiničnim ili ćirilničnim pismom. Nakon što jednom izabere pismo (latinicu ili ćirilicu) popisivač je dužan na cijelome obrascu koristiti SAMO IZABRANO PISMO. Nije dopušteno kombiniranje pisma tijekom popunjavanja obrazaca. Ukoliko je nužno neki odgovor upisati drugim pismom (npr. Travel company) već na sljedećem pitanju se treba vratiti na pismo koje je na početku izabrano.

Popisivač bira pismo na kojemu će vršiti popunjavanje popisnih obrazaca. Ukoliko se desi da osoba koja daje podatke insistira da popisivač koristi drugo pismo, a on nije u mogućnosti udovoljiti tim zahtjevima, popisivač će o tomu obavijestiti svojega instruktora. Instruktor može odrediti nekoga drugog popisivača za popisivanje toga kućanstva.

Primjer:
Ispravno

Neispravno

Latinica	Ћирилица	OBRAZAC	ENTITET/BD	OPĆINA
✗	✗	1		
Ime		П Е Т А Р		
Ime oca ili majke		П Е Р О		
Prezime		П Е Т Р О В И Ћ		

Latinica	Ћирилица	OBRAZAC	ENTITET/BD	OPĆINA
✗	✗	1		
Ime		П Е Т А Р		
Ime oca ili majke		П Е Р О		
Prezime		П Е Т Р О В И Ћ		

NAČIN POPUNJAVANJA POPISNICA

Prilikom popunjavanja popisnica pažljivo pročitajte svako pitanje, osobito vodeći računa o tekstu u zagradama ili strelicama za skokove koje postoje na određenim pitanjima.

Pitanja se popunjavaju redosljedom, uvažavajući redne brojeve pitanja na popisnicama i strelice za preskok pitanja ukoliko postoje.

Na popisnicama postoje sljedeće vrste odgovora:

1. Pitanja s otvorenim odgovorom
2. Pitanja s ponuđenim odgovorima

Primjeri popunjavanja obrazaca

1. Pitanja s otvorenim odgovorom

Kod pitanja s otvorenim odgovorom u svaku se kućicu upisuje samo jedno slovo ili cifra, bez obzira jesu li slova jednostavna ili složena (LJ, NJ, DŽ).

Ispravno

NASELJENO MJESTO

N	E	V	E	S	I	N	J	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Neispravno

NASELJENO MJESTO

N	E	V	E	S	I	N	J	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Iznimno je važno da se svaki znak ili cifra nalazi u okviru kućice, čak i ako se radi o slovima s kvačicama.

Ispravno

NASELJENO MJESTO

I	L	I	D	Ž	A
---	---	---	---	---	---

Neispravno

NASELJENO MJESTO

I	L	I	D	Ž	A
---	---	---	---	---	---

Ukoliko se ponuđeni odgovor sastoji od više riječi između njih se uvijek mora ostaviti jedna prazna kućica:

STRANA DRŽAVA

S	J	E	D		A	M	E	R	I	Č	K	E		D	R	Ž	A	V	E
---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	---

STRANA DRŽAVA

S	J	E	D	.	A	M	E	R	I	Č	K	E	D	R	Ž	A	V	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ukoliko je to nužno, odgovor može biti upisan u više od jednog retka tako što se krene upisivati od početka prvoga retka prelazeći u drugi redak bez pravljenja razmaka u riječi, na sljedeći način:

Zanimanje (za osobe koje rade ili su radile):

PROFESOR NJEMAČKOG JEZIKA I KNJ
IŽEVNOSTI

Zanimanje (za osobe koje rade ili su radile):

PROFESOR NJEMAČKOG JEZIKA I
KNJIŽEVNOSTI

Ne treba upisivati nikakve specijalne znakove u kućice (točkice [·], spojnice [-], zareze [·] ...) bez obzira da li se riječ skraćuje ili dio riječi prenosi u sljedeći redak.

Kod upisivanja brojeva-numeričkih vrijednosti treba voditi računa da brojevi budu upisani čitko i po načelu jedan broj jedna kućica:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

(DUNUM) (m²)
1 0 9 8

1 0 9 8

Nikada ne treba upisivati vodeće nule osim u slučaju identifikacijskih podataka (šifra popisnoga kruga, redni broj stana, kućanstva, zgrade i osobe)

2. Pitanja s ponuđenim odgovorima

Kod pitanja s ponuđenim odgovorima je potrebno upisati znak X u odgovarajuće kućice:

Moguć je samo jedan odgovor

Drugo mjesto u BiH

ili

42. Glavni izvor sredstava za život u posljednjih 12 mjeseci?

Plata ili druga nadoknada po osnovu zaposlenja osim iz poljoprivrede	☒
Prihodi iz poljoprivrede	☒
Prihodi od iznajmijivanja stana, zemlje, dućana, ili druge imovine ili prihodi od imovinskih prava	☒
Penzija	☒
Nadoknada za bolovanje ili porodijsko odsustvo	☒
Novčana pomoć za osobe koje su ostale bez posla (zbog bankrota, tehnološki višak i sl.)	☒

Pitanje 44.

Srednja škola → 1-godišnja ili 2-godišnja 3-godišnja 4-godišnja ili 5-godišnja

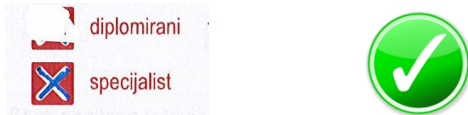
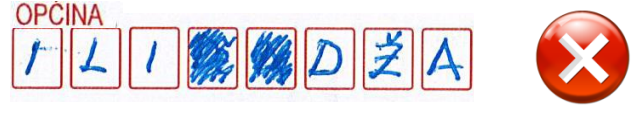
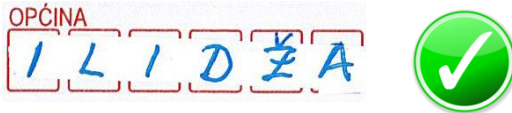

Ispravljanje grešaka

Ispravljanje grešaka se vrši isključivo uporabom korekturne trake koja se nalazi u setu za popis.

Bilo kakvo precrtavanje ili prepravljavanje greške na drugi način nije dopušteno.

Najprije je potrebno korekturnom trakom preći preko pogrešno upisanog slova / riječi, a nakon toga precizno upisati ispravno slovo / riječ vodeći računa o ivicama kućica koje trebaju ostati vidljive prigodom korekcije.

Poništavanje obrazaca

Obrasce P-1 i P-2 popisivač može poništiti **samo** ukoliko je napravio preveliki broj grešaka koje nikako ne može ispraviti, ili je pogriješio prilikom upisivanja odgovora na pitanja o etničkoj / nacionalnoj pripadnosti i vjeroispovijesti.

Poništavanje vrši tako što s dvije dijagonalne crte od donjeg lijevog do gornjeg desnog kuta (po dijagonali) precrtava prvu stranicu obrasca. Preko tih crta se upisuje PONIŠTENO.

Svaki poništeni obrazac popisivač je dužan vratiti svojem instrukturu koji će procijeniti je li obrazac opravdano poništen.

5. UPITNIK ZA KUĆANSTVO I STAN (Obrazac P-2)

Upitnik za kućanstvo i stan (Obrazac P-2) je obrazac koji služi za upisivanje podataka o jedinici za stanovanje, zgradi, kućanstvu i podatka o poljoprivredi, te upisivanje članova kućanstva, kao i privremeno prisutnih osoba u „Spisak osoba“. U Obrazac P-2 se ulažu sve pripadajuće popisnice (Obrazac P-1).

Za svaki popunjeni redak u Kontrolniku (Obrazac P-3), u kojemu je upisan tekući redni broj stana, popunjava se jedan Obrazac P-2, bez obzira popunjava li se u cjelini ili samo djelomično (samo podaci o jedinici za stanovanje ili samo podaci o kućanstvu).

Upitnik za kućanstvo i stan se popunjava po sljedećem redoslijedu:

1. prvo se popunjavaju identifikacijski podaci na naslovnoj stranici Obrasca P-2, (entitet, općina, popisni krug, stan, kućanstvo, zgrada),
2. nakon toga unutarnje stranice gdje se nalazi „Spisak osoba“,
3. kada je popunjen „Spisak osoba“, popisivač se vraća na naslovnu stranicu Obrasca P-2 i popunjava podatke o jedinici za stanovanje i podatke o zgradi,
4. kada je završeno upisivanje odgovora na naslovnoj stranici P-2, prelazi se na četvrtu stranicu Obrasca P-2 i popunjavaju podaci o kućanstvu i podaci o poljoprivredi. Ukoliko se na podacima o poljoprivredi u pitanju 36 označi odgovor „DA“, tada se u Kontrolnik u stupac 10 upisuje „DA“.

Kada se popunjava cijeli Obrazac P-2, a kada samo podaci o jedinici za stanovanje odnosno o kućanstvu:

- a) **KADA U JEDNOM STANU STANUJE SAMO JEDNO KUĆANSTVO**
 - popunjava se jedan Obrazac P-2 sa svim podacima o jedinici za stanovanje i zgradi, kao i podaci o kućanstvu i podaci o poljoprivredi.
- b) **KADA U JEDNOM STANU STANUJE VIŠE KUĆANSTAVA**
 - popunjava se **onoliko obrazaca P-2 koliko ima kućanstava**;
 - **na prvom Obrascu P-2** se popunjavaju sva četiri dijela Obrasca P-2: podaci o jedinici za stanovanje u kojoj stanuje kućanstvo i podaci o zgradi, podaci o kućanstvu i podaci o poljoprivredi, a **na drugom i svim ostalim Obrascima P-2** (čiji broj ovisi o broja kućanstava u stanu) unose se samo podaci o kućanstvu i podaci o poljoprivredi.

NAPOMENA: U ovakvim se slučajevima ne smije zaboraviti kako se u svim upitnicima za kućanstvo i stan popunjava Spisak osoba, odnosno upisuju se članovi kućanstva za koje se popunjava Upitnik za kućanstvo i stan.

- c) **KADA JEDNO KUĆANSTVO KORISTI DVA STANA U ISTOM INDIVIDUALNOM OBJEKTU**
 - popunjavaju se dva obrazca P-2;
 - **na prvom Obrascu P-2** se popunjavaju podaci o najkvalitetnijem stanu i podaci o zgradi, podaci o tome kućanstvu i podaci o poljoprivredi.
- Ukoliko kućanstvo **stvarno koristi drugi stan**, npr. u jednom stanu boravi tijekom dana a u drugom tijekom noći (sobe za spavanje), onda se
 - **na drugom Obrascu P-2**, koji se popunjava za drugi stan, ne popunjavaju podaci o kućanstvu nego **samo podaci o jedinici za stanovanje**;
 - na pitanjima o jedinici za stanovanje je potrebno na pitanje 1 obilježiti odgovor „**stan**“, a na pitanje 3 odgovor „**drugi stan koji kućanstvo koristi i koji se nalazi u istom objektu**“.
- Ukoliko kućanstvo **uopće ne koristi** ovaj drugi stan, onda se on popisuje kao prazan stan, tj. na pitanju 3 se obilježava odgovor „**prazan stan**“.

- d) KADA U STANU NE STANUJE NI JEDNO KUĆANSTVO NITI OSOBA (prazan, nenaseljen ili napušten stan, vikend i obiteljske kuće-stanovi za odmor i rekreaciju ili stan koji se koristi u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi),
- popunjava se jedan Obrazac P-2, i to: identifikacijski podaci, i prva stranica Obrasca P-2 (podaci o jedinici za stanovanje i podaci o zgradi).
- e) KADA SE U STANU NALAZE SAMO OSOBE ČIJE JE MJESTO STALNOGA STANOVANJA U DRUGOM MJESTU U BIH ILI INOZEMSTVU (PRIVREMENO PRISUTNE OSOBE), a u mjestu popisa se nalaze zbog rada, školovanja ili iz drugih razloga,
- popunjava se jedan Obrazac P-2, i to: identifikacijski podaci, Spisak osoba i prva stranica Obrasca P-2 (podaci o jedinici za stanovanje i podaci o zgradi).
- f) U KOLEKTIVNOM STANU SE NALAZE SAMO PRIVATNA (SAMAČKA ILI VIŠEČLANA) KUĆANSTVA KOJA SU KORISNICI USLUGA (samački hoteli),
- popunjava se onoliko obrazaca P-2 koliko ima privatnih kućanstava u kolektivnom stanu, s tim što se na Obrascu P-2 jedino **ne popunjavaju svi podaci o jedinici za stanovanje, već samo pitanja 1 i 2.**
- g) U ZGRADI KOLEKTIVNOG STANA STANUJE PRIVATNO KUĆANSTVO KOJE JE KORISNIK USLUGA - popunjava se jedan Obrazac P-2 s tim što se na Obrascu P-2 jedino **ne popunjavaju svi podaci o jedinici za stanovanje, već samo pitanja 1 i 2.** Ovako će se popuniti Obrazac P-2 za kućanstvo koje se sastoji od bračne zajednice dva studenta ili dva umirovljenika koji stanuju u zgradi kolektivnog stana u sobi (ili u nekim drugim prostorijama koje ne odgovaraju definiciji stana).
- h) U KOLEKTIVNOM STANU SE NALAZE SAMO PRIVREMENO PRISUTNE OSOBE KOJE NE ČINE INSTITUCIONALNO KUĆANSTVO (npr. studentski ili đački domovi, radničke barake),
- popunjava se jedan Obrazac P-2, i to: **identifikacijski i adresni podaci, „Podaci o jedinici za stanovanje“ pitanje 1, „Vrsta jedinice za stanovanje“ i pitanje 2, „Vrsta kolektivnog stana“, a u Spisak se upisuje ukupan broj osoba** (npr. Studentski dom, 356 osoba).
- i) KADA SE U KOLEKTIVNOM STANU NALAZI INSTITUCIONALNO KUĆANSTVO (domovi umirovljenika, samostanski i manastirski konaci, zdravstvene ustanove za smještaj neizlječivih bolesnika, domovi za djecu i mlade s posebnim potrebama, domovi za socijalno ugroženu djecu i sl.),
- popunjava se jedan Obrazac P-2, i to: **identifikacijski i adresni podaci, „Podaci o jedinici za stanovanje“, pitanje 1 i 2, Spisak u koji se upisuje ukupan broj osoba, te „Podaci o kućanstvu“ i „Podaci o poljoprivredi“.**
- j) BESKUĆNICI BEZ STALNOG MJESTA STANOVANJA
- Popunjava se jedan Obrazac P-2, i to: **identifikacijski podaci i podaci o adresi, Spisak osoba, „Podaci o jedinici za stanovanje“, samo pitanje 1 i „Podaci o kućanstvu“ (samo pitanje 23, i odgovor može biti samo „drugo“).**

5.1. POPUNJAVANJE IDENTIFIKACIJSKIH PODATAKA I PODATAKA O ADRESI

Prostor za upisivanje identifikacijskih podataka i podataka o adresi se nalazi na vrhu prve stranice Obrasca P-2.

Identifikacijski podaci su:

- entitet/BD,
- općina,
- popisni krug,
- stan,
- kućanstvo,
- zgrada.

Identifikacijske podatke na Obrazac P-2 popisivač prepisuje iz Kontrolnika, i to: šifru entiteta, općine i popisnoga kruga s naslovne stranice Kontrolnika, a s unutarnje stranice Kontrolnika „Popisa adresa i popisanih jedinica i pregleda rezultata po kućanstvima“:

- redni broj stana iz stupca 2,
- redni broj kućanstva iz stupca 3,
- redni broj zgrade iz stupca 4.

PROBNI POPIS STANOVNIŠTVA, KUĆANSTVA I STANOVA 2012
UPITNIK ZA KUĆANSTVO I STAN (P-2)

Latinica	Кирилица	OBRAZAC	ENTITET/BD	OPĆINA	POPISNI KRUG	STAN	KUĆANSTVO	ZGRADA
☒	☒	2	1	1 0 2 1 5	0 1 0	0 3 2	0 1 8	0 2 6
Ulica:								
O L I M P I J S K A								
Kućni broj:			Dodatak:		Ulaz:		Stan:	
3 6								

Obilježiti pismo koje će se koristiti

KONTROLNIK							POPIS ADRESA I POPISANI			
Redni broj	Adresa					Redni broj				
	Ulica					stana	kućanstvo	zgrade		
	1					2	3	4		
01	Olimpijska					36	0 3 2	0 1 8	0 2 6	
02	-----									
03	-----									

Podaci o adresi (ulica, kućni broj, dodatak, ulaz i broj stana) se prenose s unutarnje stranice Kontrolnika „Popisa adresa i popisanih jedinica i pregleda rezultata po kućanstvima“ iz stupca 1.

Poslije upisivanja identifikacijskih podataka i podataka o adresi popisivač prelazi na popunjavanje Spiska osoba, koji se nalazi na unutarnjim stranicama obrasca P-2.

5.2. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „SPISAK OSOBA“

Kako bi pravilno popunio Spisak osoba, popisivač prvo treba, u razgovoru s osobom koja daje podatke, utvrditi:

1. Ukupan broj članova kućanstva, bez obzira na to jesu li u kritičnom momentu popisa bili prisutni u naselju popisa ili su iz njega bili odsutni.
2. Živi li u stanu jedno ili više kućanstava ili su osobe koje je zatekao samo privremeno prisutne.
3. Stanuju li u stanu s članovima kućanstva i osobe privremeno prisutne u naselju popisa.

Prikupljenim informacijama popisivač utvrđuje čine li osobe koje stanuju u stanu kućanstvo ili ne. U Spisak osoba se upisuju svi članovi kućanstva i sve privremeno prisutne osobe.

Ako se radi o kolektivnom kućanstvu, u ovaj Spisak osoba se upisuje samo naziv institucije i ukupan broj članova toga kućanstva, i to u stupcu za ime i prezime.

Članovi kućanstva

Pod rednim brojem 001 u Spisku osoba prvo se upisuje osoba na kojoj se vodi kućanstvo (potrebno je usporediti je li isto ime i prezime upisano i u stupcu 5 Kontrolnika), potom slijede imena članova njegove obitelji, tj. bračnog ili izvanbračnog partnera i djece (nije važan redoslijed upisivanja djece). U slučaju da u kućanstvu ima više od jedne obitelji, poslije prve, upisati redom članove druge, treće, itd. obitelji, i to po prethodno utvrđenom redoslijedu. U konačnici se upisuju osobe koje ne pripadaju nijednoj obitelji, ali su članovi kućanstva (srodnici i nesrodnici).

Ako kućanstvo čini samo jedna osoba (samačko kućanstvo), onda se ta osoba obvezno upisuje pod rednim brojem 001.

Veoma je važno u Spisak osoba upisati sve članove kućanstva, uključujući i one koji su u „kritičnom momentu popisa“ bili odsutni (npr. nalaze se na radu ili na školovanju u drugom mjestu u zemlji ili inozemstvu, u gostima, itd.).

Ukoliko kućanstvo ima više od 20 članova, potrebno je otvoriti novi Obrazac P-2, prepisati identifikacijske podatke i podatke o adresi kućanstva i na gornjoj margini obrasca staviti naznaku „NASTAVAK“. Potom, u Spisku osoba prepraviti predtiskane brojeve članova kućanstva u stupcu (a), odnosno upisati 021, 022, itd. i nastaviti s upisivanjem podataka o tim članovima kućanstva.

U Spisak osoba se ne upisuju osobe koje su se u „kritičnom momentu popisa“ zatekle u kućanstvu (prijatelji, rodbina, poznanici, susjedi) jer su došle u kratkotrajnu posjetu.

Privremeno prisutne osobe

U Spisak osoba se upisuju i privremeno prisutne osobe, tj. osobe koje imaju mjesto stalnog stanovanja u drugom mjestu u Bosni i Hercegovini ili u inozemstvu (gdje imaju svoje kućanstvo), a koje borave u naselju popisa jer su u njemu: zaposlene, školuju se ili su prisutne iz nekoga drugog razloga (npr. zbog obiteljskih razloga, liječenja i sl.).

Privremeno prisutne osobe mogu boraviti same u stanu, i u tome slučaju nije potrebno određivati osobu na koju se vodi kućanstvo, već se ove osobe upisuju po slučajno izabranom redoslijedu, počevši od rednog broja 001 do posljednje osobe privremeno prisutne u stanu.

Također, privremeno prisutne osobe mogu boraviti zajedno s članovima kućanstva koje u tome stanu živi, i tada se u Spisak osoba upisuju tek pošto su upisani svi članovi kućanstva.

Osim toga, privremeno prisutne osobe iz drugog mjesta u Bosni i Hercegovini ili iz inozemstva mogu u vrijeme popisa boraviti u kolektivnom stanu kao što je studentski dom, baraka za smještaj radnika i sl.

U tome slučaju, u Spisak osoba se upisuje samo naziv toga kolektivnog stana i ukupan broj privremeno prisutnih osoba koje tu stanuju.

Nakon toga, za svakog studenta (radnika) se popunjava Popisnica (Obrazac P-1) i na svakoj od njih se upisuje redni broj osobe – 001 do nnn. Popunjene Popisnice stavljaju se ispod pripadajućeg Obrasca P-2.

Pravilo je da se popunjene Popisnice ulažu u odgovarajući Obrazac P-2, osim kada se popisuju članovi kolektivnog kućanstva ili privremeno prisutne osobe u kolektivnom stanu. Tada popunjene Popisnice popisivač stavlja ispod pripadajućeg Obrasca P-2 (da ne bi došlo do kidanja / cijepanja Obrasca P-2).

Stupac (a) – Redni broj osobe

U ovom su stupcu odtiskani redni brojevi na mjestu jedinice (upisuju se brojevi 001-009), s tim da popisivač nakon devete osobe (ako ih ima više) brojeve dopunjava dodajući dvije cifre s lijeve strane (01 ili 02), formirajući brojeve 010-019 i 020. Ako kućanstvo ima više od 20 članova, tada se koristi drugi Obrazac P-2, na koji se nastavlja upisivati imena članova kućanstva, dopisujući u isti ovoj stupac s lijeve strane 02 ili 03, pri čemu formira brojeve 021-029 i 030... itd. U takvom slučaju

popisivač mora pri vrhu prve stranice drugog Obrasca P-2 naznačiti kako je riječ o nastavku Spiska. Identifikacijski se podaci prepisuju s prvog Obrasca P-2.

Redni broj osobe iz ovoga stupca je ujedno i redni broj osobe koji se **prepisuje na popisnicu** (Obrazac P-1).

Ovo pravilo ne vrijedi za članove institucionalnog (kolektivnog) kućanstva kojima će popisivač dodijeliti redni broj osobe neposredno na popisnici.

Stupac 1 - Ime i prezime

Upisuje se ime i prezime za sve članove kućanstva i sve privremeno prisutne osobe. Objašnjenja vezana za redoslijed upisivanja osoba dana su na unutarnjoj stranici Obrasca P-2 u tablici ispod Spiska osoba.

Stupac 2 - Ime jednog roditelja

Za svaku osobu koja je upisana u Spisak osoba upisuje se ime oca ili majke.

Stupac 3 - Ime supruge / supruga; partnerke / partnera

Ukoliko je riječ o osobi čiji bračni ili izvanbračni partner živi u istome kućanstvu (također je upisan u Spisak osoba), u ovaj stupac treba upisati ime te supruge / supruga, odnosno partnera / partnerke. Za djecu i druge osobe koje nemaju svojega partnera u kućanstvu, stupac 3 bit će prazan.

Stupac 4 i stupac 5 - Osoba je član kućanstva ili je privremeno prisutna

U stupac 4, za svakog člana kućanstva koji je upisan u Spisak osoba treba obilježiti odgovarajuću kućicu (upisati X), dok u stupcu 5 treba obilježiti odgovarajuću kućicu za svaku privremeno prisutnu osobu.

Stupac 6 i stupac 7 - Odnos prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo

Ukoliko se Spisak osoba popunjava za kućanstvo, onda se za osobu upisanu u stupac 6 pod rednim brojem 001 obvezno upisuje: „osoba na kojoj se vodi kućanstvo“, a potom se za svakoga člana kućanstva upisuje odnos prema ovoj osobi. Primjerice: supruga, partner u neformalnoj zajednici, unuka, itd.

Za članove kućanstva koji nisu u srodstvu s osobom na kojoj se vodi kućanstvo upisuje se „nije u srodstvu“. Ovaj se odgovor upisuje i za djecu u hraniteljskim obiteljima, prijatelj, prijateljica, kum, kuma itd.

Za privremeno prisutne osobe, odnosno za osobe koje nisu članovi kućanstva, upisuje se „nije član kućanstva / privremeno prisutna osoba“ (bez obzira na to jesu li privremeno prisutne osobe u srodstvu s osobom na kojoj se vodi kućanstvo ili nisu).

Ukoliko se Spisak osoba popunjava za kućanstvo, onda se za osobu pod rednim brojem 001 u stupac 7 obvezno upisuje šifra 01, a potom se za svakoga člana kućanstva upisanoga u Spisak osoba prepisuje šifra odnosa prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo iz odgovarajuće tablice (ispod Spiska osoba).

Za članove kućanstva koji nisu u srodstvu s osobom na kojoj se vodi kućanstvo treba upisati šifru 12, dok se za privremeno prisutne osobe upisuje šifra 88 (bez obzira na to jesu li u srodstvu s osobom na kojoj se vodi kućanstvo).

Stupac 8 - Redni broj obitelji

Za članove prve obitelji treba upisati šifru 1, za članove druge obitelji šifru 2 i tako redom.

Za osobu koja ne pripada nijednoj obitelji u okviru kućanstva, kao i za privremeno prisutne osobe, treba upisati šifru 0.

Ako u kućanstvu nema nijedne obitelji, za sve članove kućanstva upisuje se 0.

Za osobe koje čine samačko kućanstvo, također, treba upisati šifru 0.

Stupac 9 - Položaj člana u obitelji

U ovaj stupac, ovisno o odgovoru, treba upisati odgovarajuće šifre (od 01 do 08 ili 88) prema tablici koja se nalazi ispod Spiska.

Za svaku osobu koja kod „Rednog broja obitelji“ ima upisanu šifru 0, kod „Položaja člana u obitelji“ treba upisati šifru 88.

Stupac 10 - Razlog odsustva / prisutnosti

Za svakoga člana kućanstva, koji se u kritičnome momentu popisa nije nalazio u mjestu u kojemu je kućanstvo, treba utvrditi razlog odsustva i upisati odgovarajuću šifru. Pri tome, treba voditi računa o tome nalazi li se odsutna osoba u drugome mjestu u zemlji ili u inozemstvu.

Međutim, šifru razloga odsustva ne treba upisati ukoliko je član kućanstva odsutan u vrijeme dolaska popisivača zbog rada ili školovanja u drugome mjestu u zemlji ili inozemstvu, ali se svakodnevno ili više puta tijekom tjedna vraća u mjesto stalnoga stanovanja. **Smatrat će se da se osoba svakodnevno vraća i u slučaju kada zbog prirode posla ima smjenu od 24 sata ili čak dvodnevnu smjenu od 48 sati** (primjerice u prometnim, zdravstvenim ili nekim drugim službama).

Za osobe koje su u momentu popisa privremeno prisutne u mjestu popisa treba upisati odgovarajuću šifru za razlog prisutnosti.

Razlog odsustva / prisutnosti za osobe u zemlji

Rad (šifra 01) - Šifra 01 se upisuje za svakoga odsutnog člana kućanstva koji se u momentu popisa nalazi u drugome mjestu u BiH zbog toga što u tome mjestu radi (na neodređeno / određeno vrijeme ili obavlja sezonski posao) ili vodi svoju obrtnu, ugostiteljsku ili drugu radnju i sl.

Ova se šifra upisuje i za privremeno prisutne osobe koje su se u kritičnome momentu popisa nalazile u mjestu popisa zbog toga što u tome mjestu rade.

Školovanje (šifra 02) - Šifra 02 se upisuje za svakoga učenika ili studenta koji je u momentu popisa bio odsutan iz mjesta stanovanja svojega kućanstva jer se školuje (studira ili pohađa osnovnu ili srednju školu) u drugome mjestu u BiH.

Šifra 02 se upisuje i za privremeno prisutne osobe koje su se u kritičnome momentu popisa nalazile u mjestu popisa zbog školovanja.

Obiteljski razlozi (šifra 03) - Šifra 03 se upisuje za svakoga člana kućanstva koji se u momentu popisa nalazi u drugome mjestu u BiH s osobom koja je odsutna zbog rada (razlog 01) ili zbog školovanja (razlog 02) (npr. ukoliko supruga privremeno stanuje sa suprugom koji je zaposlen izvan mjesta stalnoga stanovanja, ili ukoliko majka privremeno stanuje s djecom koja studiraju u drugom mjestu u zemlji), ili je iz svojega kućanstva odsutna iz drugih obiteljskih razloga (npr. baka privremeno čuva svoje unuke u drugom mjestu u zemlji i sl.).

Šifra 03 se upisuje i za privremeno prisutne osobe koje su se u kritičnome momentu popisa nalazile u mjestu popisa zbog nekog od navedenih obiteljskih razloga.

Ostali razlozi – službeni put, liječenje i sl. (šifra 04)

Šifra 04 se upisuje za svakoga člana kućanstva koji se u momentu popisa nalazi u drugome mjestu u BiH iz nekog razloga koji nije već naveden. Primjerice: osoba je na službenome putu, stručnom usavršavanju, u gostima, na liječenju, na turističkome putovanju i sl.

Ovu šifru treba upisati i za privremeno prisutne osobe koje su se u kritičnome momentu popisa nalazile u mjestu popisa zbog naprijed navedenih razloga.

Razlog odsustva za osobe u inozemstvu

Na radu u inozemstvu kod stranog poslodavca ili na samostalnom radu (šifra 05) – se upisuje za svakoga člana kućanstva koji radi u inozemstvu kod stranoga poslodavca ili samostalno, čak i u slučaju ako se u vrijeme popisa zatekne u BiH u posjeti, na godišnjem odmoru i sl.

Šifru 05 treba upisati i za naše građane koji rade kao članovi posada stranih brodova i zrakoplova.

Stranim poslodavcem se smatra i naš državljanin koji ima svoju radnju u inozemstvu, pa u njoj zapošljava i naše djelatnike.

Samostalan rad u inozemstvu je i rad u vlastitoj radnji, radionici, uredu, ordinaciji i sl.

Upućen na rad u diplomatsko-konzularna zastupništva, međunarodne organizacije i tijela (šifra 06) – se upisuje za članove kućanstva koji se u vrijeme popisa nalaze u inozemstvu na radu u našim diplomatsko-konzularnim zastupništvima, međunarodnim organizacijama i tijelima. Šifra 06 se upisuje i za pripadnike Oružanih snaga BiH u mirovnim operacijama u inozemstvu.

Boravi u inozemstvu kao član kućanstva (obitelji) osobe odsutne iz razloga 05 (šifra 07) - se upisuje za svakoga člana kućanstva koji ne radi u inozemstvu, već tamo boravi kao član kućanstva (obitelji) osobe koja se nalazi na radu u inozemstvu (kod stranoga poslodavca ili samostalno), tj. osobe odsutne iz razloga pod šifrom 05.

Ovaj se razlog ne odnosi na članove kućanstva (obitelji) koji su otišli u inozemstvo samo u kratkotrajni posjet rođacima ili prijateljima koji tamo borave (za njih treba upisati šifru 10).

Boravi u inozemstvu kao član kućanstva (obitelji) osobe odsutne iz razloga 06 (šifra 08) – se upisuje za svaku osobu koja ne radi u inozemstvu, već tamo boravi kao član kućanstva (obitelji) osobe odsutne iz razloga pod šifrom 06.

Školovanje (šifra 09) – se upisuje za osobu koja studira, pohađa osnovnu ili srednju školu u inozemstvu, **ali samo ukoliko svi članovi njezinoga kućanstva žive u BiH.**

Ukoliko je riječ o studentu koji boravi u inozemstvu s barem jednim od roditelja koji je na radu u stranoj državi ili je upućen na rad u diplomatsko ili drugo zastupništvo BiH u inozemstvu (upisan razlog odsutnosti roditelja u inozemstvu 05 ili 06 ne treba upisati šifru 09, već šifru 07 ili 08.

Ostali razlozi – u gostima, turističko ili poslovno putovanje, stručno usavršavanje i sl. (šifra 10) – se upisuje za svakoga člana kućanstava koji se u momentu popisa nalazio u inozemstvu iz nekoga od razloga koji nije već naveden (službeni put, turističko putovanje, stručno usavršavanje, u gostima, na liječenju, i sl.).

Ovu šifru treba upisati i za osobe koje su ostvarile mirovinu u inozemstvu i u vrijeme popisa su otišle u inozemstvo po mirovinu.

PRIMJERI ZA PRAVILNO POPUNJAVANJE SPISKA OSOBA

Primjer 1:

Osmočlano kućanstvo Milana Jankovića čine:

1. Milan Janković (osoba na kojoj se vodi kućanstvo),
2. Zorana Janković (Milanova žena),
3. Marko Janković (Milanov sin koji je oženjen),
4. Ivana Janković (Milanova snaha, Markova žena),
5. Nikolina Janković (Milanova unuka, Markova i Ivanina kćerka),
6. Marina Janković (Milanova neudata kćerka koja je odsutna jer studira u inozemstvu),
7. Jelena Stanković (Milanova tašta),
8. Dejan Savić (student, Milanov sestrić koji privremeno boravi u kućanstvu Milana Jankovića).

Članovi ovoga kućanstva se upisuju u Spisak osoba na sljedeći način:

Redni broj osobe	Ime i prezime	Ime jednog roditelja	Ime supruge / supruga partnerke / partnera	Osoba je:		Odnos prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo		Redni broj obitelji	Položaj člana u obitelji	Razlog prisutnosti / odsustva
				Član kućanstva	Privremeno prisutna	Odnos	Šifra			
(a)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
001	Milan Janković	Slavko	Zorana	X		Osoba na kojoj se vodi kućanstvo	01	1	01	
002	Zorana Janković	Dragan	Milan	X		supruga	02	1	01	
003	Marina Janković	Milan		X		kćerka	04	1	03	09
004	Marko Janković	Milan	Ivana	X		sin	04	2	01	
005	Ivana Janković	Stanko	Marko	X		snaha	08	2	01	
006	Nikolina Janković	Marko		X		unuka	07	2	03	
007	Jelena Stanković	Krsto		X		tašta	06	0	88	
008	Dejan Savić	Darko			X	Privremeno prisutna osoba	88	0	88	02
009										
010										

Dakle, u kućanstvu postoje dvije obitelji, s njima živi jedan član (Jelena Stanković, Milanova tašta) koji ne pripada nijednoj obitelji, kao i jedna privremeno prisutna osoba (Dejan Savić, student).

Prvu obitelj čine: Milan (osoba na kojoj se vodi kućanstvo), njegova supruga Zorana i njihova neudata kćerka Marina (zajedničko dijete Milana i Zorane).

Drugu obitelj čine: Marko (sin osobe na kojoj se vodi kućanstvo), njegova supruga Ivana i njihova kćerka Nikolina (zajedničko dijete Marka i Ivane).

Primjer 2:

U iznajmljenom stanu u Sarajevu, u vrijeme popisa, žive Mirza Begović i Adnan Fazlinović, stanovnici Tuzle (koji rade kao građevinski radnici u Sarajevu), i Miralem Halilović, student iz Novog Pazara (Srbija).

S obzirom na to da privremeno prisutne osobe ne čine kućanstvo, u Spisak osoba se upisuju proizvoljno odabranim redoslijedom:

Redni broj osobe	Ime i prezime	Ime jednog roditelja	Ime supruge / supruga partnerke / partnera	Osoba je:		Odnos prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo		Redni broj obitelji	Položaj člana u obitelji	Razlog prisutnosti / odsustva
				Član kućanstva	Privremeno prisutna	Odnos	Šifra			
(a)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
001	Adnan Fazlinović	Damir			X	Privremeno prisutna osoba	88	0	88	01
002	Miralem Halilović	Dženan			X	Privremeno prisutna osoba	88	0	88	02
003	Mirza Begović	Fahrudin			X	Privremeno prisutna osoba	88	0	88	01
004										
005										

Primjer 3:

U samostanu časnih sestara Sveti križ živi institucionalno kućanstvo koje ima 42 člana.

Redni broj osobe	Ime i prezime	Ime jednog roditelje	Ime supruge / supruga partnerke / partnera	Osoba je:		Odnos prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo		Redni broj obitelji	Položaj člana u obitelji	Razlog prisutnosti / odsustva
				Član kućanstva	Privremeno prisutna	Odnos	Šifra			
(a)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
001	Samostan Sveti križ Ukupno: 42 člana									
002										
003										
004										
005										

Kada popuni Spisak osoba, popisivač se vraća na pitanje 1 na prvoj (naslovnoj) stranici obrasca P-2.

5.3. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „PODACI O JEDINICI ZA STANOVANJE“

Podaci o jedinici za stanovanje se upisuju na temelju izjave osoba koje u njoj stanuju, odnosno na temelju raspoložive dokumentacije o stanu. Ako osobe u stanu ne znaju točne podatke, a nije raspoloživa niti dokumentacija iz koje bi se mogli preuzeti takvi podaci, popisivač upisuje podatke na temelju podataka o istim stanovima u zgradi ili sam procjenjuje podatke o površini i ostale podatke.

Na pitanja o zgradi odgovara ista osoba koja je dala podatke o stanu ili osoba kojoj su podaci o zgradi najbolje poznati.

U slučaju višestambene zgrade, ako je moguće, na pitanja o zgradi odgovara pazikuća ili osoba koja najbolje poznaje stanje u zgradi.

Ako u zgradi s jednim ili više stanova nitko ne stanuje, popisivač procjenjuje podatke na temelju izjave susjeda ili usporedbom sa stanovima u istim takvim ili sličnim susjednim zgradama.

1. Vrsta jedinice za stanovanje

Popisivač mora utvrditi vrstu jedinice za stanovanje: je li jedinica koju popisuje stan ili je to neka druga vrsta jedinice za stanovanje koja ne odgovara definiciji stana, ali se u trenutku popisa koristi za stanovanje ili je skup prostorija za stanovanje (kolektivni stanovi). Ovisno o tomu koja je vrsta jedinice za stanovanje utvrđena ovisit će i daljnje popunjavanje podataka o stanu.

Odgovor „Stan“ se daje za svaku stambenu jedinicu koja odgovara definiciji stana. Kako je već spomenuto u ovome Napatku, ovaj odgovor će se dati i u situacijama kada određeno kućanstvo stanuje u prostorijama koje se ne nalaze u stambenoj zgradi, već u nekakvom drugom objektu (poslovni objekt ili objekt za kolektivno stanovanje), ali su preadaptirani kako bi se u njima moglo stanovati i kako bi se mogli koristiti za tu namjenu. Ovo bi bio slučaj, primjerice, ako u studentskome ili đlačkom domu, koji je namijenjen za kolektivni smještaj osoba koje imaju mjesto stalnoga stanovanja izvan mjesta popisa, postoje adaptirane prostorije koje zadovoljavaju osnovne norme da se u njima može stanovati i u njima stanuje kućanstvo kućepazitelja toga objekta.

Stan se popisuje i ako se u trenutku popisa koristi za stanovanje i obavljanje djelatnosti, ili samo za obavljanje djelatnosti.

Odgovor „**Kolektivan (institucionalan) stan**“ se obilježava za skup prostorija koje se koriste za organizirani smještaj skupine osoba koje mogu sačinjavati kolektivno ili individualno kućanstvo ili osobe koje imaju mjesto stalnoga stanovanja u drugome mjestu u BiH, a u mjestu popisa borave privremeno. Ovaj se odgovor daje, npr., za: dom za djecu i mlade ometene u psihofizičkom razvoju; dom za socijalno ugroženu djecu; dom za umirovljenike, stare i iznemogle; dom za odrasle invalide; dom ili hotel za samce; studentski ili đачki dom i internat; vjerski objekti i ostali kolektivni stanovi.

Sve prostorije jednog kolektivnog stana (jednog doma, internata, samostana i sl.) se popisuju kao jedna jedinica popisa, bez obzira na to nalaze li se u jednoj ili više zgrada.

Stanovi domara, upravnika i drugih osoba, koji predstavljaju odvojene građevinske cjeline i u svemu odgovaraju definiciji stana, iako se nalaze u zgradi kolektivnog stana, se popisuju kao stan.

Kolektivnim stanom se ne smatra hotel, bolnica, klinika, odmaralište, i slični objekti zdravstvene zaštite koji su namijenjeni za privremeni smještaj pojedinaca (turista, bolesnika, rekonvalescenata i sl.).

Odgovor „**Naseljen poslovni prostor**“ se obilježava za nastanjene poslovne prostorije koje nisu prepravljene (adaptirane) u stan, a u vrijeme popisa se koriste za stanovanje. To su, npr., nastanjena prodavaonica, ured i sl., kao i nastanjena hotelska ili bolnička soba u kojoj stalno stanuje obiteljsko ili samačko kućanstvo. U ovu kategoriju spadaju i nastanjene prostorije kolektivnog stana (npr. soba u studentskom ili umirovljeničkom domu i dr.) u kojima stanuje obiteljsko ili samačko kućanstvo koje nije korisnik usluga toga kolektivnog stana, već tu stanuje stjecajem drugih okolnosti, npr. kao pazikuća

zgrade (ovdje treba napraviti razliku s primjerom pazikućinog kućanstva koji je dan kod pitanja za naseljen stan, jer se tamo radi o preadaptiranim prostorijama).

Odgovor „**Druga jedinica stanovanja**“ se obilježava za prostorije i objekte koji u građevinskom smislu nisu stanovi niti poslovni prostori, ali su u vrijeme Popisa služili nekome kućanstvu za stanovanje. To su, npr., nastanjeni podrum, šupa, garaža, daščara, zemunica i drugi improvizirani objekti. U ovu kategoriju ulaze i drugi nastanjeni pokretni i nepokretni objekti (npr. brod, šlep, prikolica, vagon, šator, kao i drugi improvizirani objekti napravljeni od različitih neobrađenih i otpadnih materijala (limova, dasaka, ljepenke, blata itd.). Ovaj modalitet obuhvaća i nesvršene, a iz bilo kojega razloga nastanjene stanove.

Odgovor „**Beskućnik**“ se obilježava za osobu koja, zbog nedostatka smještaja, nema drugih mogućnosti nego živjeti na ulici i bez skloništa koje se smatra stambenim prostorom (tzv. primarno beskućništvo). Popisivač u ovome slučaju treba voditi računa da za ove osobe na Obrascu P-2, kod podataka o kućanstvu na pitanju 23, treba biti obilježen odgovor „drugo“.

Ukoliko se na 1. pitanju obilježi jedan od odgovora „Naseljen poslovni prostor“, „Druga jedinica stanovanja“ ili „Beskućnik“, završava se sa daljnjim popisom stambenih tema i prelazi na dio pitanja „Podaci o kućanstvu“.

Ukoliko se na 1. pitanju obilježi odgovor „Kolektivan (institucionalan) stan“, tada se odgovara još samo na 2 . pitanje (Vrsta kolektivnog stana) i nakon toga prelazi na dio „Podaci o kućanstvu“.

Popisom se, po pravilu, obuhvaćaju samo završeni stanovi.

Završen stan je stan u kojemu su svršeni svi predviđeni građevinski, instalacijski i završni radovi. Završen stan se može nalaziti u zgradi koja nije potpuno završena, tj. u kojoj ima i nezavršenih stanova.

Popisom se iznimno obuhvaćaju oni nezavršeni stanovi u kojima kućanstvo stanuje jer nema drugi stan za stalno stanovanje. U Obrazac P-2 se unose podaci za onaj dio stana koji se stvarno koristi, bez obzira do kojega je stupnja građevinski završen.

Od definicije stana se odstupa kada kućanstvo, pored jednog stana kao građevinske cjeline, koristi preko cijele godine još jednu sobu ili kuhinju koja je građevinski odvojena od glavnih prostorija stana (nalazi se u drugoj zgradi, na istom placu ili u istoj zgradi, a ima poseban ulaz). Te prostorije se popisuju kao sastavni dio stana a ne kao poseban stan.

U sastavu stana se ne iskazuju građevinski odvojene pomoćne prostorije (ljetna kuhinja, ostava, kupaonica, toalet/WC i sl.). Iznimno, ako se zbog posebnog, tradicionalnog načina gradnje u sobe ulazi neposredno s trijema, verande ili iz dvorišta, sve sobe kojima se koristi jedno kućanstvo bit će popisane kao jedan stan, uključujući kuhinju i ostale pomoćne prostorije.

Kod popisivanja stanova u obiteljskim kućama, posebno onima s dvije ili više etaža, popisivač treba odrediti kada je riječ o jednome stanu na dvije ili više etaža, a kada o dva ili više stanova. Dva se stana u istoj zgradi mogu nalaziti na dvije etaže od kojih se jedan nalazi u prizemlju, a drugi na katu, ili može svaki od njih zauzimati po dio prizemlja i dio kata. U oba slučaja stanovi moraju imati potpuno odvojene ulaze sa stubišta, dvorišta ili ulice.

U slučaju kada zgrada ima prizemlje i kat, a u prostorije, koje se nalaze na katu, ulazi se sa stubišta koje se nalazi u nekoj od prostorija u prizemlju (predsoblje, dnevna soba i sl.), neće se smatrati da kućanstvo ima dva stana, nego jedan stan koji zauzima dvije etaže.

Dva stana se mogu nalaziti u istoj zgradi i na istoj etaži (npr. u prizemlju), ali svaki stan mora imati poseban ulaz i stanovi ne smiju biti međusobno povezani (vratima ili nekim zajedničkim prostorijama).

Ne popisuju se stanovi u starim kućama u kojima više nitko ne stanuje, a koje se koriste za neke druge svrhe (npr. za čuvanje poljoprivrednih proizvoda, alata i sl.).

2 . Vrsta kolektivnog stana

Odgovor na ovo pitanje se daje samo ukoliko je na 1. pitanju obilježen odgovor „Kolektivni (institucionalni) stan“.

Ustanova je odvojen i neovisan niz prostorija koje obuhvaćaju cijelu ili dio trajne zgrade ili niz zgrada koje su izgrađene, renovirane ili preuređene i namijenjene za smještaj veće skupine osoba koje su pod zajedničkom upravom ili režimom, ili su povezane zajedničkim ciljem ili osobnim interesom, a u vrijeme popisa se koriste za stalno stanovanje najmanje jedne osobe. Takav kolektivni stan obično ima određene zajedničke prostorije za pripremanje hrane, toalet/WC, kupaonice, salone ili spavaonice.

Odgovor „**Studentski ili đački dom, internat**“ se obilježava za studentske, đačke domove i internate, domove vjerskih škola (medrese, sjemeništa, bogoslovije) i slično, tj. stambene objekte u koje su smješteni studenti ili đaci koji u naselju popisa borave na školovanju, a kućanstvo im živi u drugome naselju u Bosni i Hercegovini. Ove su osobe privremeno prisutne u mjestu popisa te se tako i popisuju.

Odgovor „**Zdravstvene i ustanove za socijalnu skrb**“. U ovu se skupinu uključuju domovi za socijalno ugroženu djecu, sigurne kuće, domovi za odrasle invalidne osobe, bolnice za smještaj trajno neizlječivih bolesnika, domovi za djecu i mlade ometene u psihofizičkom razvoju, starački domovi i slično.

Odgovor „**Vjerske ustanove**“. U ovu se skupinu uključuju samostani, manastiri i slične institucije koje se koriste za stalno stanovanje, npr. redovnica i redovnika ili pripadnika drugi vjerskih zajednica.

Odgovor „**Objekti za smještaj raseljenih i izbjeglih osoba**“. U ovu skupinu spadaju objekti institucionalnog smještaja raseljenih osoba i izbjeglica.

Odgovor „**Hoteli**“. U ovu se skupinu uključuju primjerice samački hoteli kada je u njima neko stalno naseljen.

Odgovor „**Ostale ustanove**“. U ovu se skupinu uključuju: popravne ustanove, kampovi, barake za smještaj radnika, zgrade ministarstva unutarnjih poslova za smještaj radnika ovoga ministarstva, i svi drugi oblici koji se ne mogu svrstati u naprijed navedene vrste.

3. Korištenje jedinice za stanovanje

Odgovor „**Samo za stanovanje**“ se daje ukoliko je jedinica popisa koja odgovara definiciji stana u vrijeme popisa korištena samo za stanovanje. Ovaj se odgovor obilježava za nastanjen stan koji se tijekom cijele godine koristi za stanovanje jednoga ili više kućanstava, bez obzira po kojoj osnovi kućanstvo koristi stan.

Odgovor „**Za stanovanje i obavljanje djelatnosti**“ se obilježava ukoliko se u jedinici popisa koja odgovara definiciji stana, u dijelu stana u kojemu stanuje jedno ili više kućanstava, obavlja i neka djelatnost (npr. krojačka, frizerska ili postolarska djelatnost, izdavanje sobe turistima, odvjetnički ured, atelje, zubna ordinacija, zastupništvo neke tvrtke i sl.).

Odgovor „**Samo za obavljanje djelatnosti**“ se obilježava za stan u kojemu se isključivo obavlja djelatnost, a koji nije građevinski prepravljen (adaptiran) u poslovne prostorije i u kojemu nitko ne stanuje, već se u potpunosti koristi za obavljanje neke djelatnosti. To su npr. stanovi u vlasništvu građana koji se isključivo iznajmljuju turistima, odvjetnički uredi, liječničke ordinacije, zastupništva tvrtki itd. Takvi se stanovi po pravilu nalaze u zgradama s više stanova od kojih su samo neki iznajmljeni ili prodani kako bi se u njima obavljala djelatnost.

Ako je popisivač ustanovio kako u stanu nitko ne stanuje, nego se koristi samo za obavljanje djelatnosti, može takav stan popisati i na temelju usporedbe s istim ili sličnim stanovima u istoj zgradi.

Odgovor „**Za odmor i rekreaciju**“ se obilježava ako stan za odmor i rekreaciju u svemu odgovara definiciji stana, a koristi se povremeno ili nekoliko mjeseci u godini isključivo za odmor i rekreaciju. Ovdje nisu uključeni stanovi kojima se vlasnici ne koriste za svoje potrebe nego se koriste isključivo za iznajmljivanje u turističkoj sezoni.

Stan za odmor se može nalaziti u zasebnoj, tzv. vikend-kući, vili, u naslijeđenoj obiteljskoj kući i u višestambenoj zgradi u kojoj se mogu nalaziti i stanovi koji se koriste za odmor.

Ako se stan izgrađen za odmor i rekreaciju u vrijeme popisa koristi za stanovanje nekoga kućanstva koje nema drugi stan (na temelju ugovora o najmu i sl.), za takav se stan obilježava odgovor „koristi se samo za stanovanje“ u pitanju 3.

Odgovor „**Za korištenje u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi**“ se obilježava za stanove koji se koriste u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi, a koji u svemu odgovaraju definiciji stana i koriste se samo u vrijeme poljoprivrednih radova (pastirska i vinogradarska kuća i sl.). Ako dio takve zgrade služi za smještaj poljoprivrednih proizvoda i alata, držanje stoke i sl., popisuje se samo dio koji se koristi za stanovanje u vrijeme poljoprivrednih radova.

Odgovor „**Drugi stan koji kućanstvo koristi i koji se nalazi u istome objektu**“ se obilježava za drugi, treći itd. stan koji koristi kućanstvo na istoj adresi.

Odgovor „**Koriste ga privremeno prisutne osobe**“ se obilježava u svim slučajevima kada je popisivač u stanu zatekao osobe koje imaju mjesto stalnoga stanovanja u nekom drugom mjestu, tj. osobe koje su u mjestu popisa privremeno prisutne (studenti, radnici...).

Odgovor „**Prazan stan**“. Kao prazan stan popisuje se stan koji je u vrijeme popisa nenastanjen (prazan) zbog toga što je nov i još neuseljen (iako je dopušteno useljavanje), ili je ispražnjen radi preseljenja, adaptacije, opravke i sl. Kao prazan stan popisuje se i stan čiji vlasnik živi u drugome stanu ili u drugome mjestu, a ovaj stan još ne koristi niti ga izdaje (npr. stan kupljen za djecu koja će tek doći u to mjesto na školovanje i sl.).

Kao prazan stan smatra se i napušten stan. Napušteni se stanovi popisuju samo ako su građevinski ispravni ili se sa relativno malim popravcima mogu osposobiti za uporabu.

Kao prazan stan se popisuje stan koji se dulje vrijeme ne koristi jer se vlasnik iselio ili preselio u drugo mjesto, a stanom se više ne koristi niti povremeno niti ga je izdao, ili je vlasnik umro pa nasljednici stan ne koriste niti povremeno (npr. za odmor) niti ga iznajmljuju.

Napušteni stanovi u oronulim kućama, potom stanovi koji su iseljeni zbog rušenja radi izgradnje novih objekata ili potapanja naselja radi formiranja akumulacijskog jezera, zbog klizišta ili zemljotresa, se ne popisuju.

4 . Kat na kojemu se nalazi stan

Na pitanje se odgovara upisivanjem broja u predviđene kućice.

Kat na kojemu se stan nalazi određuje se prema mjestu (položaju) stana u zgradi. Katovi se broje od prizemlja (prve etaže), pa naviše. Kao kat se ne ubrajaju prizemlje, podrum, suteran ili potkrovlje (mansarda).

„**Prizemlje**“ je prva etaža u zgradi, iznad podruma i suterana ili iznad razine okolnoga zemljišta (ako zgrada nema podrum ni suteran), u kojemu se nalaze izgrađene stambene ili poslovne prostorije. Za sve stanove koji se nalaze u prizemlju, u predviđene kućice se upisuje broj 00.

Za stan koji se nalazi na prvome katu u kućice se upisuje broj 01, za stan na drugome katu broj 02, za stan na trećem katu broj 03 itd.

Kao „**podrum**“ se smatraju prostorije u zgradi čiji se pod stana nalazi više od 1 m ispod razine zemljišta koje okružuje zgradu. Za sve stanove koji se nalaze u podrumu u predviđene kućice se upisuje broj 50.

Kao „**suteran**“ se smatraju prostorije u zgradi čiji se pod stana nalazi manje od 1 m ispod razine zemljišta koje okružuje zgradu. Za sve stanove koji se nalaze u suteranu u predviđene kućice se upisuje broj 60.

„**Međukat (mezanin)**“ se nalazi između prizemlja i prvoga kata, i to obično u slučajevima kada su u dijelu prizemlja smješteni lokali. Ne treba ga ubrajati kao prizemlje jer je konstruktivno povezan s prizemljem, a od prvoga kata ga dijeli zajednička međukatna konstrukcija. Za sve stanove koji se nalaze u međukatu u predviđene kućice se upisuje broj 70.

Kao „**potkrovlje (mansarda)**“ se smatraju prostorije koje su izgrađene unutar krovne konstrukcije zgrade, a podešene su za stanovanje. Potkrovlje je dio zgrade čiji se prostor nalazi iznad zadnjega kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova. Po pravilu se ne ubraja u katove, međutim, ako je u tome prostoru izgrađen stan ili poslovni prostor, tada se prikazuje kao sljedeći kat iznad zadnjega kata zgrade. Za sve stanove koji se nalaze u potkrovlju u predviđene kućice se upisuje broj 80.

Stan na dvije ili više razina je stan koji ima (po pravilu) jedan ulaz, a prostorije su raspoređene na više razina koje su spojene vlastitim stubama unutar stana. Ovakvi se stanovi najčešće mogu naći u obiteljskim kućama, vilama i sl. u kojima svi stanovi u zgradi imaju vlastiti ulaz izravno s razine okolnoga zemljišta, tj. s dvorišta, ulice i sl., ali se mogu također sresti i u stambenim zgradama s više stanova, pogotovu onih koji su novijega nadnevka izgradnje. U ovakvim se slučajevima u kućice upisuje kat na kojemu se nalazi donja razina stana, a u zasebnoj kućici, desno od kućice za kat, upisuje se znak „X“.

5. Površina stana (m²)

Odgovor na ovo pitanje se daje upisivanjem ukupne korisne površine cijeloga stana u predviđene kućice, s tim što se površina daje kao cijeli broj.

Podatak o površini stana se uzima iz nekog dokumenta o osnovi korištenja stana (npr. ugovor o kupnji stana, ugovor o iznajmljivanju, rješenje o dodjeli stana), iz projekta za izgradnju zgrade koji je sastavni dio građevinske dozvole ili nekog drugog dokumenta. Ako osoba koje daje podatke ne raspolože niti jednim dokumentom, podatak o površini stana se upisuje prema izjavi te osobe. Kada osoba koja daje

podatke nije u stanju odgovoriti na ovo pitanje, popisivač treba izračunati podatak na temelju duljine i širine svake prostorije i zbrajanjem površina svih prostorija u sastavu stana ili treba upisati podatak na temelju istih takvih popisanih stanova u zgradi.

Za nenaseljene stanove popisivač procjenjuje taj podatak na temelju usporedbe s jednakim ili sličnim stanovima u istoj zgradi ili susjednim zgradama, ili prema izjavi susjeda. Ako nema nikakav pomoćni izvor podataka, npr. o stanu u obiteljskoj kući, popisivač treba sam procijeniti podatak na temelju duljine i širine zgrade i broju etaža. U tome slučaju treba od tako grubo izračunate površine stana odbiti najmanje 20%, koliko otprilike otpada na debljinu zidova, zajedničko stubište, garaže i dr.

Korisna površina stana je podna površina mjerena unutar vanjskih zidova stana.

Ukupna korisna površina stana je zbroj površina soba, kuhinje, kupaonice, toaleta/WC, ostave, hola i ostalih pomoćnih prostorija u sastavu stana, uključujući jednim dijelom površinu lođe (75% ukupne površine), pokrivenih terasa (50% ukupne površine), balkona i otvorenih terasa (25% ukupne površine). U površinu stana je uključena i površina sobe ili kuhinje koja je građevinski odvojena od glavnih prostorija stana (nalaze se u istoj zgradi ili u drugoj zgradi na istoj adresi, ali imaju odvojen ulaz, a koju jedno kućanstvo koristi tijekom cijele godine. U površinu stana je uključena i površina sobe u slučaju kada se stan koristi za stanovanje i obavljanje djelatnosti.

U površinu stana (npr. u obiteljskim kućama) nisu ubrojani podrumi i tavani u kojima nema stambenih prostorija, stubišta kojima se dolazi do glavnoga ulaza u stan, zasebne prostorije s uređajima za centralno grijanja, drvarnice i garaže, kao i površina građevinski odvojenih pomoćnih prostorija kao što su ljetna kuhinja, kupaonica, toalet/WC ili ostava.

Za stan kojega koriste dva ili više kućanstava, podaci o površini cijelog stana (kao i ostali podaci o stanu) daju se samo na jednom (prvom) Obrascu P-2, jer se ti podaci odnose na stan kao građevinsku cjelinu, a ne na dijelove kojima se koriste pojedina kućanstva.

6. Ukupan broj soba u stanu (s površinom od 4 m² i više)

Odgovor se daje upisivanjem ukupnog broja soba u stanu u predviđene kućice, s površinom poda od najmanje 4 m².

Soba je prostorija namijenjena stanovanju koja je od drugih prostorija u stanu odvojena stalnim zidovima, visine najmanje dva metra, ima izravnu dnevnu svjetlost, a površina poda iznosi najmanje 4 m², odnosno široka je najmanje 2 metra, tako da se u nju može smjestiti krevet za odraslu osobu. Izravnim dnevnim svjetlom se smatra svjetlo koje se dobiva kroz prozor na samoj prostoriji, a dolazi s otvorenog prostora (ulice ili dvorišta), terase ili svjetlarnika.

U broj soba se uključuje i soba koja je odvojena od glavnih prostorija stana (nalazi se u drugoj zgradi na istoj adresi ili u istoj zgradi ali ima zaseban ulaz), ako se kućanstvo koristi njome tijekom cijele godine kao dijelom svojega stana.

U broj soba se uključuje i tzv. „pola“ sobe (npr. u jednoiposobnom stanu) kao i prolazna soba, ako udovoljava navedenim uvjetima.

Prostorije koje ne ispunjavaju ovaj uvjet, kao i kuhinja i druge pomoćne prostorije, nisu ubrojane u broj soba, ali je njihova površina ubrojana u površinu stana. Kuhinje se ne ubrajaju u broj soba, međutim, ako stan ima samo jednu prostoriju u kojoj se spava, boravi i kuha, ta se prostorija popisuje kao soba, a ne kao kuhinja, tj. smatra se da takav stan nema kuhinju.

7. Kuhinja

Odgovor „**Ima**“ se obilježava ukoliko postoji kuhinja u stanu, upisivanjem površine kuhinje u za to predviđene kućice. Podatak se daje u cijelome broju.

Kuhinja je zasebna prostorija u stanu namijenjena kuhanju od barem 4 m² površine ili 2 m¹ širine. Kuhinjom se smatra i tzv. čajna kuhinja (kuhinja manja od 4 m²), kao i kuhinja građevinski odvojena od stana (u istoj zgradi ili dvorištu), ako se koristi tijekom cijele godine za tu svrhu.

Ako se kuhinja sastoji od dva dijela, i to od dijela koji se koristi kao trpezarija i radnog dijela u kojemu se kuha, a koji nisu odvojeni cijelim zidom, površina cijele prostorije se upisuje kao površina kuhinje.

Ako se uz kuhinju nalazi i soba za dnevni boravak koja od kuhinje nije odvojena cijelim zidom, tada ta dva dijela treba odvojeno popisati, tj. površina prostora u kojemu se kuha je ubrojana u površinu kuhinje, a dio koji služi kao dnevni boravak je ubrojan u broj soba.

Ako se stan sastoji od samo jedne sobe u kojoj se i kuha ili se kuha u nekoj pomoćnoj prostoriji (hol, kupaonica i sl.), smatra se da stan nema kuhinju.

Odgovor „**Nema kuhinje**“ u stanu se obilježava ukoliko se priprema hrane obavlja u drugoj prostoriji (npr. hol).

8. Kupaonica

Stan „ima“ kupaonicu ako ima zasebnu prostoriju unutar stana u kojoj se nalazi kada ili tuš i u kojoj su uvedene instalacije vodovoda i kanalizacije.

Smatra se da stan „nema“ kupaonicu ako u stanu uopće nema takve prostorije ili ako se osobe koje stanuju u stanu koriste kupaonicom (tj. kadom ili tušem) koje se nalazi u istoj zgradi, ali izvan stana.

9. Toalet /WC

Odgovor „**S vodenim ispiranjem**“ se obilježava ako se toalet/WC ispire tekućom vodom pod pritiskom (vodokotlić ili sličan uređaj). U takvim stanovima, odnosno zgradama, moraju postojati vodovodne cijevi i kanalizacijske cijevi (instalacije) za odvodnju.

Odgovor „**Bez vodenog ispiranja**“ se obilježava ako se u stanu nalazi toalet/WC, ali nema uređaja za ispiranje, odnosno toalet/WC se ne ispire tekućom vodom pod pritiskom, što je slučaj kada u stanu nema vodovodnih instalacija ili one nisu povezane s odgovarajućim uređajem za opskrbu vodom. U tome bi slučaju stan trebao imati kanalizacijske cijevi za odvodnju u javnu kanalizaciju, septičku jamu, ili izravno u okoliš.

Odgovor „**Nema toaleta/WC u stanu**“ se obilježava ako u stanu nema toalet/WC ili se toalet/WC nalazi izvan stana u istoj zgradi ili dvorištu.

Na pitanja od 10 do 14 se odgovara o postojanju instalacija u jedinici za stanovanje (vodovod, kanalizacija, električne instalacije, plinske instalacije i instalacije centralnog grijanja). Za svaku od navedenih instalacija je moguće obilježiti samo po jedan od ponuđenih odgovora.

Stan ima instalacije vodovoda, kanalizacije, električne instalacije, instalacije prirodnog plina i centralnog grijanja ako najmanje u jednoj prostoriji stana postoje odgovarajuće instalacije, bez obzira na to jesu li vezane za komunalnu mrežu ili neke kućne uređaje i objekte.

10. Voda u stanu

Odgovor „**Ima, iz cijevi javne vodovodne mreže**“ obilježava se kada u stanu postoje vodovodne cijevi priključene na javnu mrežu. Javna vodovodna mreža je mreža s pripadajućim vodoopskrbnim objektima i uređajima. Pod vodoopskrbnim objektima i uređajima se smatraju svi objekti za zahvaćanje i prečišćavanje vode, crpna postrojenja, spremnici, vodovodna mreža s priključcima i vodomjerima zaključno s glavnim šahtom, u svrhu dovođenja do mjesta potrošnje i raspodjele korisnicima voda i koji osiguravaju pitku vodu. Vlasnik vodovoda je javno poduzeće, a korisnici stanova plaćaju račun za isporučenu vodu tj. javne usluge.

Odgovor „**Ima, iz cijevi priključenih na seoski ili mjesni vodovod**“ se obilježava kada u stanu postoje vodovodne cijevi priključene na seoski ili mjesni vodovod.

Odgovor „**Ima, iz cijevi priključenih na vlastiti hidrofor**“ se obilježava kada postoje vodovodne

cijevi koje su priključene na vlastite spremnike za kišu, bunare i vlastite vodne akumulacijske objekte (vlastiti vodni objekti su izvor vode za manji broj kućanstava). To su objekti za opskrbu pitkom vodom, koji posjeduju površinu za sakupljanje u kojoj se akumulira voda, filter za čišćenje vode i spremnik.

Odgovor „**Ima instalacije za vodu ali nije u funkciji**“ se obilježava ako su u stanu postavljene vodovodne cijevi, ali u trenutku popisa još nisu povezane s javnom vodovodnom mrežom ili nekim vodoopskrbnim kućnim uređajem (tj. vodovod u stanu nije još u uporabi).

Odgovor „**Nema vodovodne instalacije**“ se obilježava kada u stanu nisu postavljene vodovodne cijevi (bez tekuće pitke vode), ili je tekuća voda za piće izvan stana u istoj zgradi ili na dvorištu.

11. Odvod otpadne vode (kanalizacija)

Odgovor „**Otpadna voda se izljeva u cijevi priključene na javnu kanalizaciju**“ se obilježava ako postoje kanalizacijske cijevi, priključene na javnu kanalizacijsku mrežu. Javna kanalizacijska mreža je sustav za odvođenje otpadnih i padalinskih voda iz priključaka u naseljima do objekta za prečišćavanje, u otvorene vode ili zemljište.

Odgovor „**Otpadna voda se izljeva u cijevi priključene na zatvorenu septičku jamu**“ se obilježava ako u stanu postoje kanalizacijske cijevi koje su vezane za samostalni kućni uređaj za odvodnju, odnosno za prihvatanje otpadne vode (regulirana septička jama). Regulirana septička jama je vodonepropusni tank otpadnih voda iz svakog objekta, iz kojega se odvoze prikupljene otpadne vode i mulj do komunalnih uređaja za prečišćavanje.

Odgovor „**Otpadna voda se izljeva u cijevi priključene na zatvorenu septičku jamu s prelijevanjem**“ se obilježava ako u stanu postoje kanalizacijske cijevi koje su povezane sa samostalnim kućnim uređajem za odvodnju, odnosno za prihvatanje otpadne vode (neregulirana septička jama). Neregulirane

septičke jame su spremnici za otpadne vode iz pojedinih objekata, iz kojih se otpadne vode i mulj lako prazne kroz odstranjivanje mulja, iscjeđivanjem u zemlju ili oslobađanjem u površinske vode.

Odgovor „**Druga rješenja**“ se obilježava kada postoje kanalizacijske cijevi u stanu, a sadržaj iz kanalizacijskih cijevi se izlijeva izravno u okoliš (po površini zemlje, u rijeku, u potok, u jezero, u more, u otvoreni kanal i sl.).

Odgovor „**Nema nikakvu instalaciju za odvod otpadne vode**“ se obilježava kada u stanu nema kanalizacijskih cijevi povezanih s javnom kanalizacijskom mrežom ili nekim drugim uređajem ili načinom odvodnje.

12. Električna energija

Odgovor „**Ima**“ se obilježava ako u barem jednoj od prostorija stana postoje instalacije električne energije koje su u funkciji.

Odgovor „**Ima instalaciju ali nije priključena**“ se obilježava ako postoje instalacije električne energije u barem jednoj od prostorija u stanu, ali nisu priključene na električnu mrežu.

Odgovor „**Nema**“ se obilježava ako ni u jednoj prostoriji stana ne postoje instalacije električne energije.

13. Prirodni plin

Odgovor „**Ima**“ se obilježava ako u barem jednoj od prostorija stana postoji sustav cijevi kroz koje se dovodi prirodni ili proizvedeni plin i čija se potrošnja mjeri plinomjerom.

Odgovor „**Ima instalaciju ali nije priključena**“ se obilježava ako u barem jednoj od prostorija stana postoji sustav cijevi kroz koje se može dovesti prirodni ili proizvedeni plin, ali nisu priključene na plinovod.

Odgovor „**Nema**“ se obilježava ako ni u jednoj prostoriji stana ne postoje navedene plinske instalacije.

14. Centralno grijanje

Odgovor „**Ima**“ se obilježava za stan koji ima instalacije ugrađene u stan (radijatori, podno grijanje i sl., uključujući klimatizacijske uređaje za grijanje zraka) bez obzira na to nalazi li se uređaj za centralno grijanje (bojler) u stanu (etažno centralno grijanje stana) ili je centralno grijanje stana iz kotlovnice u zgradi ili iz mjesnog centra za grijanje (toplane).

Odgovor „**Ima instalaciju ali nije priključena**“ se obilježava za stan u kojemu postoje instalacije za grijanje, ali se postojeće instalacije ne koriste.

Odgovor „**Nema**“ se obilježava za stan ako ne postoje instalacije ugrađene u stanu.

5.4. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „**PODACI O ZGRADI**“

15. Tip zgrade u kojoj se nalazi stan

Popisivač treba odrediti vrstu zgrade prema ukupnom broju stanova u zgradi i upisati znak „X“ u kućicu pokraj jednoga od ponuđenih odgovora. **Na ovo pitanje se odgovara za stan. Ne odgovara se za naseljen poslovni prostor i druge jedinice za stanovanje.**

Odgovor „**Stambena zgrada / kuća s jednim stanom**“ se obilježava za izdvojene pojedinačne kuće koje nisu prislonjene ni na jednu drugu kuću (nemaju niti jedan zajednički zid s drugom zgradom) i u kojoj se nalazi jedan stan kao što su: obiteljske kuće, bungalovi, vile, planinske kolibe, ljetnikovci, kuće za odmor.

Odgovor „**Stambena zgrada / kuća s dva stana**“ se obilježava u slučaju kada se u izdvojenoj pojedinačnoj kući nalaze dva stana jedan iznad drugog (stanovi imaju vlastiti ulaz izravno izvana). Također se obilježava ako se u izdvojenoj pojedinačnoj zgradi nalaze dva stana jedan pored drugog (stanovi su spojeni zajedničkim zidom i imaju vlastiti ulaz izravno izvana, tkz. poluizdvojena kuća).

Odgovor „**Stambena zgrada u nizu (s najmanje tri pripojena stana od kojih svaki ima svoj ulaz)**“ se obilježava za stan koji se nalazi u zgradi u nizu ili nizu spojenih zgrada na strmini, a koje imaju najmanje tri pripojena stana i svaki stan ima vlastiti ulaz izravno izvana.

Odgovor „**Stambena zgrada s tri i više stanova**“ se obilježava za stan koji se nalazi u stambenoj zgradi koja ima tri i više stanova, a ne nalazi se u zgradi u nizu. Ove stambene zgrade imaju zajedničko stubište iz kojega je ulaz u pojedinačne stanove. Pored stanova mogu imati i poslovni i drugi nestambeni prostor koji po površini ne zauzima više od polovice ukupne korisne površine zgrade.

Odgovor „**Pretežito nestambena zgrada**“ se obilježava ukoliko se stan nalazi u zgradi u kojoj je manje od 50% korisne površine namijenjeno za stanovanje.

16. Godina izgradnje zgrade

Kao odgovor na ovo pitanje u kućice se upisuje godina izgradnje u kojoj se stan nalazi. Za zgrade sagrađene 1900. godine i ranije upisuje se 1900.

Za zgrade koje su u većem dijelu ili potpuno porušene (npr. u ratu, potresima, klizištima, požaru) pa su poslije rekonstruirane ili ponovno izgrađene, upisuje se godina rekonstrukcije ili ponovne izgradnje, a ne godina prvobitne izgradnje.

Za **završen stan** koji se nalazi u **nezavršenoj zgradi** upisuje se **godina završetka gradnje stana.**

Za stan koji je dograđen kao nova stambena cjelina ili je u cjelini izgrađen promjenom namjere nestambenog prostora u stambeni, upisuje se **godina dogradnje, odnosno promjene namjene**.

Ako je stan samo **proširen** (npr. dograđena je pojedina prostorija) upisuje se **godina prvobitne izgradnje zgrade**, a ne proširenja stana.

Za **obnovljene** kuće koje su imale oštećenja u ratu (npr. uništeni krov, prozor, vrata, dio zidova i sl.) upisuje se **godina prvobitne izgradnje**, a ne obnove.

U slučaju da se ne može ustvrditi točno godina izgradnje, popisivač treba u razgovoru s ispitanikom utvrditi približnu godinu izgradnje stana.

17. Katnost zgrade

Katovi se broje od prizemlja, pa naviše. Kao kat se ne ubraja prizemlje, podrum, suteran ili potkrovlje (mansarda).

Prizemlje se nalazi iznad podruma i suterana ili iznad razine okolnoga zemljišta (ako zgrada nema podrum ni suteran), na kojemu se nalaze izgrađene stambene ili poslovne prostorije.

NAPOMENA: Popisivač prilikom upisivanja odgovora na ovo pitanje mora uzeti u obzir definicije katnosti date kod pitanja 4.

18. Materijal od kojega je izgrađen noseći sustav zgrade

Popisivač prikazuje materijal od kojega je izgrađena konstrukcija (nosivih) zidova, ili u slučaju okvirnih (skeletnih) zgrada, okvir zgrade.

U zgradama u kojima prevladava okvirni nosivi sustav popisivač prikazuje materijal od kojega je izgrađen okvir zgrade, ali ne i materijal kojim je moguće popunjen. Okvirne konstrukcije su izgrađene tako da se najprije postavi okvirna nosiva konstrukcija, koja se kasnije obrađuje i zatvara. Okvirne konstrukcije su

najvećim dijelom armiranobetonske, ponekad i čelične, iako su one rijetke. Okvirna konstrukcija se često koristi u izgradnji poslovnih i višestambenih objekata.

Kod zidanih zgrada popisivač prikazuje materijal od kojega je izgrađen nosivi sustav (noseći stupovi i grede), a kod onih gdje nema ovakvog nosećeg sustava (kod starijih kuća ili stambenih zgrada), materijal od kojega su uglavnom izgrađeni nosivi zidovi zgrade, čak i ako su zidovi ojačani armiranobetonskim vezama protiv potresa. U prvom slučaju, noseći stupovi i grede su uglavnom napravljeni od armiranoga betona, dok su kod starijih zidanih zgrada noseći zidovi najvećim dijelom izgrađeni od opeke, betonske opeke ili kamena, ili drugog materijala.

Odgovor „**Beton i armirani beton**“ se obilježava u slučaju ako je nosiva konstrukcija zgrade pretežito od betona ili armiranoga betona.

Odgovor „**Betonski paneli**“ se obilježava u slučaju ako je nosiva konstrukcija zgrade pretežito od betonskih panela (tvornički izrađenih panela koji se prilikom gradnje međusobno povezuju).

Odgovor „**Čelik**“ se obilježava u slučaju ako je nosiva konstrukcija zgrade pretežito od čelika.

Odgovor „**Opeka (cigla, blok)**“ se obilježava u slučaju ako je nosiva konstrukcija zgrade pretežito od opeke.

Odgovor „**Kamen**“ se obilježava u slučaju ako je nosiva konstrukcija zgrade pretežito od kamena.

Odgovor „**Montažni drveni paneli**“ se obilježava u slučaju ako je nosiva konstrukcija zgrade drvo (najčešći primjeri su drvene barake).

Odgovor „**Slab materijal**“ se obilježava u slučaju ako je nosiva konstrukcija zgrade pretežito od, npr.,

balirane slame ili gline.

Odgovor „**Kombinacija različitih materijala**“ se obilježava u slučaju ako se ne može odrediti prevladavajući materijal nosive konstrukcije (npr. kamen, cigla).

19. Materijal od kojega je napravljen krovni pokrivač zgrade

Odgovor „**Opeka**“ se obilježava za pokrivač koji je izrađen od opeke ili pečene gline (glineni crijep).

Odgovor „**Beton**“ se obilježava za pokrivač koji je napravljen od betona za ravne betonske pokrivače ili je pokrivač od tzv. betonskog crijepa.

Odgovor „**Limovi**“ se obilježava za pokrivač koji je napravljen od npr. pocinčanog lima, aluminijskog lima, bakra, oplemenjenog lima itd. Limeni pokrivač može biti u obliku crijepa s granulatom u različitim bojama ili od običnog glatkog lima u obliku crijepa.

Odgovor „**Vlakno-cementni**“ se obilježava za pokrivače koji su profilirani (npr. valoviti salonit) ili ravni, malih i velikih formata (npr. ravne ploče - eternit i ostalo).

Odgovor „**Bitumen, tegola**“ se obilježava za pokrivače na bazi bitumena. Bitumenski pokrivač se pojavljuje u obliku ploča koje su obično posute sitnim pijeskom. Ploče mogu biti valovite bitumenske krovne ploče i ravne ploče – tegola, krovna ljepenka i druge.

Odgovor „**Od prirodnih materijala**“ se obilježava za pokrove od kamena, drveni pokrov, slama i sl.

Odgovor „**Ostalo**“ se obilježava ako je pokrivač od materijala koji nije naveden u gornjoj podjeli.

20. Dizalo u zgradi

Odgovor „**Ima**“ se daje kada dizalo postoji, ukoliko je u funkciji većinu vremena i ukoliko se redovito održava, bez obzira što možda u trenutku popisa nije u funkciji.

Odgovor „**Nema**“ se obilježava ukoliko dizalo ne postoji ili postoji ali je dulje vremena izvan funkcije i uopće se ne održava.

21. Pristupnost do ulaza u zgradu

Odgovor „**Pristup bez stuba ili rampe**“ se obilježava u slučaju ako do ulaznih vrata u zgradu ne postoje niti stuba niti uređena prilazna rampa, odnosno ulaz u zgradu je izravno s tla.

Odgovor „**Pristup samo stubama**“ se obilježava u slučaju ako do ulaza u zgradu postoje uređene stube, s bar jednom stubom.

Odgovor „**Pristup stubama i rampom**“ se obilježava u slučaju ako do ulaza u zgradu postoje uređene stube i uređena prilazna rampa.

Odgovor „**Pristup stubama i dizalom za invalide**“ se obilježava u slučaju ako pored uređenih stuba postoji i ugrađeno specijalizirano dizalo za invalide.

22. Stanje u kojemu se zgrada nalazi

Odgovor „**Nije potrebna popravka**“ obilježava se u slučaju kada stanje u kojemu se zgrada nalazi ne iziskuje bilo kakvu popravku ili se radi o popravkama koje se odnose na redovito održavanje zgrade i njezinih dijelova u građevinskom i funkcionalnom stanju (manje popravke elektroinstalacija, manje popravke pokrova i ravnoga krova, zamjena rasvjetnih tijela i brava, manje stolarske popravke, sitne vodoinstalaterske popravke, redovit servis toplana, dizala i drugi redoviti servisi), uklanjanje grafita sa zidova i slično.

Odgovor „**Potrebna je popravka**“ se obilježava za popravke koje se odnose na ispravljanje srednje velikih oštećenja kao što su zamjena krovnih oluka, popravka, zamjena i izrada nove fasade, opravka velikih površina ispucale žbuke odnosno maltera, popravka dotrajalih stubišta i sl., kao i za popravke koje su potrebne u slučaju ozbiljnih strukturalnih oštećenja zgrade kao što su popravka ili zamjena krovne konstrukcije, krovnog pokrivača i drugih elemenata krova (dimnjaci, ventilacijski kanali, krovni otvori), zamjena dizala s pripadajućim dijelovima (okno dizala s instalacijama), pukotine i rupe u vanjskim zidovima i srušene stube.

Odgovor „**Nije moguće popraviti**“ se obilježava za zgrade koje se ne mogu popraviti, to jeste koje imaju toliko ozbiljnih strukturalnih oštećenja da se čini boljim rješenjem potpuno ih srušiti nego poduzimati popravke. Ovo se obično odnosi na zgrade kod kojih je ostala samo konstrukcija, bez potpunih vanjskih zidova i / ili krovova, prozora, vrata itd.

5.5. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „PODACI O KUĆANSTVU“

Na ovaj set pitanja se odgovara samo ako u jedinici za stanovanje živi određeno kućanstvo, odnosno samo kada je u identifikacijskim podacima, u polje „Kućanstvo“, upisan podatak čija je šifra različita od nule.

Odgovori na sva pitanja u ovome setu se daju upisivanjem znaka „X“ u predviđene kućice.

23. Osnova korištenja jedinice za stanovanje

Odgovor „**Vlasništvo**“ se obilježava kada su jedan ili više članova kućanstva, koje stanuje u tome stanu, vlasnici cijeloga stana.

Odgovor „**Suvlasništvo**“ se obilježava kada je jedan od članova kućanstva, koje stanuje u tome stanu, suvlasnik stana s osobom koja nije član toga kućanstva.

Odgovor „**Srodstvo s vlasnikom stana**“ se obilježava kada niti jedan član kućanstva nije vlasnik ili suvlasnik stana u kojemu živi, ali je bar jedan član kućanstva u srodstvu s vlasnikom stana (koji nije član kućanstva).

Odgovor „**Zakup stana-privatno vlasništvo**“ se daje kada kućanstvo koristi cijeli stan ili dio stana na određeno vrijeme, na temelju ugovora o zakupu s vlasnikom stana. (Stan je u privatnome vlasništvu građana.)

Odgovor „**Zakup stana-državno vlasništvo**“ se daje kada kućanstvo koristi cijeli stan ili dio stana na određeno vrijeme, na temelju ugovora o zakupu s vlasnikom stana. (Stan je u vlasništvu države, grada ili općine.)

Odgovor „**Drugo**“ se obilježava za svako kolektivno (institucionalno) kućanstvo, za svako samačko ili obiteljsko kućanstvo koje je stalno naseljeno u nekom kolektivnom stanu, za svako kućanstvo naseljeno u poslovnome prostoru ili drugim jedinicama stanovanja (kolibe, daščare, šatori i sl.) i za beskućnike.

24. Način zagrijavanja jedinice za stanovanje

Na ovo se pitanje daje jedan odgovor prema stvarnom načinu zagrijavanja u posljednjoj sezoni grijanja. Smatra se da se jedinica za stanovanje grije ako se u posljednjoj sezoni grijala stalno ili povremeno barem jedna prostorija u stanu.

Odgovor „**Centralno zagrijavanje s vlastitom instalacijom**“ se obilježava ako se cijela jedinica za stanovanje ili bar njezin najveći dio zagrijava uređajem i instalacijama za centralno grijanje koje su postavili vlasnik odnosno korisnik jedinice za stanovanje ili vlasnici odnosno korisnici više jedinica za stanovanje u istoj zgradi. Uređaj (bojler) za centralno grijanje se može nalaziti u jednoj od prostorija

jedinice za stanovanje ili u zasebnoj prostoriji izvan nje (ili u zajedničkoj prostoriji kada se više stanova u toj istoj zgradi zagrijava tim uređajem). Korisnici ovakvog sustava grijanja plaćaju račune za utrošene energente (npr. plin, mazut, loživo ulje), a ne za isporučenu toplinu.

Odgovor „**Centralno zagrijavanje iz javne mreže**“ se obilježava ako u naselju postoji toplana koja grije više zgrada u naselju. Vlasnik toplane je javno poduzeće, a korisnici jedinica za stanovanje plaćaju račun za isporučenu toplinu, a ne za gorivo. U takvim zgradama svi nastanjeni stanovi mogu imati isti odgovor na ovo pitanje.

Odgovor „**Drugi načini zagrijavanja cijele jedinice za stanovanje**“ se obilježava ukoliko se cijela jedinica za stanovanje, u protekloj sezoni grijanja, nije zagrijavala ni na jedan od gore navedenih načina, već se koristilo neko alternativno zagrijavanje, npr. solarni kolektori ili slično.

Odgovor „**Pojedinačno zagrijavanje prostorija**“ se obilježava u slučaju grijanja pojedinačnih prostorija pomoću peći (na drva, ugljen, struju, plin), kamina ili ognjišta.

Odgovor „**Jedinica za stanovanje se uopće ne grije**“ se obilježava u slučaju ako se u posljednjoj sezoni grijanja nije grijala (stalno ili povremeno) niti jedna prostorija jedinice za stanovanje.

25. Vrsta energenata koji se koriste za zagrijavanje jedinice za stanovanje (može se dati više odgovora)

Na ovo pitanje se može dati više odgovora. Tako, npr., ako se jedinica za stanovanje zagrijavala na više načina (npr. peći na drva i ugljen i električna grijalica) potrebno je obilježiti tri odgovora, tj. ugljen, drvo i električna energija).

26. Način opskrbe kućanstva vodom za piće

Na ovo je pitanje moguće dati samo jedan odgovor prema pretežnosti opskrbe kućanstva pitkom vodom.

Odgovor „**Voda u stanu s priključkom na javni vodovod**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom na ovaj način. Kućanstvo može imati u ovom slučaju i priključen hidrofor (uređaj za povećavanje pritiska vode) na javni vodovod.

Odgovor „**Voda u stanu s priključkom na seoski ili mjesni vodovod**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito na ovaj način opskrbljuje pitkom vodom.

Odgovor „**Voda u stanu s priključkom na vlastiti hidrofor**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito na ovaj način opskrbljuje pitkom vodom, a gdje hidrofor nije priključen na javni vodovod već na vlastiti bunar.

Odgovor „**Česma u dvorištu priključena na javni vodovod**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom iz česme priključene izravno na gradski, skupni ili mjesni vodovod, s tim da nema uvedene instalacije koje su u funkciju u samoj jedinici za stanovanje, već se česma (ili česme) nalazi o dvorištu objekta u kojemu se nalazi jedinica za stanovanje.

Odgovor „**Česma u dvorištu priključena na vlastiti hidrofor**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom iz česme priključene na vlastiti bunar (cijevni ili kopani), ili javni bunar, i koja se nalazi u dvorištu objekta u kojemu se nalazi jedinica za stanovanje. Javni bunar je objekt s odgovarajućom zaštitnom zonom i odgovarajućim uređajima koji služe za opskrbu vodom za piće najmanje dva kućanstva u seoskom naselju.

Odgovor „**Ulična česma**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom iz javne česme. Javna česma je objekt s odgovarajućom zaštitnom zonom i odgovarajućim uređajima koji služe za opskrbu vodom za piće stanovnika i prolaznika.

Odgovor „**Kopani bunar**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom iz kopanoga bunara. Kopani bunar je bunar kod kojega se voda vadi s dubine veće od 8 m.

Odgovor „**Bušeni (cijevni) bunar**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom iz bušenoga bunara. Bušeni bunar je bunar kod kojega se podzemna voda izvlači bušotinom iz dubljih vodonosnih slojeva (30 m i više).

Odgovor „**Arteški bunar**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom iz arteškog bunara. Arteški bunar je bunar iz kojega se dobiva arteška voda koja se nalazi među neprobojnim slojevima zemlje i to pod pritiskom, pa sama izbija na površinu zemlje kroz postavljenu cijev odmah po bušenju. Buše se u ravninama duž rijeka, gdje nema izvorske vode i dobre podzemne vode u većim količinama.

Odgovor „**Uređeni izvor**“ se obilježava u slučaju ako se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vodom iz uređenoga izvora. Uređeni izvor je mjesto na kojemu se voda zahvaća za javnu vodoopskrbu (vrela, zdenci, rijeke, jezera, akumulacije).

Odgovor „**Cisterna (spremnik s vodom)**“ se obilježava ako se kućanstvo pretežito opskrbljuje pitkom vode iz vlastitoga spremnika (cisterne) koji puni vodom ili u njoj sakuplja kišnicu (čatrnja).

Odgovor „**Flaširana voda iz trgovine**“ se obilježava kada kućanstvo za piće pretežito koristi flaširanu vodu za piće (iz trgovine), i pored toga što ima vodu u stanu ili izvan stana priključenu na vodovod ili hidrofor.

Odgovor „**Drugi načini**“ se obilježava ako se kućanstvo opskrbljuje pitkom vodom načinom koji nije obuhvaćen prethodnim odgovorima.

5.6. OBJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE PODATAKA U DIJELU „**PODACI O POLJOPRIVREDI**“

Na ovaj set pitanja se odgovara samo ako u jedinici za stanovanje živi određeno kućanstvo, odnosno samo kada je u identifikacijskim podacima, u polje „**Kućanstvo**“, upisan podatak čija je vrijednost veća od nule.

Podatke o površinama treba iskazati u dulumima (DULUM) i četvornim metrima (m²).

Ukoliko osoba koja daje odgovor koristi druge jedinice mjere površine (hektar, ar), popisivač ih mora preračunati u dulum, odnosno četvorne metre.

Međusobni odnos pojedinih mjernih jedinica za površinu

1 ar = 100 m ²
1 dulum = 10 ari = 1.000 m ²
1 hektar = 10 dulum = 100 ari = 10.000 m ²

27. Ukupno raspoloživo zemljište kućanstva u BiH

Upisuje se ukupna površina raspoloživog zemljišta svih članova privatnoga kućanstva, odnosno kolektivnoga kućanstva, lociranog na teritoriju Bosne i Hercegovine.

U ukupnu površinu raspoloživog zemljišta kućanstva ubraja se zemljište u vlasništvu svih članova kućanstva na teritoriju BiH, kao i zemljište koje je u vlasništvu drugih osoba (individualno, zemljište poduzeća, zadruga ili državno zemljište), a koje je kućanstvo uzelo u zakup (za novac, u arendu, napolicu, besplatno i sl).

Ukupno raspoloživo zemljište kućanstva u momentu popisa ne obuhvaća površine zemljišta koje je kućanstvo dalo drugim osobama, poduzećima ili zadrugama na korištenje (u zakup za novac, arendu, napolicu, besplatno, uz obveze odrade I sl.).

Ukupno raspoloživo zemljište kućanstva u vrijeme kritičnog momenta popisa čine:

- Poljoprivredno zemljište – oranice i vrtovi, okućnice, voćnjaci, vinogradi, rasadnici i ostali stalni zasadi (vrbici, zasadi novogodišnjih borova za komercijalne svrhe i sl.), livade i pašnjaci bez obzira na to koristi/obrađuje li to zemljište kućanstvo u posljednjih godinu dana ili ne.
- Zemljište pod šumom – podrazumijevaju se površine pod stablima ili šumskim grmljem, uključujući površine pod šumskom infrastrukturom (šumski putovi, skladišta drvne građe i sl.).
- Ostalo zemljište – zemljište pod zgradama, putovima i dvorištima, kamenjarima, kamenolomima, ribnjacima, gljivarnicama, barama i drugim raspoloživim površinama kućanstva nepodesnim za poljoprivrednu proizvodnju.

Od ukupnog se raspoloživog zemljišta kućanstva izdvaja (upisuje se ukupna površina):

27.1. Poljoprivredno zemljište

27.2. Zemljište pod šumom

Napomena: Popisivač prelazi na 28. pitanje bez obzira na to raspolaže li kućanstvo zemljišnim površinama ili ne.

Prije nego što nastavi s upisivanjem odgovora u vezi s pitanjima poljoprivrede, popisivač mora utvrditi bavi li se kućanstvo vlastitom poljoprivrednom proizvodnjom samostalno ili zajedno s drugim kućanstvom.

Da ne bi došlo do dupliranja površina, u slučaju da dva ili više kućanstva zajedno koriste ili obrađuju isto poljoprivredno zemljište, **podatke o zajednički korištenom zemljištu treba dati osoba koja je nositelj te poljoprivredne proizvodnje** (osoba koja je ekonomski i pravno odgovorna za zajedničku poljoprivrednu proizvodnju, odnosno osoba koja preuzima rizike rada). Ukoliko je više osoba odgovorno za zajedničku poljoprivrednu proizvodnju, nositeljem će se smatrati najstarija od tih osoba.

Ukoliko dva ili više kućanstva zajedno gaje stoku, stoka se upisuje kod kućanstva kod kojega je bila u kritičnom momentu popisa.

Ukoliko kućanstva koja zajedno koriste ili obrađuju poljoprivredno zemljište ili zajedno gaje stoku, a pored zajedničke poljoprivredne proizvodnje obavljaju jednim dijelom i samostalnu poljoprivrednu proizvodnju (npr. gaje samostalno stoku ili obrađuju samostalno neko poljoprivredno zemljište), takvu proizvodnju kućanstva prijavljuju zasebno. Kućanstvo čiji je član nositelj zajedničke poljoprivredne proizvodnje, ukoliko jednim dijelom samostalno obavlja poljoprivrednu proizvodnju, podatke daje zbrojno.

Primjer:

Kućanstvo Sime Simića koristi 90 duluma oranice. On obrađuje zemlju zajedno sa svojim sinovima, koji su osnovali zasebna kućanstva i žive u odvojenim kućama. Nositelj te zajedničke poljoprivredne proizvodnje jeste Simo Simić i u njegovom će se kućanstvu upisati podaci o oranicama (90 duluma). Međutim, pored te zajedničke poljoprivredne proizvodnje, kućanstvo mlađeg sina samostalno gaji goveda i perad, a kućanstvo starijeg sina obrađuje i zemljište koje je kupilo (25 duluma voćnjaka). Podaci o samostalnoj poljoprivrednoj proizvodnji upisuju se u kućanstvima sinova, i to: podaci o govedima i peradi u kućanstvu mlađeg, a podaci o samostalno korištenom voćnjaku (25 duluma) u kućanstvu starijeg sina.

28. Je li kućanstvo u zadnjih 12 mjeseci koristilo poljoprivredno zemljište? (vlastito + uzeto u zakup)

U ovisnosti o tomu je li kućanstvo u prethodnih 12 mjeseci koristilo poljoprivredno zemljište za poljoprivrednu proizvodnju, na ovo je pitanje moguće dati odgovor „**Da**“ ili „**Ne**“.

Pod korištenim poljoprivrednim zemljištem se podrazumijevaju oranice i vrtovi, voćnjaci, vinogradi, rasadnici, livade i pašnjaci koji se nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine, a koje je kućanstvo koristilo za poljoprivrednu proizvodnju tijekom posljednjih 12 mjeseci.

To može biti poljoprivredno zemljište u vlasništvu nekoga od članova kućanstva, kao i zemljište uzeto od drugih osoba na korištenje, tj. uzeto u zakup (za novac, u arendu, napolicu, besplatno, bez suglasnosti vlasnika i sl.). Zemljište u vlasništvu nekoga od članova kućanstva dano drugim osobama u zakup ne treba ubrajati.

Odgovor „**Da**“ se obilježava ukoliko je kućanstvo u posljednjih 12 mjeseci koristilo poljoprivredno zemljište za poljoprivrednu proizvodnju i nastavlja s upisivanjem površina korištenog zemljišta po pojedinim kategorijama (pitanja od 28.1. do 28.5).

Odgovor „**Ne**“ se obilježava ukoliko kućanstvo u posljednjih 12 mjeseci nije koristilo poljoprivredno zemljište za poljoprivrednu proizvodnju. U tome se slučaju preskaču pitanja o površinama korištenog zemljišta po pojedinim kategorijama (pitanja od 28.1. do 28.5) i prelazi na pitanje 29 (Površine ribnjaka).

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu članova anketiranog kućanstva, koje je dano u zakup i zemljište koje se u posljednjih godinu dana nije koristilo (na kojemu se nije obavljala poljoprivredna proizvodnja) iz ekonomskih ili drugih razloga, a nije ostavljeno „na odmor“ u sustavu rotacije (ugari), ne uključuje se u korišteno poljoprivredno zemljište.

Popisuju se površine korištenog poljoprivrednog zemljišta koje je kućanstvo uzelo od drugih fizičkih osoba, poduzeća ili zadruga na korištenje: u zakup za novac, u arendu, napolicu (napola), besplatno, uz obvezu odrade, bez suglasnosti vlasnika i sl.

28.1. Površina pod oranicama i vrtovima

Oranice i vrtovi su zemljišta koja se redovito obrađuju i usjevi siju / sade po utvrđenom redu (plodoredu). Plodored predstavlja redovitu i unaprijed određenu smjenu usjeva (sustav rotacije) s ciljem učinkovitijeg korištenja zemljišta.

Pod površinama na oranicama se smatraju:

- **Površine pod žitima** (pšenica, kukuruz, raž, ječam, zob, triticales i ostala žita), **industrijskim biljem** (suncokret, soja, šećerna repa, duhan, uljana repica, hmelj, sirak, ljekovito i aromatično bilje i ostalo industrijsko bilje), **krmnim biljem** (djetelina, lucerka, grahorica, stočni grašak, kukuruz za krmu, stočna repa, tikva i ostalo krmno bilje) i površine pod **krumpirom**;
- **Površine pod povrćem** (mrkva, crni i bijeli luk, grah, grašak, buranija, kupus, kelj, cvjetača, krastavac, rajčica, paprika i ostalo povrće), **jagodom, dinjom i lubenicom**, bez obzira je li površina na otvorenom ili u zaštićenom prostoru (staklenici, plastenici);
- **Površine pod cvijećem i ukrasnim biljem**, bez obzira na to je li površina na otvorenom ili zaštićenom prostoru (staklenici, plastenici). Ne ubrajaju se neproizvodne površine pod cvijećem i ukrasnim biljem (u dvorištima, parkovima i dr.);
- **Ostalo** – oranice i vrtovi pod drugim, do sada nespomenutim kulturama (košarska vrba, hmeljnici, cikorija i dr.).

Pod površinama vrtova se podrazumijevaju površine obično odvojene od ostatka poljoprivrednoga zemljišta koje se nalaze po pravilu oko kuće (okućnica) i uglavnom služe za uzgoj usjeva, pretežito povrća, namijenjenih za potrošnju članova kućanstva ili se višak prodaje na tržištu.

U korištene oranice i vrtove spadaju i ugari (površine koje su najmanje godinu dana „na odmoru“), kao i parlozi, prelozi i zaležaji (površine koje nisu obrađivane najmanje pet godina, već su ostavljene da se zatrave, tj. zaparlože).

Napomena: Ukoliko se jedna ista površina oranica i vrt tijekom referentnoga razdoblja koristila za različite usjeve ili zaside (istodobno ili jedno za drugim), prikazati površinu samo jednom.

28.2. Voćnjaci

Voćnjaci su zemljišta na kojima su zasađena stabla (jabuke, šljive, trešnje, višnje, kruške, breskve, marelice, dunje, oraha, badema i sl.) i gmlje bobičastog voća (maline, kupine, borovnice, ribiza,

brusnice, duda i drugog bobičastog voća). Uključene su i plantaže masline i južnog voća (limun, naranča, nar, kivi, smokva i dr...).

Upisuju se površine svih voćnjaka, rodni ili mladi, bez obzira na to kako su uređena stabla, koliko je rastojanje između stabala i primjenjuju li se agrotehničke mjere obrade, tj. bez obzira na to jesu li voćnjaci plantažni ili nisu.

Ukoliko se između redova voćnih stabala gaje drugi usjevi, odgovarajuća površina pod tim usjevima ne uključuje se u površinu voćnjaka, već se ona svrstava u oranice i vrtove.

28.3. Vinogradi

Vinogradi su zemljišta na kojima su zasađeni čokoti vinove loze u vezanom uzgoju koja služe za proizvodnju grožđa.

Upisuje se površina svih vinograda koje koristi kućanstvo, bez obzira na to kako su uređeni, koliko je rastojanje između čokota i upotrebljavaju li se agrotehničke mjere obrade, tj. bez obzira jesu li vinogradi plantažni ili ne.

Površina pod vinovom lozom (rodnom ili mladom) koja se uzgaja u široko razmaknutim redovima između kojih se gaje ratarski usjevi ili se čokoti nalaze po rubovima polja popisuje se tako što se odgovarajući dio površine svrsta u vinograde, a ostali u oranice ili u drugu kategoriju zemljišta.

28.4. Rasadnici

Rasadnici obuhvaćaju površinu poljoprivrednoga zemljišta na kojoj se obavlja proizvodnja sadnica bez obzira na to koje su vrste sadnice (voćne sadnice, lozne sadnice, sadnice ukrasnog bilja i sadnice šumskog drveća).

28.5. Livade i pašnjaci

Livade i pašnjaci su površine obrasle travom koje se koriste za košenje ili ispašu stoke. Djetelišta i lucerišta se ne ubrajaju u livade.

29. Površine ribnjaka

U predviđene kućice se upisuju ukupne površine ribnjaka korištene za uzgoj ribe u posljednjih 12 mjeseci.

Ribnjaci su uređeni prostori (zemljani ili betonski u obliku bazena) na poljoprivrednom ili drugom zemljištu ili ribolovnoj vodi namijenjeni za gajenje i proizvodnju riba i mekušaca, riblje mlađi i ribljih jaja (ikre).

30. Gljive (podrumi, tuneli itd.)

U predviđene kućice se upisuju površine korištene u posljednjih 12 mjeseci za uzgoj gljiva (podrumi, tuneli, pećine i slični objekti korišteni za uzgoj gljiva u vrećama, lijevama i sl.).

31. Je li kućanstvo u posljednjih 12 mjeseci imalo proizvodnju povrća, jagoda, ljekovitoga bilja, cvijeća i ukrasnoga bilja za potrebe tržišta?

Odgovor „**Da**“ obilježiti će se ukoliko je kućanstvo u posljednjih 12 mjeseci prodavalo vlastito povrće, jagode, ljekovito bilje, cvijeće ili ukrasno bilje na zelenoj tržnici, putem otkupa, u vlastitoj prodavaonici ili na imanju. U protivnom će se obilježiti odgovor „**Ne**“.

32. Uzgaja li Vaše kućanstvo stoku, perad ili pčele?

U ovisnosti o tomu bavi li se kućanstvo uzgojem stoke, peradi i pčela na ovo pitanje je moguće dati odgovor „**Da**“ ili „**Ne**“.

Odgovor „**Da**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo bavi uzgojem stoke, peradi i pčela, i nastavlja sa upisivanjem broja stanja domaćih životinja po vrstama i pojedinim kategorijama u okviru pitanja 33 (pitanja od 33.1. do 33.6.).

Odgovor „**Ne**“ se obilježava ukoliko se kućanstvo ne bavi uzgojem stoke, peradi i pčela. U tome se slučaju preskače pitanje 33 i prelazi na pitanje 34.

33. Broj stoke, peradi ili košnica (na dan popisa ili prosječan broj stoke, peradi i košnica u posljednjih 12 mjeseci, ako ih nema na dan popisa)

Ukoliko se kućanstvo bavi uzgojem stoke, u okviru ovoga pitanja se upisuje brojno stanje domaćih životinja na dan kritičnog momenta popisa.

Ukoliko kućanstvo ne posjeduje stoku, perad i košnice na dan popisa, a posjedovalo ju je i uzgajalo u posljednjih 12 mjeseci, onda se upisuje prosječan broj gajenih grla / košnica tijekom posljednjih 12 mjeseci.

Popisuju se sva stoka, perad i košnice pčela u vlasništvu kućanstva u vrijeme popisa. Ne popisuju se stoka, perad i košnice pčela u vlasništvu poduzeća ili zadruga koje se nalaze kod kućanstva na tovu, čuvanju itd. Stoka koja se nalazi kod drugog kućanstva u istom ili nekom drugom mjestu i tamo služi za rad ili se tamo hrani popisuje se kod vlasnika te stoke bez obzira na to koliko dugo služi za rad, odnosno koliko se dugo hrani kod drugog kućanstva, pod uvjetom da vlasnik stoke ima ekonomsku korist od nje. Stoka se popisuje kod vlasnika i u slučajevima kada je u vrijeme kritičnog momenta popisa na ispaši ili je kod drugog kućanstva radi ispaše.

33.1. Goveda, ukupno

Popisuju se sve kategorije goveda (podmladak i odrasla grla zajedno), bez obzira na njihov spol, starost i namjenu uzgoja (za priplod ili za klanje): telad, junad, krave, steone junice, volovi i bikovi.

33.1.1. Od toga: krave za mužu

Popisuju se ženska rasplodna grla koja su se već telila (uključujući i grla mlađa od dvije godine), a koja se zbog njihove pasmine ili pojedinih kvaliteta uzgajaju isključivo ili uglavnom za proizvodnju mlijeka za ljudsku potrošnju ili za preradu u mliječne proizvode.

33.2. Svinje, ukupno

Popisuju se sve kategorije svinja (podmladak i odrasla grla zajedno), bez obzira na njihov spol, starost i namjenu uzgoja (za priplod ili za klanje): prasad, nazimad, krmače, nerasti i tovnje svinje.

33.3. Ovce i koze (ženska rasplodna grla)

Popisuju se ovce koje su se janjile i prvi put pripuštene ovce i koze koje su se jarile i prvi put pripuštene koze.

33.4. Konji, ukupno

Popisuju se sve kategorije konja (podmladak i odrasla grla zajedno), bez obzira na njihov spol, starost i namjenu uzgoja: ždrjebad, omad, kobile, ždrijebne omice, pastusi i uškopljeni konji.

33.5. Perad, ukupno

Upisuje se ukupan broj peradi oba spola, bez obzira na namjenu uzgoja i starost: kokoške, patke, guske, tuke i ostala perad (gajena radi proizvodnje jaja ili mesa).

33.6. Košnice, ukupno

Popisuje se ukupan broj košnica pčela (s pokretnim i nepokretnim saćem) u kojima postoji pčelinje društvo. Ako je u jednoj košnici smješteno više pčelinjih društava (rojeva), tada svako pčelinje društvo (roj) treba popisati kao zasebnu košnicu.

34. Prodaje li kućanstvo poljoprivredne proizvode na tržištu?

Ukoliko kućanstvo prodaje vlastite poljoprivredne proizvode na tržištu (na zelenoj tržnici, putem otkupa, vlastite prodavaonice ili na imanju) obilježiti odgovor „**Da**“, u protivnome obilježiti odgovor „**Ne**“.

35. Odvija li se (vrši) cjelokupna poljoprivredna proizvodnja ili njezin najveći dio u općini popisa?

Ukoliko se cjelokupna poljoprivredna proizvodnja (uzgoj usjeva i stočna proizvodnja, proizvodnja gljiva i ribe) ili njezin najveći dio odvija u općini popisa, popisivač će obilježiti odgovor „**Da**“, a u protivnome, obilježit će odgovor „**Ne**“. Ako se na ovo pitanje odgovori sa „**Da**“, prelazi se na pitanje 36, a ako je odgovor „**Ne**“ popisivač će u predviđene kućice pitanja 35.1. upisati naziv općine gdje se poljoprivredna proizvodnja ili njezin najveći dio odvija (vrši).

36. Bavi li se kućanstvo poljoprivrednom proizvodnjom?

Popisivač provjerava odgovore na pitanja 28, 31, 32 i 34 i upisane vrijednosti u pitanjima 29 i 30.

Odgovor „**Da**“ obilježit će se u slučaju da kućanstvo ima obilježen odgovor „**Da**“ na bar jedno od pitanja 28, 31, 32, 34 ili upisane vrijednosti u okviru pitanja 29 i / ili 30 (Površine ribnjaka i Gljive). U ovom slučaju, popisivač će upisati „**Da**“ u Kontrolnik, u stupcu 10 (u retku koji se odnosi na ovo kućanstvo).

Odgovor „**Ne**“ obilježit će se u slučaju da kućanstvo nema obilježen odgovor „**Da**“ na bar jedno od pitanja 28, 31, 32, 34 ili ukoliko nisu upisane vrijednosti za površine ribnjaka (pitanje 29) i površine pod gljivama (pitanje 30).

6. POPISNICA (Obrazac P-1)

Popisnica se popunjava za sve osobe koje su upisane u Spisak osoba u Upitniku za kućanstvo i stan (Obrazac P-2).

Popunjavanje identifikacijskih podataka

Identifikacijski podaci (šifra entiteta/BD, općina, popisni krug, stan, kućanstvo) se prepisuju s naslovne stranice Upitnika za kućanstvo i stan (Obrazac P-2), a **redni broj osobe** popisivač prepisuje iz stupca (a) Spiska osoba s unutarnje stranice Obrasca P-2.

Prilikom popunjavanja popisnica za osobe u kolektivnim stanovima redni brojevi će se dodjeljivati sukcesivno kako se budu popunjavali ovi obrasci. Redni broj zadnje popisane osobe mora odgovarati ukupnom broju osoba upisanih u Spisak osoba.

Nakon što je upisao identifikacijske podatke, popisivač obvezno obilježava pismo (latinica ili ćirilica) koje će koristiti za popunjavanje popisnice.

PROBNI POPIS STANOVNIŠTVA, KUĆANSTVA I STANOVA 2012
UPITNIK ZA KUĆANSTVO I STAN (P-2)

Latinica	Кирилица	OBRAZAC	ENTITET/BD	OPĆINA	POPISNI KRUG	STAN	KUĆANSTVO	ZGRADA
☒	☒	2	1	1 0 2 1 5	0 1 0	0 3 2	0 1 8	0 2 6
Ulica:								
O L I M P I J S K A								
Kućni broj:		Dodatak:		Ulaz:		Stan:		
3 6								

Latinica	Кирилица	OBRAZAC	ENTITET/BD	OPĆINA	POPISNI KRUG	STAN	KUĆANSTVO	OSOBA
☒	☒	1	1	1 0 2 1 5	0 1 0	0 3 2	0 1 8	0 0 1

Redni broj osobe iz Spiska osoba (obrazac P-2)

Ime, ime oca ili majke i prezime

U predviđene kućice u prvome retku se upisuje vlastito ime, u drugome retku ime oca ili majke i u trećemu retku prezime pod kojim se osoba vodi u matičnim knjigama, osobnoj iskaznici ili drugim osobnim ispravama.

Za novorođenčad koja još nisu dobila ime, treba upisati: sin, kćerka i ime oca ili majke i prezime.

Spol

Odgovor se daje obilježavanjem jednoga od ponuđenih odgovora upisivanjem znaka „X“ u predviđene kućice (muški ili ženski).

Za svaku osobu za koju je popunjena popisnica obvezno mora biti obilježen jedan od ponuđenih odgovora.

Nadnevak rođenja i JMB

Popisivač je dužan za svaku osobu koja se popisuje prikupiti podatak o JMB osobe. Ukoliko tijekom prve posjete u kućanstvu nije prikupio sve matične brojeve, dužan je u dogovoreno vrijeme ponovno se vratiti i prikupiti sve informacije koje nedostaju.

Nadnevak rođenja, odnosno JMB (jedinstveni matični broj), se prepisuje iz osobne iskaznice, zdravstvene knjižice ili bilo kojega drugog osobnog dokumenta (putovnice, izvoda iz matične knjige rođenih i dr.) u kojemu je upisan ovaj jedinstveni matični broj.

Matični, odnosno osobni broj preuzima se u potpunosti, tj. pažljivo se prepisuje svih 13 brojki (cifara) iz kojih se sastoji, s tim što prvih sedam brojki predstavljaju: dan, mjesec i godinu rođenja i upisuju se u kućice između kojih postoji razmak, a preostalih šest brojeva se upisuje u spojene kućice.

Ukoliko član kućanstva za kojega se popunjava popisnica nije prisutan u mjestu popisa tijekom popisivanja, popisivač može JMB za odsutnoga člana prepisati iz njegove zdravstvene knjižice, iz rubrike: „Podaci o osiguranoj osobi kojoj se izdaje zdravstvena knjižica“. Također, JMB za odsutnoga člana kućanstva je moguće preuzeti iz zdravstvene knjižice nekog drugog člana koji je preko njega zdravstveno osiguran. U tome slučaju, JMB se prepisuje iz rubrike „Podaci o osiguraniku (nositelju osiguranja)“.

Ukoliko popisivač nikako ne može doći do nekoga dokumenta s matičnim brojem osobe, u tome slučaju, a na temelju izjave osobe koja mu daje podatke, popisivač treba upisati u prvih sedam kućica podatke o danu, mjesecu i godini rođenja, a ostale kućice treba ostaviti prazne.

U slučaju da osoba ne zna točan nadnevak rođenja, popisivač treba potaći osobu da se sjeti nekog važnog događaja s početka njezinoga života, i tako približno odrediti nadnevak (ili samo godinu) rođenja, a ostale kućice treba ostaviti prazne.

Ako se za neku osobu ne zna ni godina rođenja, a zna se otprilike koliko je osoba stara, popisivač treba na temelju izjave o starosti izračunati koje je godine osoba rođena i upisati taj podatak kao godinu rođenja.

Za svaku osobu za koju je popunjena popisnica obvezno mora biti upisan podatak o nadnevku rođenja.

Mjesto stanovanja

Mjesto popisa je naseljeno mjesto u kojemu se vrši popis.

Za svaku osobu koja se popisuje popisivač obilježava jedan od ponuđenih modaliteta.

Odgovor „a“ se obilježava za osobu koja u mjestu popisa živi od rođenja ili se doselila s namjerom da tu stalno živi i prelazi na pitanje 2.

Ovaj odgovor se također obilježava za:

1. Osobu koja radi u drugom mjestu u zemlji ili inozemstvu, bez obzira na to koliko se dugo tamo nalazi i koliko često se vraća u svoje kućanstvo (u mjesto popisa).
2. Učenika osnovne škole, srednje škole i studenta koji se školuje u drugome mjestu u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu, bez obzira na to koliko dugo se tamo nalazi i koliko često se vraća u svoje kućanstvo (u mjesto popisa).
3. Osobu koja živi u više naseljenih mjesta (naselja) tijekom godine ukoliko je riječ o samačkome kućanstvu.
4. Osobu koja studira u naselju popisa, a živi u bračnoj ili neformalnoj zajednici, u tzv. studentskom braku.
5. Osobu koja živi u institucionalnom (kolektivnom) kućanstvu.
6. Dijete koje nakon rastave svojih roditelja živi u dva kućanstva pod uvjetom da podjednako vremena provodi u oba kućanstva, a zateklo se u mjestu popisa (kod jednoga od roditelja) u vrijeme dolaska popisivača.
7. Dijete rođeno tijekom 12 mjeseci prije „kritičnog momenta popisa“ pod uvjetom da je za roditelje označen isti ovaj odgovor.

Za osobe koje u mjestu popisa privremeno žive više ili manje od 12 mjeseci zbog rada (na određeno ili neodređeno vrijeme, imaju obrt, ugostiteljsku ili neku drugu radnju, zbog sezonskih poslova, upućeni od radne organizacije radi izvođenja građevinskih, montažnih i drugih radova), školovanja, liječenja, posjeta obitelji ili prijateljima, boravka u kući za odmor ili sličnih razloga obilježava se **odgovor „b“** i prelazi na pitanje 3B.

Za beskućnike, nomade i azilante se obilježava **odgovor c)** „Našla se u mjestu popisa i nema prebivalište ili boravište u drugom mjestu“ i prelazi na pitanje 3B.

2. Je li osoba prisutna u mjestu stalnog stanovanja u kritičnom momentu popisa?

Mjesto stalnog stanovanja je naseljeno mjesto u kojemu osoba koja se popisuje prije „kritičnog momenta popisa“ trajno živi s članovima svojega kućanstva ili sama (samačko kućanstvo) najmanje 12 mjeseci ili kraće od 12 mjeseci, ali s namjerom da u tome mjestu živi najmanje 12 mjeseci (bez obzira na privremeno odsustvo u svrhu rekreacije, odmora, obilaska prijatelja i rodbine, posla, škole, liječenja ili vjerskog hodočašća).

Odgovor „**Da**“ se obilježava za svaku osobu koja je u momentu popisa prisutna u mjestu stalnoga stanovanja i prelazi na pitanje 8.

Odgovor „**Ne**“ se obilježava za osobu (člana kućanstva) koja se u vrijeme popisa nalazi u nekom drugom mjestu u zemlji ili u inozemstvu (zbog rada, školovanja ili drugih razloga) i prelazi na pitanje **3A**. Prilikom upisivanja odgovora na ovo pitanje popisivač obvezno provjerava je li za svaku odsutnu osobu u stupcu 10 Spiska osoba (Obrazac P-2) upisana jedna od ponuđenih **šifara razloga odsustva**.

Međutim, ako osoba radi/pohađa školu u drugom mjestu i svakodnevno se vraća u mjesto u kojemu živi njegovo kućanstvo, smatra se prisutnim u mjestu stalnoga stanovanja (bez obzira je li kod kuće u momentu kada se vrši popisivanje). Pri tome, smatra se da se osoba svakodnevno vraća i u slučaju kada zbog prirode posla ima smjenu koja traje 24 sata ili dulje.

Napomena: Ne smatraju se prisutnima u naselju popisa osobe koje rade ili se školuju (učenici i studenti), ili su odsutne iz drugih razloga u nekom drugom mjestu u BiH ili inozemstvu bez obzira na to što su u „kritičnom momentu popisa“ možda stvarno bile prisutne u svojem kućanstvu (zbog godišnjeg odmora, posjete obitelji i sl.). Za ove osobe popisivač treba obilježiti odgovor „**Ne**“ i preći na pitanje **3A**. „**Razlog odsustva iz mjesta stalnog stanovanja**“.

3A. Razlog odsustva iz mjesta stalnog stanovanja

3B. Razlog prisutnosti u mjestu privremenog stanovanja / mjestu popisa (prepisati šifru iz Spiska lica iz stupca 10)

Kao odgovor na ovo pitanje popisivač **prepisuje šifru razloga odsustva / prisutnosti** osobe iz stupca 10 Spiska osoba (Obrazac P-2).

Prije nego što prepíše odgovarajuću šifru, popisivač treba još jednom provjeriti, u razgovoru s osobom koja se popisuje ili s članom kućanstva koji daje podatke, je li u stupcu 10 Spiska osoba upisana odgovarajuća šifra razloga odsustva za članove kućanstva, odnosno razloga prisutnosti za privremeno prisutne osobe.

4. Duljina odsustva / prisutnosti

Za osobe odsutne iz mjesta stalnog stanovanja se upisuje podatak o duljini njihovoga odsustva, a za privremeno prisutne osobe se upisuje podatak o duljini njihove prisutnosti u mjestu privremenog stanovanja.

Za osobe koje su odsutne / prisutne jednu godinu ili dulje upisuje se broj navršenih godina njihovoga odsustva / prisutnosti i prelazi se na pitanje 6. Primjerice, ako se osoba nalazi na radu u inozemstvu pet godina i osam mjeseci, kao odgovor na ovo pitanje treba u kućice pored modaliteta „Jedna godina i dulje (broj godina)“ upisati 5.

Za osobe koje su odsutne / prisutne kraće od jedne godine upisuje se ukupan broj navršenih mjeseci njihovoga odsustva / prisutnosti i prelazi se na sljedeće pitanje (pitanje 5). Primjerice, ako se osoba nalazi na radu u inozemstvu 7,5 mjeseci, kao odgovor na ovo pitanje u kućice treba upisati 7.

5. Koliko još osoba namjerava biti odsutna / prisutna?

Osoba koja je kraće od jedne godine odsutna iz mjesta stalnog stanovanja, odnosno koja je privremeno prisutna u mjestu popisa, odgovara koliko još namjerava ostati u mjestu u kojemu se trenutno nalazi.

Ako je riječ o razdoblju kraćem od godinu dana, potrebno je upisati broj mjeseci. Ako osoba namjerava biti odsutna / prisutna još godinu dana ili dulje, potrebno je obilježiti odgovor „Jednu godinu i dulje“.

Ukoliko osoba namjerava biti odsutna / prisutna kraće od mjesec dana, u kućice predviđene za broj mjeseci je potrebno upisati **nulu** (0).

NAPOMENA: Osoba koja na pitanje broj 1. ima obilježen odgovor pod c) ne odgovara na pitanja 6. i 7.

6. Mjesto u kojemu se nalazi odsutna osoba / mjesto stalnog stanovanja privremeno prisutne osobe

Kao odgovor na ovo pitanje, u predviđene kućice u prvom i drugom retku treba upisati sadašnji naziv naseljenoga mjesta u Bosni i Hercegovini i naziv općine kojoj to naseljeno mjesto pripada u kojemu se nalazi odsutna osoba, odnosno sadašnji naziv mjesta stalnoga stanovanja i općine u kojoj živi kućanstvo privremeno prisutne osobe.

Za odsutne osobe koje se nalaze u inozemstvu, kao i za privremeno prisutne osobe iz inozemstva u prvi i drugi redak se ne upisuje ništa, a u treći redak se upisuje samo naziv strane države.

7. Učestalost vraćanja u mjesto stalnoga stanovanja

Na ovo pitanje odgovaraju sve osobe koje su članovi kućanstva, a odsutne su iz mjesta popisa u drugom mjestu u BiH ili inozemstvu i sve osobe privremeno prisutne u mjestu popisa.

Za odsutne osobe odgovor se daje o učestalosti vraćanja u mjesto stalnoga stanovanja (tj. mjesto popisa), a za privremeno prisutne osobe o učestalosti vraćanja u njihovo mjesto stalnoga stanovanja.

8. Mjesto rođenja

Za mjesto rođenja treba upisati ono mjesto (naseljeno mjesto, općina ili strana država) gdje je osoba stvarno rođena, a koje je upisano u osobna dokumenta.

Ukoliko je mjesto u kojemu je osoba rođena (upisana u matičnu knjigu rođenih) isto kao i mjesto popisa, potrebno je obilježiti odgovor „**Mjesto popisa**“ i preći na sljedeće pitanje.

Ukoliko mjesto u kojemu je osoba rođena nije isto kao i mjesto popisa, a nalazi se u BiH, potrebno je obilježiti odgovor „**Drugo mjesto u BiH**“, a potom u predviđene kućice upisati sadašnji naziv naseljenoga mjesta i općine kojoj to naseljeno mjesto pripada.

Ukoliko je osoba rođena u inozemstvu, uključujući i države s prostora nekadašnje SFRJ, potrebno je obilježiti odgovor „**U drugoj državi**“ i upisati naziv strane države.

9. Mjesto stalnoga stanovanja majke u vrijeme kada je osoba rođena

Ukoliko je mjesto u kojemu je živjela majka kada je osoba rođena isto kao i mjesto popisa potrebno je obilježiti odgovor „Mjesto popisa“ i preći na sljedeće pitanje (pitanje 10).

Ukoliko mjesto u kojemu je živjela majka kada je osoba rođena nije isto kao i mjesto popisa, ali se nalazi u BiH, potrebno obilježiti odgovor „**Drugo mjesto u BiH**“, a potom u predviđene kućice upisati sadašnji naziv naseljenoga mjesta i općine kojoj to naseljeno mjesto pripada.

Ukoliko je mjesto u kojemu je živjela majka u vrijeme rođenja osobe bilo u inozemstvu, uključujući i države s prostora nekadašnje SFRJ, potrebno je obilježiti odgovor „**U drugoj državi**“ i upisati naziv strane države.

10. Živi li osoba neprekidno, od rođenja, u mjestu stalnog stanovanja?

Na ovo pitanje odgovaraju samo osobe za koje je na pitanju 1 obilježen odgovor „a“

Kako bi se odredilo jeli se osoba doselila u mjesto stalnog stanovanja iz drugog mjesta u Bosni i Hercegovini ili iz druge države, popisivač mora prvo utvrditi živi li ta osoba neprekidno od rođenja u mjestu stalnog stanovanja.

Smatra se da osoba neprekidno, od rođenja, živi u mjestu stalnoga stanovanja i ako je:

- rođena izvan mjesta u kojemu je majka imala mjesto stalnog stanovanja (primjerice, u rodilištu, kod rodbine i sl.) i neposredno po rođenju donijeta u mjesto majčinog stalnog stanovanja;
- privremeno odsutna iz mjesta stalnog stanovanja zbog rada, školovanja, obiteljskih razloga i sl.;
- privremeno živjela u drugom naseljenom mjestu u BiH zbog rada ili školovanja;
- mijenjala adresu stanovanja u okviru istog naseljenog mjesta (mjesta stalnog stanovanja).

Ako je popisivač utvrdio kako osoba neprekidno od rođenja živi u mjestu stalnog stanovanja, tj. nikada se nije selila, obilježava odgovor „**Da**“.

Iznimno, ako je osoba selila u okviru naseljenog mjesta Sarajevo (pripada općinama Stari grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Novi grad Sarajevo ili Ilidža) smatra se da neprekidno od rođenja živi u mjestu stalnog stanovanja.

Sve osobe koje na ovom pitanju daju odgovor „Da“ prelaze na pitanje 12.

Također, sve ove osobe kod pitanja 9 moraju imati odgovor „Mjesto popisa“. Ukoliko popisivač ustanovi kako tomu nije tako, moraju još jednom provjeriti točnost upisanog odgovora kod pitanja 9.

Za osobe koje od rođenja ne žive u mjestu stalnog stanovanja (što znači da su se u međuvremenu selile), obilježava se odgovor „**Ne**“ i prelazi se na sljedeće pitanje.

11. Odakle se osoba doselila u mjesto stalnog stanovanja?

Ukoliko se osoba na adresu stalnog stanovanja doselila iz drugog naseljenog mjesta u BiH potrebno je obilježiti odgovor „**Iz drugog mjesta u BiH**“, u predviđene kućice upisati naziv naseljenoga mjesta i naziv općine kojoj naseljeno mjesto pripada, kao i mjesec i godinu doseljenja u mjesto stalnog stanovanja.

Ukoliko se osoba na adresu stalnog stanovanja doselila iz inozemstva, uključujući i države s prostora nekadašnje SFRJ, potrebno je obilježiti odgovor „**Iz druge države**“, u predviđene kućice upisati naziv strane države, kao i mjesec i godinu doseljenja u mjesto stalnog stanovanja.

Smatra se kako se osoba doselila u mjesto popisa ako je u nekom razdoblju svojega života bila stanovnikom nekoga drugog naseljenog mjesta u BiH ili neke druge strane države gdje je boravila najmanje godinu dana.

Napomena: Kod ovoga je pitanja bitno zadnje doseljenje. Tako, ako se osoba tijekom života selila više puta, ovdje je bitno iz kojega se naseljenog mjesta (ili države) doselila u mjesto popisa. Čak i ako je osoba nekada živjela u mjestu popisa, pa se odselila u neko drugo mjesto i opet se vratila živjeti u

mjesto popisa, na ovome pitanju treba upisati iz kojega mjesta (države) se osoba doselila u mjesto popisa.

12. Je li osoba ikada živjela / boravila izvan BiH neprekidno godinu dana i dulje?

Za djecu mlađu od godinu dana se ne upisuje odgovor na ovo pitanje.

Ovo pitanje se odnosi na osobe koje su se doselile iz inozemstva, uključujući i republike bivše SFRJ, kao i na povratnike s rada / boravka u inozemstvu. Također, za sve osobe koje su rođene u nekoj od republika bivše SFRJ, a doselile su se u Bosnu i Hercegovinu ili su, zbog izbijanja ratnih sukoba, pod prinudom izbjegle u BiH, treba upisati sadašnji naziv države iz koje su se doselile/izbjegle u BiH.

Na ovo pitanje odgovaraju sve osobe koje su barem jednom u svojem životu boravile izvan BiH u nekoj stranoj državi/ama neprekidno godinu ili dulje (bez obzira na povremena ili kratkotrajna putovanja na godišnji odmor, odlaske u posjetu obitelji i sl.).

Ukoliko je osoba ikada živjela neprekidno dulje od godinu dana u inozemstvu u predviđene kućice treba **upisati naziv države u kojoj je osoba živjela / boravila, kao i mjesec i godinu doseljenja.**

Nakon toga, potrebno je utvrditi i obilježiti jedan od navedenih **razlog doseljenja** (posao, školovanje, obiteljski razlozi, prinudni razlozi ili ostali).

„**Posao**“ se kao razlog doseljenja označuje za doseljenje zbog zaposlenja (na određeno ili neodređeno vrijeme) ili ako osoba u mjestu popisa ima poduzeće, obrt, ugostiteljsku ili drugu radnju i sl.

„**Školovanje**“ se kao razlog doseljenja označuje za studente.

„**Obiteljski razlozi**“ označuju doseljene radi spajanja obitelji zbog dulje razdvojenosti, zaštite i pomoći u kućanstvu, sklapanja braka i sl.

„**Prinudni razlozi**“ označuju razloge zbog kojih su doseljeni doselili u mjesto popisa, razloge zbog kojih su napustili svoje mjesto stalnoga stanovanja - zbog rata ili njemu sličnog stanja, općeg nasilja ili unutarnjih sukoba, osnovanog straha od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde i sl.

„**Ostali**“ razlozi doseljenja u mjesto popisa - podrazumijevaju se svi ostali razlozi koji nisu navedeni.

Osobe koje su boravile u inozemstvu više puta neprekidno dulje od godinu dana na ovo pitanje daju odgovor **o svojem posljednjem preseljenju.**

Za osobe koje nikada nisu živjele / boravile izvan BiH neprekidno godinu i dulje obilježava se odgovor „**Ne**“ i prelazi na pitanje 13.

Za osobe koje se u momentu popisa nalaze u inozemstvu najmanje godinu i dulje, bez obzira na razlog njihovoga odsustva, obilježava se odgovor „**Osoba je u inozemstvu**“ i prelazi na pitanje 13.

13. Mjesto u kojemu je osoba živjela u vrijeme popisa 1991. (samo za osobe rođene prije 31.3.1991)

Ukoliko je osoba u vrijeme Popisa 1991. godine stanovala na istoj adresi gdje trenutačno stanuje, obilježava se odgovor „**U mjestu gdje i danas živi**“ i prelazi se na sljedeće pitanje (pitanje 14).

Za osobe čije je mjesto stanovanja u vrijeme Popisa 1991. godine bilo u drugom naseljenom mjestu u BiH, potrebno je obilježiti odgovor „**U drugom naseljenom mjestu u BiH**“, a potom, u predviđene kućice, upisati sadašnji **naziv naseljenoga mjesta i općine.**

Za osobe čije je mjesto stanovanja u vrijeme Popisa 1991. godine bilo u inozemstvu, potrebno je obilježiti odgovor „**U drugoj državi**“, a potom, u predviđene kućice, **upisati naziv strane države.**

14. Je li osoba bila izbjeglica iz BiH (poslije 1991. godine)?

Izbjeglice iz BiH su državljani BiH koji su se nalazili izvan BiH, a koji su zbog sukoba bili prognani iz svojega prebivališta ili su napustili svoje prebivalište u BiH i izbjegli u inozemstvo nakon 30. travnja 1991. godine iz opravdanog straha kako će biti prognani zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti ili svojih političkih mišljenja i koji nisu u mogućnosti sigurno i dostojanstveno se vratiti u svoje ranije prebivalište.

Ukoliko je osoba koja se popisuje bila izbjeglica iz BiH obilježava se odgovor „**Da**“ i prelazi se na sljedeće pitanje.

U slučaju da osoba poslije 1991. godine nije bila izbjeglica obilježava se odgovor „**Ne**“ i prelazi se na pitanje 16.

15. Je li se osoba vratila iz izbjeglištva?

Ukoliko se osoba vratila iz izbjeglištva u mjesto iz kojega je izbjegla obilježava se odgovor „**Da, u mjesto iz kojega je izbjegla**“.

U slučaju da se osoba iz izbjeglištva vratila u neko drugo mjesto unutar BiH obilježava se odgovor „**Da, u drugo mjesto u BiH**“.

U slučaju da se osoba nije vratila iz izbjeglištva u BiH obilježava se odgovor „**Ne, nije se vratila u BiH**“.

16. Je li osoba bila raseljena u BiH (poslije 1991. godine)?

Raseljene osobe su državljani BiH koji su nakon **30. travnja 1991.** bile raseljene na teritoriju BiH uslijed sukoba, progona, iz osnovanoga straha od progona ili kršenja ljudskih prava i nisu u mogućnosti (ne postoje uvjeti) na siguran i dostojanstven način vratiti se u svoje ranije prebivalište.

Ukoliko je osoba bila raseljena (poslije 1991. godine) obilježava se odgovor „**Da**“, a potom se u predviđene kućice upisuje sadašnji naziv naseljenoga mjesta i općine odakle je osoba raseljena.

Ukoliko osoba nije bila raseljena obilježava se odgovor „**Ne**“ i prelazi na pitanje 19.

17. Je li se osoba vratila u mjesto iz kojega je raseljena?

U slučaju da se osoba koja se popisuje vratila u mjesto iz kojega je raseljena (povratnik), obilježava se odgovor „**Da**“ i prelazi na pitanje 19.

Za sve ostale slučajeve se obilježava odgovor „**Ne**“, i daje se odgovor na sljedeće pitanje (pitanje 18).

18. Ima li osoba još uvijek formalno-pravni status raseljene osobe u BiH?

Osobe koje imaju formalno-pravni status raseljenih osoba u BiH trebaju posjedovati odgovarajuće dokumente (rješenje ili legitimaciju o statusu raseljene osobe koje je izdalo mjerodavno tijelo). Mjerodavno tijelo u Republici Srpskoj je Ministarstvo za izbjegle i raseljene osobe, a u Federaciji Bosne i Hercegovine su mjerodavna tijela: Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i županijska ministarstva za raseljene osobe i izbjeglice.

Status raseljene osobe se priznaje i izbjeglici iz BiH koja se vratila u BiH i koja nije u mogućnosti sigurno i dostojanstveno se vratiti u svoje ranije prebivalište, niti je odlučila trajno se nastaniti na drugome mjestu u BiH.

Odgovor na ovo pitanje se daje obilježavanjem jednoga od ponuđenih odgovora (Da ili Ne).

19. Državljanstvo

Odgovor se daje obilježavanjem jednoga od navedenih odgovora (BiH, BiH i druge države, druge države ili bez državljanstva) na bazi izjave osobe koja daje podatke.

Ukoliko je obilježen odgovor "**BiH i druge države**" i „**Druge države**“, u predviđene kućice je potrebno **upisati naziv strane države čije državljanstvo osoba ima**.

20. Zakonsko bračno stanje

Nikada oženjenim / udanim se smatraju sve osobe koja nikada nisu sklopile brak prema važećim zakonskim propisima. Za djecu do 16 godina, bez postavljanja pitanja, smatra se da nisu sklopila brak, tj. obilježava se odgovor neoženjen / neudata.

Oženjenim / udatom smatra se osoba koja je sklopila brak prema važećim zakonskim propisima, i svaki brak upisan u matičnu knjigu vjenčanih. Ukoliko je osoba sklopila brak samo u crkvi ili džamiji, ne smatra se oženjenim / udatom.

Rastavljenim / rastavljenom se smatraju osobe čija je bračna zajednica raskinuta pravomoćnom sudskom presudom.

Udovcem / udovom se smatraju osobe čija je bračna zajednica prestala smrću jednoga od supružnika, odnosno proglašenjem umrlim nestaloga bračnog supružnika.

21. Živi li osoba u neformalnoj zajednici

Odgovor na ovo pitanje daju sve osobe bez obzira na zakonsko bračno stanje.

Dvije se osobe smatraju partnerima u neformalnoj zajednici kada imaju mjesto stalnoga stanovanja u istom kućanstvu, nisu međusobno vjenčane, a imaju međusobnu vezu sličnu braku.

22. Ukupan broj živorođene djece uključujući i onu koja nisu živa

(Odgovaraju samo osobe ženskoga spola stare 14 i više godina)

(Ako se odgovori na ovo pitanje odgovara se i na pitanje 23.)

Na ovo pitanje odgovor daju samo osobe ženskoga spola stare 14 i više godina, koje su rađale, bez obzira na njihovo bračno stanje.

U predviđene se kućice upisuje ukupan broj živorođene djece koju je žena rodila (uključujući i djecu koja u momentu popisa nisu živa).

Ukoliko žena nije rađala ili je rađala samo mrtvu djecu u kućice se upisuje „00“ i prelazi na pitanje 24.

Mrtvorodena djeca, usvojena djeca i djeca iz ranijega muževog braka se ne uzimaju u obzir pri davanju odgovora na ovo pitanje.

Napomena:

Živorodeni djetetom se smatra svako dijete koje pri rođenju diše i pokazuje druge znakove života kao što su: kucanje srca, pulsiranje pupčane vrpce i pokretanje voljnih mišića.

Mrtvorodeni se smatra dijete rođeno, odnosno izvađeno iz majke bez ikakvih znakova života, tj. ako nije disalo niti pokazivalo neki drugi znak života, a nošeno je dulje od 22 tjedna (približno 6 mjeseci) i koje ima porođajnu težinu 500 gr. i više.

23. Mjesec i godine rođenja živorođene djece

Odgovor na ovo pitanje daju samo osobe koje su dale odgovor na prethodno pitanje, tj. samo osobe ženskoga spola stare 14 i više godina.

U predviđene kućice je potrebno upisati mjesec i godinu rođenja prvog i drugog djeteta (ukoliko ih ima).

Ukoliko je žena rodila više od dvoje (živorođene) djece, pored mjeseca i godine rođenja prva dva djeteta, u predviđene kućice se upisuje mjesec i godina rođenja najmlađeg živorođenog djeteta.

Ukoliko je na pitanje 22 odgovor 00, u kućice pored ovog pitanja ne treba ništa upisivati.

Prilikom postavljanja sljedećih pitanja (24, 25, 26) popisivač ne smije čitati ponuđene modalitete niti vršiti bilo kakav utjecaj na ispitanika.

24. Etničko / nacionalno izjašnjanje

Člankom 12. Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2013. godine definirano je da osobe nisu obvezne izjašnjavati se o etničkoj / nacionalnoj pripadnosti.

Na ovome pitanju može postojati samo jedan odgovor.

Popisivač je dužan na ovo pitanje upisati točno onakav odgovor kako se popisivana osoba izjasni o etničkoj / nacionalnoj pripadnosti.

Za djecu mlađu od 15 godina odgovor na ovo pitanje daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

Prema članku 11. Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2013. odgovor na ovo pitanje za odsutne članove kućanstva starije od 15 godina može dati samo punoljetni prisutni član kućanstva, ako to želi.

Prostor za odgovor na obrascima P-1 za ovo pitanje ne može ostati prazan - mora postojati odgovor. Ako se ne može dobiti odgovor, popisivač je dužan upisati „Nepoznato“.

Napomena: Ukoliko popisivač napravi grešku prilikom upisivanja odgovora na pitanja 24 i 25 ne smije vršiti nikakve ispravke na obrascu, već uzima novu Popisnicu i popunjava ju. Popisnicu na kojoj je napravio grešku popisivač poništava i obvezno je vraća općinskome instrukturu zajedno s ostalim popisnim materijalom.

25. Izjašnjanje o vjeroispovijesti

Člankom 12. Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2013. godine definirano je da osobe nisu obvezne izjašnjavati se o vjerskoj pripadnosti.

Za upisivanje odgovora na ovo pitanje nije bitno je li osoba upisana u knjigu pripadnika neke vjeroispovijesti, već smatra li se osoba pripadnikom neke vjeroispovijesti ili ne.

Na ovom pitanju može postojati samo jedan odgovor.

Popisivač je dužan na ovo pitanje upisati točno onakav odgovor kako se popisivana osoba izjasni o vjeroispovijesti.

Za djecu mlađu od 15 godina odgovor na ovo pitanje daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

Prema članku 11. Zakona o Popisu odgovor na ovo pitanje za odsutne članove kućanstva starije od 15 godina može dati samo punoljetni prisutni član kućanstva, ako to želi.

Prostor za odgovor na obrascima P-1 za ovo pitanje ne može ostati prazan - mora postojati odgovor. Ako se ne može dobiti odgovor popisivač je dužan upisati „**Nepoznato**“.

26. Materinji jezik

Pod **materinjim** se **jezikom** podrazumijeva jezik koji je neka osoba naučila govoriti u ranome djetinjstvu, odnosno jezik koji osoba smatra svojim materinjim jezikom, ako se u kućanstvu govorilo više jezika.

Na ovom je pitanju dopušteno obilježiti samo jedan od ponuđenih odgovora „bosanski“, „hrvatski“ ili „srpski“, ili ukoliko odgovor na ovo pitanje nije nijedan od ponuđenih odgovora, u predviđene kućice upisati točno onakav odgovor kako se osoba izjasnila.

U iznimnim slučajevima, kada osoba izjavi da ima dva materinja jezika u predviđene kućice je potrebno upisati oba jezika i razdvojiti ih veznikom „i“. Npr. bosanski i srpski, bosanski i njemački, francuski i makedonski, talijanski i hrvatski i sl.

Nije dopušteno kombinirati upisivanje odgovora u kućice i označavati ponuđene odgovore upisivanjem znaka „X“.

Napomena: za odgovore kao što su srpskohrvatski, hrvatskosrpski, bosanskosrpski, hrvatskobosanski, makedonskosrpski i sl. u kućice za upisivanje odgovora upisati točno onakav odgovor kako je osoba izjavila.

Za gluhe, nijeme i gluhonijeme osobe treba navesti jezik kojim se u njihovoj kući pretežito govori.

Za djecu mlađu od 15 godina odgovor na ovo pitanje daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

27. Koje aktivnosti osoba zna obavljati na računalu

(samo za osobe rođene prije 14. 10. 2002; moguće više odgovora)?

Odgovor na ovo pitanje upisuje se za osobe stare 10 i više godina.

Popisivač treba osobi pročitati redom ponuđene odgovore i obilježiti one aktivnosti koje osoba zna obavljati. Osoba može dati više odgovora.

Ukoliko osoba ne zna obavljati nijednu od navedenih aktivnosti, potrebno je obilježiti odgovor „**Ništa od navedenoga**“.

Znanje rada na računalu predstavlja sposobnost osobe da koristi osnovne računalne aplikacije u izvršenju svakodnevnih zadataka (na poslu, u školi, kod kuće). Popisivač treba obilježiti:

„**Obrada teksta**“ - ukoliko osoba zna pisati tekst na računalu, izmijeniti ga, postaviti slike ili unijeti tablicu u tekst, tiskati, sačuvati unijeti tekst i dr. (program Word i sl.);

„**Izrada tablica**“ - ukoliko osoba zna kreirati tablicu, koristiti osnovne aritmetičke operacije ili grafički predstaviti rezultate obrade podataka (program Excel i sl.);

„**Korištenje e-maila**“ - za osobu koja zna poslati i primiti elektronsku poštu, bez obzira na to koji program koristi;

„**Korištenje interneta**“ - za osobu koja zna pretraživati globalnu mrežu (internet) ili koristiti programe za četovanje, komuniciranje i preuzimanje podataka preko interneta.

28. Najviša završena škola (samo za osobe rođene prije 14.10.1997)

Odgovor se daje za **osobe starije od 15 godina**.

Pod najvišom završenom školom se podrazumijeva vrsta škole čijim je završavanjem osoba stekla najvišu razinu obrazovanja i diplomu ili svjedodžbu o završenoj školi. Ne treba praviti razliku je li škola završena u redovitoj školi ili u školi koja zamjenjuje redovitu (npr. škole za obrazovanje odraslih),

odnosno je li završena polaganjem ispita u redovitoj školi ili završavanjem nekog tečaja za skraćeno školovanje (npr. tečaj za skraćeno završavanje osnovne škole itd.) u sklopu redovite škole.

Tečajevi čijim se završetkom ne stječe svjedodžba redovite škole (npr. tečaj za tipkače, knjigovođe, frizere i sl.), ne uzimaju se u obzir kao odgovori na ovo pitanje, nego se daje odgovor o prethodno završenoj školi iz formalnoga sustava obrazovanja.

Odgovor „**Bez ikakvoga obrazovanja**“ se obilježava za osobe koje nisu završile nijedan razred škole i prelazi na pitanje 30.

Odgovor „**Nepotpuno osnovno obrazovanje**“ se obilježava za osobe koje su pohađale osnovnu školu, a nisu završile sve razrede (npr. svih osam ili devet razreda ovisno o tomu radi li se o osmogodišnjem ili devetogodišnjem osnovnom obrazovanju) osnovne škole obilježava se odgovor „Nepotpuno osnovno obrazovanje“ i u predviđenu kućicu se upisuje najviši razred koji je osoba završila, ovisno o tomu je li pohađala stari program, osmogodišnji program, ili devetogodišnji program. Za osobe koje su osnovnu školu završile u obrazovnom sustavu u kojemu je ona trajala četiri godine (ili slične škole razine „male mature“), obilježava se odgovor „Nepotpuno osnovno obrazovanje“ i u kućicu koja se odnosi na stari program upisuje brojka 4 (odnosno najviši završeni razred). Nakon upisivanja odgovora u predviđenu kućicu prelazi se na pitanje 30.

Odgovor „**Osnovna škola**“ se obilježava za sve osobe koje se izjasne kako su završile osnovnu školu – osmogodišnju osnovnu školu ili devetogodišnju osnovnu školu.

Odgovor „**Srednja škola**“ se obilježava za osobe koje su završile srednju školu. Obilježava se odgovor „**Srednja škola**“, a potom se, ovisno o trajanju srednje škole u godinama, obilježava jedan od ponuđenih odgovora (1-jednogodišnja ili 2-dvogodišnja, 3-trogodišnja, 4-četverogodišnja ili 5-petogodišnja), **kao i vrsta srednje škole (gimnazija, tehničke i srodne škole, stručne škole, vjerske škole, umjetničke škole /baletske, glazbene i sl./ ili učiteljske škole).**

Modalitet „Jednogodišnja, dvogodišnja ili „trogodišnja“ srednja škola, obilježavaju se za osobe sa završenom stručnom školom kao što su škole za učenike u gospodarstvu, škole s praktičnom obukom, industrijske i obrtničke škole, srednje usmjereno obrazovanje u trajanju kraćem od četiri godine i slične škole. **Modalitet „četverogodišnja ili petogodišnja“ srednja škola** obilježava se za osobe sa završenom tehničkom školom kao što su ekonomska, medicinska, elektrotehnička i druge tehničke i srodne škole u trajanju četiri godine, osobe s položenom maturom u gimnaziji bilo kojega smjera, osobe koje su završile vjersku školu, umjetničku školu, učiteljsku školu ili srednje usmjereno obrazovanje u trajanju od četiri i više godina.

Smatrat će se da je osoba završila srednju školu ukoliko je završila sve razrede škole koju je pohađala. Ukoliko je osoba npr. pohađala četverogodišnju srednju školu, a prekinula je školovanje iz bilo kojega razloga, kao najvišu završenu školu obilježiti „Osnovna škola“, jer nije završila sva četiri razreda škole koju je pohađala.

Odgovor „**Specijalizacija poslije srednje škole**“ obuhvaća polaganje majstorskog i specijalističkog ispita. Specijalizacija i majstorski ispit su vrste obrazovnog programa, koji se stječu nakon završene srednje škole (tehničke i stručne škole) i dvije godine rada u tome zanimanju (visokokvalificirani radnik -VKV).

Odgovor „**Učilište i 1. stupanj fakulteta**“ obilježava se za osobe koje su završile višu školu ili 1. stupanj studija na fakultetu prema važećim propisima i posjeduju diplomu o završenom 1. stupnju.

Odgovor „**Učilište, fakultet, akademija, sveučilište**“ obilježava se za osobe koje su završile studij na učilištu, fakultetu, akademiji ili sveučilištu prema „starom“ programu ili osobe koje su završile studij prema Bolonjskom programu na visokim školama i sveučilištima.

NAPOMENA: Ukoliko se osoba školovala u inozemstvu, kao odgovor treba navesti odgovarajuću školu u zemlji.

29. Stečeno zvanje

Odgovor na ovo pitanje se daje samo za osobe kod kojih je kod pitanja 28 obilježen odgovor (učilište / fakultet / akademija / sveučilište).

Studiranje po starom programu

Odgovor „**Diplomirani**“ se obilježava samo za osobe koje su završile osnovne akademske studije na visokoškolskim ustanovama po starom programu obrazovanja, a potom se, ovisno o trajanju studija u godinama, obilježava jedan od ponuđenih odgovora (4 godine, 5 godina, 6 godina). Trajanje studija od 4,5 godine se obilježava kao 4 godine.

Odgovor „**Specijalista**“ se obilježava samo za osobe koje su završile poslijediplomski studij na visokoškolskim ustanovama i stekle zvanje specijaliste po starom programu obrazovanja.

Odgovor „**Magistar**“ se obilježava samo za osobe koje su završile poslijediplomski studij na visokoškolskim ustanovama i stekle zvanje magistra znanosti po starom programu obrazovanja.

Odgovor „**Doktor znanost**“ se obilježava samo za osobe koje su obranile doktorsku disertaciju na visokoškolskim ustanovama i stekle znanstveno zvanje doktora znanosti po starom programu obrazovanja.

Studiranje po Bolonji

Odgovor „**Bachelor i diplomirani (studije prvog ciklusa)**“ se obilježava samo za osobe koje su završile studije prvog ciklusa po Bolonji i stekle stručno zvanje bakalaureat (bachelor / prvostupnik) ili diplomirani.

Odgovor „**Magistar (studije drugog ciklusa i integrirani studij)**“ se obilježava samo za osobe koje su završile studije II. ciklusa ili jedinstveni studijski program, tj. integrirani studij koji obuhvaća I. i II. ciklus po Bolonji (npr. studij medicine, farmacije, veterinarske medicine i sl.), i stekle zvanje magistra struke, odnosno doktora medicine, doktora stomatologije, doktora veterinarske medicine i sl.

Odgovor „**Doktor znanosti (studije trećeg ciklusa)**“ se obilježava samo za osobe koje su završile studije trećeg ciklusa po Bolonji, obranile doktorsku disertaciju i stekle znanstveno zvanje doktora znanosti.

30. Je li osoba sposobna pročitati i napisati kratak tekst? (samo za osobe rođene prije 14.10.2002)

Na ovo pitanje odgovaraju **osobe stare 10 i više godina** i osobe za koje je na pitanju 28. „Najviša završena škola“ obilježen modalitet „Bez ikakvog obrazovanja“ i „Nepotpuno osnovno obrazovanje“. Za osobe kod kojih je obilježen bilo koji drugi modalitet na pitanju 28, kao i za osobe koje su odgovorile na pitanje 29 „Stečeno zvanje“ obilježiti odgovor „**Da**“ bez postavljanja pitanja.

Odgovor na ovo pitanje se daje obilježavanjem jednog od ponuđenih odgovora (Da ili Ne).

Za osobu koja može, s razumijevanjem, i pročitati i napisati kratku, jednostavnu izjavu o svojem svakodnevnom životu treba obilježiti odgovor „**Da**“.

Za osobu koja ne može, s razumijevanjem, i pročitati i napisati takvu izjavu o svojem svakodnevnom životu, treba obilježiti odgovor „**Ne**“. Sukladno ovome, za osobu koja može pročitati i napisati samo cifre i

svoje vlastito ime treba upisati odgovor „**Ne**“, kao i za osobu koja može čitati i napisati samo neku ritualnu frazu koju je naučila napamet.

31. Škola koju osoba pohađa

Odgovor na ovo pitanje **daje se za sve osobe.**

Za osobe koje se ne školuju, odnosno koje još nisu započele ili su prekinule školovanje, se obilježava odgovor „**Ne školuje se**“.

Za svu djecu starosti od tri godine i više, koja pohađaju predškolsko obrazovanje, obilježava se odgovor „**Predškolsko obrazovanje**“. Smatra se da dijete pohađa predškolsko obrazovanje ako je upisano u vrtić ili pohađa obvezni pripremni predškolski program pred polazak u školu.

Za sve ostale osobe koje pohađaju školu, bilo redovito ili izvanredno (uključujući i osobe koje se školuju u inozemstvu), obilježava se odgovor koji odgovara stupnju / razini škole koju osoba pohađa.

Ukoliko je osoba privremeno prekinula školovanje zbog bolesti, izdržavanja kazne i sl., treba obilježiti stupanj škole koju je osoba pohađala u momentu prekida, odnosno ukoliko je poslije upisa privremeno prekinula školovanje, obilježiti stupanj škole koju je osoba upisala.

Ekonomska aktivnost (na pitanja od 32 do 39 odgovaraju samo osobe rođene prije 14. 10. 1997)

Zaposleni su osobe koje imaju 15 godina i više i koje su u tjednu **od 8. do 14. listopada** radile najmanje jedan sat za plaću ili naknadu, bez obzira na njihov formalni status, ili nisu radile u referentnom tjednu, ali imaju posao na koji će se vratiti.

Nezaposleni su osobe koje imaju 15 i više godina i koje **nisu radile** u referentnom tjednu, **aktivno su tražile posao** zadnjih mjesec dana i **mogle bi početi uskoro raditi u naredna dva tjedna**. Ova tri kriterija moraju biti ispunjeni istodobno.

Neaktivne osobe su osobe koje imaju 15 godina i više i nisu razvrstane ni u jednu gore navedenu kategoriju.

32. Je li osoba tijekom tjedna od 8. do 14. listopada radila barem jedan sat, kako bi stekla sredstva za život ili je bila neplaćeni član koji pomaže?

Pod pojmom **rad** se podrazumijeva bilo kakav rad kojim se stječu sredstva za život, odnosno rad za plaću ili naknadu bilo u novcima ili naturi, čak i ako je taj rad trajao samo jedan sat.

Zaposlenost ne podrazumijeva samo službeni radni odnos nego i druge oblike rada kojima se stječu sredstva za život. Prema tome, jednako je zaposlena osoba koja po dogovoru čuva tuđu djecu, kao i osoba koja to radi u službenom radnom odnosu, tj. odgojiteljica u vrtiću; poljoprivrednik koji obrađuje zemlju za svoje potrebe i za tržište; te osoba koja je zaposlena u državnom / privatnom poduzeću s redovitim radnim vremenom na neodređeno vrijeme, kao i osoba koja obavlja posao po ugovoru o djelu, autorskom ugovoru ili povremene poslove koji se najčešće plaćaju u gotovini.

Stjecanje sredstava za život ne podrazumijeva isključivo rad za plaću nego i rad za novčanu naknadu, rad za profit ili obiteljsku dobit, rad na poljoprivrednom imanju itd. (naknada može biti u naturi, razmjenski rad i sl.).

Ne smatra se da osoba obavlja aktivnost ako obavlja svakodnevne poslove za vlastito kućanstvo, npr. čuvanje vlastite djece, kućni poslovi kućanice, obrađivanje vrta ako značajnije ne doprinosi ishrani kućanstva, popravak vlastitoga automobila i sl. Također, ne smatra se kako osoba obavlja aktivnost ako radi za dobrotvorne svrhe bez primanja naknade.

Za osobe koje su u tjednu promatranja radile najmanje jedan sat, za plaću, nadoknadu ili su bile neplaćeni članovi koji pomažu, obilježava se odgovor „**Da**“. Nakon toga popisivač prelazi na pitanje 37.

Osobe koje su tijekom referentnoga tjedna bile privremeno odsutne s posla zbog bolesti ili sličnih razloga, razvrstavaju se pod odgovor „Ne, ali ima posao na koji će se vratiti (odsutni zbog godišnjeg odmora, porodiljnog, bolovanja)“. Kao i za prethodni odgovor, u ovakvom slučaju, popisivač prelazi na pitanje 37.

Privremena odsutnost s posla može nastati zbog:

- bolesti ili ozljede;
- godišnjeg odmora;
- školovanja ili osposobljavanja;
- roditeljnog ili roditeljskog dopusta;
- privremene reorganizacije ili prestanka rada zbog razloga kao što su štrajk, loše vrijeme, kvar strojeva, nedostatka goriva ili sirovina, manjeg obujma ekonomske aktivnosti i sl.;
- drugih privremenih odsustva.

Za osobe koje izjave kako u tjednu od **8. do 14. listopada** nisu obavljale nikakav posao, obilježava se odgovor „Ne“ i prelazi na sljedeće pitanje.

33. Je li osoba tražila posao u razdoblju od 17. 9. do 14. 10?

Odgovor „Da“ se obilježava za osobe koje su u naznačenome razdoblju promatranja **aktivno tražile posao**.

Aktivno traženje posla podrazumijeva:

- kontaktiranje, prijava ili raspitivanje o mogućem zaposlenju pri zavodu za zapošljavanje;
- izravna prijava poslodavcima;
- objavljivanje oglasa za traženje posla u tiskovinama ili časopisima;
- prijava ili raspitivanje o mogućem zaposlenju pri privatnoj agenciji za zapošljavanje;
- raspitivanje o mogućem zaposlenju kod rođaka, prijatelja i sl.;
- proučavanje objavljenih oglasa za slobodna radna mjesta u tiskovinama ili časopisima;
- pristupanje testiranju za posao u poslovnome subjektu u bilo kojemu obliku vlasništva i čekanje rezultata;
- traženje dozvola, licencija ili financijskih sredstava za pokretanje vlastitoga obrta, poduzeća, poljoprivrednoga gospodarstva i sl.
- traženje zemljišta, radnih prostorija ili opreme za rad za pokretanje vlastitoga obrta, poduzeća, poljoprivrednoga gospodarstva i sl.

Odgovor „Ne, našla je posao koji će uskoro početi raditi“ se obilježava za osobe koje su pronašle posao, odnosno imaju ugovor ili dogovor o zapošljavanju ili o početku aktivnosti samozapošljavanja u skorom budućem razdoblju (nakon razdoblja promatranja), čak i ako u razdoblju promatranja nisu poduzimale aktivnosti traženja posla.

Osobe koje izjave kako očekuju poziv poslodavca na svoje radno mjesto, popisivač također postavlja pitanje o aktivnom traženju zaposlenja.

Za osobe koje ni na koji od navedenih načina nisu tražile posao, popisivač na ovom pitanju označava odgovor „Ne“ i za njih se prelazi na pitanje 35.

34. Ako bi osobi bio ponuđen posao sada, bi li mogla početi raditi u razdoblju od 15. do 29. listopada?

Pitanje se postavlja osobama za koje je na pitanje 33 dat odgovor „Da“ ili „Ne, našla je posao koji će uskoro početi raditi“.

Odgovor „Da“ se obilježava za osobe koje su spremne početi raditi na eventualno ponuđenom poslu u razdoblju od **15. do 29. listopada**. Važno je napomenuti kako raspoloživost ne ovisi o vremenskim ograničenjima koja su objektivne prirode, npr. ako osoba ne može početi s radom samo zato što čeka

dozvolu ili rješenje nekoga administrativnog postupka vezanog za posao, ona ipak jeste raspoloživa za rad. Za ove osobe popisivač obilježava odgovor „Da“ i prelazi na pitanje 36.

Osobe koje žele, zbog razloga koji nisu vezani uz posao, početak rada na eventualno ponuđenom poslu odgoditi za dulje od dva tjedna, ne smatraju se raspoloživima za rad, npr. student koji traži posao tijekom pohađanja nastave koju ne želi u sljedeća dvije tjedna prekidati zbog ponuđenoga posla, ne smatra se raspoloživim za rad. U ovom slučaju popisivač obilježava odgovor „Ne“ i prelazi na sljedeće pitanje (pitanje 35).

35. Status osobe u neaktivnosti

Odgovor „**Učenik/Učenica (15 godina i više) ili student/studentica**“ se obilježava za osobe starije od 15 godina koje redovito ili izvanredno pohađaju neku školu (osnovnu, srednju školu, učilište ili fakultet) i u razdoblju **od 8. do 14. listopada** nisu obavljale nikakav posao radi zarade i ne traže posao.

Ukoliko je obilježen ovaj odgovor, prelazi se na pitanje 40.

Odgovor „**Umirovljenik/Umirovljenica**“ se obilježava za osobe koje u vrijeme popisa **ne obavljaju posao** u svrhu zarade i koje **primaju** osobnu starosnu, invalidsku ili obiteljsku **mirovinu**, tj. osobe na čije ime glasi rješenje o mirovini.

Važno je naglasiti kako se prema ovome odgovoru **svrstavaju samo osobe koje u referentnom tjednu nisu radile niti jedan sat za plaću u novcima ili u naturi**, tj. za koje je na pitanje 32. dat odgovor „Ne“. Osobe koje imaju osobnu ili obiteljsku mirovinu, a u **referentnom tjednu** su obavljale neki posao, smatraju se aktivnima, odnosno zaposlenima.

Odgovor „**Primatelji kapitalnih prihoda**“ se obilježava za osobe koje u promatranome razdoblju imaju prihode od nekretnina ili investicija, kamata, renti, autorskih prava i sl.

Odgovor „**Osoba koja obavlja kućne poslove**“ se obilježava za osobe stare 15 i više godina koje u razdoblju promatranja nisu obavljale nikakav posao radi zarade i koje isključivo ili najveći dio vremena provode u obavljanju kućnih poslova za potrebe vlastitoga kućanstva, kao što su: pospremanje stana, priprema hrane, odgoj djece i sl.

Ovaj se odgovor **ne odnosi**:

- na osobe stare 15 i više godina koje veći dio vremena **obavljaju poljoprivredne poslove** na obiteljskome gospodarstvu, poslove **izrade predmeta domaće radinosti radi prodaje, poslove u trgovinskoj, ugostiteljskoj ili drugoj radnji** nekoga od članova kućanstva jer se smatraju aktivnim osobama koje obavljaju zanimanje.
- na ženske osobe stare 15 i više godina koje **po tuđim kućama obavljaju razne kućne poslove** (kućne pomoćnice i sl.) za koje ostvaruju naknadu, jer se smatraju aktivnim osobama koje obavljaju zanimanje.

Odgovor „**Nesposoban za rad**“ se obilježava za osobe koje su stare 15 ili više godina i koje **zbog bolesti, invaliditeta ili starosti ne obavljaju ili ne mogu obavljati zanimanje**.

Odgovor „**Ostale ekonomski neaktivne osobe**“ se obilježava za osobe koje se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Primjer su osobe koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili mjere pritvora, odgoja, kao i osobe starije od 15 godina koje **ne rade, ne traže posao i ne žele raditi**, tj. ekonomski su neaktivne, ne primaju mirovinu, ne školuju se i pretežito ne obavljaju kućne poslove.

Ukoliko je na ovome pitanju obilježen jedan od gore navedenih odgovora, prelazi se na pitanja 42.

36. Je li osoba nekada radila?

Odgovor „**Da**“ se obilježava za osobe koje izjave da su nekada u prošlosti imale formalno-pravno zaposlenje ili bile samozaposlene. Ne smatra se da su imale zaposlenje ako su obavljale slučajne ili povremene poslove.

Odgovor „**Ne**“ se obilježava za osobe koje izjave da nikada nisu radile i za njih se prelazi na pitanje 42.

37. Položaj osobe u zaposlenosti

Na ovo pitanje odgovaraju osobe koje rade ili su nekada radile.

Za osobe koje su nekada radile treba obilježiti radni status prema posljednjem poslu.

Odgovor „**Zaposlenik/Zaposlenica (radi kod poslodavca)**“ se obilježava za osobe koje rade za javne ili privatne poslodavce i koje primaju kompenzaciju u formi plaća i naknada, honorara, nagrada, plaćanja prema rezultatima ili plaćanja u naturi, bez obzira imaju li ugovor o zaposlenju ili rade na temelju usmenoga dogovora. Osobe koje rade u vojsci (vojna ili civilna) se smatraju zaposlenicima. Zaposlenici su osobe koje obično rade za poslodavca koji je izvan kućanstva.

Ova kategorija uključuje i:

- osobe koje aktivnost obavljaju u vlastitoj kući ako ih za njihov rad plaća poslodavac koji je izvan kućanstva (ukoliko tu aktivnost obavljaju samostalno tretiraju se kao samozaposleni);
- članove kućanstva koji rade u obiteljskom biznisu i primaju redovitu plaću;
- vjerske službenike.

Odgovor „**Poslodavac/Poslodavka (zapošljava druge)**“ se obilježava za osobu koja radi u vlastitome biznisu, profesionalnoj praksi s namjerom stjecanja profita i koja zapošljava najmanje jednu osobu. Poslodavcima se ne smatraju vlasnici radnji ili poduzeća u kojima rade samo članovi njihovoga kućanstva za koje se ne uplaćuje radni staž. Također se u ovu skupinu ne uključuju vlasnici poljoprivrednih gospodarstava koji zapošljavaju druge osobe (vlasnici stočarskih farmi, farmi pilića i sl.), tj. individualni poljoprivrednici sa zaposlenima.

Odgovor „**Samozaposlen/Samozaposlenica (ne zapošljava druge)**“ se obilježava za osobu koja je vlasnik poduzeća, prodavaonice, ureda ili radi u kooperaciji s drugom osobom, a pri tome ne zapošljava radnike. Ovaj se odgovor daje i za osobe koje samostalno obavljaju najčešće neregistrirane poslove (usluge davanja privatnih sati, prevođenja, slobodne profesije, šivanje, čuvanje djece, prodaje na tržnicama).

Odgovor „**Poljoprivrednik/Poljoprivrednica na vlastitome imanju sa zaposlenima**“ se obilježava za osobe (**poslodavce**) kojima je glavna grana djelatnosti poljoprivreda. To su osobe koje su u razdoblju promatranja, **uz sudjelovanje drugih osoba kao zaposlenika**, ili **članova** kućanstva kojima daju naknadu za rad i/ili uplaćuju doprinose, tj. u statusu su **izjednačeni sa zaposlenicima, rade ili samo upravljaju i vode poslove na svojem poljoprivrednom gospodarstvu**, tj. osobe koje redovito kao svoju glavnu aktivnost obavljaju poslove na svojem poljoprivrednom gospodarstvu, koristeći se pri tome radom drugih osoba kao zaposlenika (npr. poljoprivrednik koji se u sklopu poljoprivrednog gospodarstva bavi uzgojem peradi i zapošljava jednog ili više djelatnika).

Odgovor „**Poljoprivrednik/Poljoprivrednica na vlastitome imanju bez zaposlenih**“ se obilježava za osobe koje su u razdoblju promatranja, **samostalno** ili uz manju pomoć članova svojega kućanstva bez plaćanja, ali **bez sudjelovanja drugih zaposlenika, obavljale aktivnost na svojem ili iznajmljenom poljoprivrednom gospodarstvu**, bez obzira na to jesu li proizvodi i usluge namijenjeni **potrošnji u vlastitome kućanstvu i / ili prodaji na tržištu** (poljoprivrednik koji radi na svojem gospodarstvu).

Odgovor „**Neplaćeni član kućanstva koji pomaže**“ se obilježava za osobe koje rade bez plaće u poduzeću, obrtu ili poljoprivrednome gospodarstvu kojega vodi njihov srodnik s kojim živi u istome kućanstvu.

Ova kategorija uključuje npr.:

- sina ili kćerku koji rade u roditeljskom biznisu ili na roditeljskoj farmi bez plaćanja i
- žena koja pomaže svojem mužu u njegovome biznisu, bez ugovora i primanja formalne plaće.

38. Zanimanje (za osobe koje rade ili su radile)

Pitanje se odnosi na osobe za koje je na pitanju 32 obilježen odgovor „Da“ ili „Ne, ali ima posao na koji će se vratiti“, kao i na osobe koje su prema međunarodnoj definiciji nezaposlene i na pitanju 36 imaju odgovor „Da“ (izjavile su da su nekada radile).

Zanimanje osobe jest skup poslova i radnih zadaća koji su sadržajno i organizacijsko srodni i povezani, a za njihovo obavljanje su potrebna znanja, sposobnosti i vještine.

Odgovori o zanimanju trebaju biti potpuni i precizni, tako da sadrže **opis glavnoga posla** (naziv radnoga mjesta) koji osoba obavlja. Opis glavnoga posla ili naziv radnoga mjesta se najčešće daje **prema sadržaju rada** (vodoinstalater, pletač košara, knjigovođa zaliha, prometnik vlakova), **rezultatima rada** (ribar, kuhar, zidar), **mjestu obavljanja rada** (skladištar, vrtlarski djelatnik, recepcionar), **sredstvima rada** (rukovatelj postrojenjem za punjenje boca, rukovatelj uređajima za proizvodnju nafte i plina, rukovatelj kružnom pilom, rukovatelj šivaćim strojem za obuću), **složenosti zanimanja** (agronom zaštite bilja, magistar farmacije na ispitivanju i kontroli lijekova, profesor mehanike).

Zanimanje osobe se daje, dakle, prema vrsti posla koji obavlja, a ne (isključivo) prema školskoj spremi ili zvanju stečenim obrazovanjem. Tako je, npr., osoba koja je završila školu za automehaničara, a radi kao vozač taksija, po zanimanju vozač taksija; osoba s diplomom nastavnika njemačkog jezika koja obavlja poslove recepcionara po zanimanju je recepcionar; osoba koja je završila pravni fakultet može biti profesor fakulteta, sudac vrhovnoga suda, odvjetnik, novinar itd. Isto tako, ako osoba sa završenim pravnim fakultetom stječe sredstva za život obavljanjem nekoga zanimanja za koje nije potrebna visoka stručna sprema, upisuje se naziv toga zanimanja (npr. konobar, taksist i sl.).

Ako je za neku osobu teško utvrditi naziv zanimanja koji odgovara poslu koji obavlja, u odgovoru treba što preciznije opisati posao koji ta osoba radi (raznosi mlijeko po kućama, odvozi cigle iz ciglarske peći, prodaje mliječne proizvode na tržnici, pegla i čisti po kućama i sl.).

Za osobe koje u **institucijama obrane**, ili u drugim službama vezanima za obranu zemlje, obavljaju poslove „civilnih“ zanimanja, treba upisati naziv toga zanimanja, npr. financijski knjigovođa, a za sve ostale osobe koje obavljaju vojne poslove upisati „**VOJNO ZANIMANJE**“.

Na isti se način postupa i za osobe koje u **institucijama unutarnjih poslova** ili u drugim službama zaduženim za javnu sigurnost, očuvanje javnog reda i mira, obavljaju poslove „civilnih“ zanimanja, npr. administrator, a za sasvim specifične poslove javne sigurnosti, javnog reda i mira upisat će se jedan od tri predviđena naziva zanimanja: „**policajac**“, „**kriminalist**“ i „**diplomirani kriminalist**“ u ovisnosti o razini radnoga mjesta na kojemu osoba obavlja posao.

Tako se, primjerice, za:

- srednju stručnu spremu (završena Srednja policijska škola ili prekvalifikacija na Tečaju za policajce - vježbenike) upisuje u predviđene kućice „POLICAJAC“;
- osobe koje su završile Visoku policijsku školu - program „kriminalist“ u predviđene kućice za zanimanje upisuje se „KRIMINALIST“;
- osobe koje su završile Visoku policijsku školu - program „diplomirani kriminalist“, u kućice predviđene za zanimanje se upisuje „DIPLOMIRANI KRIMINALIST“.

Primjeri za nepotpune i uopćene odgovore i pravilne odgovore na pitanje 38 „Zanimanje“

Nepotpuni i uopćeni odgovori	Pravilni odgovori
Poljoprivrednik	Tržišno orijentiran poljoprivrednik, stočar, ratar, voćar Poljoprivrednik-proizvođač za vlastite potrebe
Fizički radnik	Fizički radnik u poljoprivredi, ribarstvu, šumarstvu, građevinarstvu
Profesor	Profesor u srednjoj školi, profesor u visokoškolskoj ustanovi
Inženjer	Građevinski; elektrotehnički; strojarski inženjer itd.
Tehničar	Građevinski; strojarski; rudarski tehničar itd.
Umjetnik	Književnik; kipar; slikar; kompozitor itd.

Ravnatelj	Ravnatelj prodaje, marketinga, razvoja itd. Ravnatelj u oblasti rudarstva, građevinarstva itd. Ravnatelj zdravstvene ustanove
Liječnik	Liječnik opće prakse; liječnik specijalist
Prodavač	Prodavač u radnji, prodavač na tezgi ili prodavač na tržnici

39. Djelatnost (za osobe koje rade ili su radile)

Pitanje se postavlja osobama koja su na pitanju 38 dale odgovor o zanimanju na svojem (glavnom) poslu, odnosno posljednjem poslu koje su obavljale. Pitanje se odnosi na ekonomsku djelatnost poslovnoga subjekta u kojemu osoba radi ili je radila.

Ako osoba ima dva ili više zaposlenja, treba se opredijeliti za jedno, ono koje smatra svojim **glavnim** ili **najvažnijim** zaposlenjem, s obzirom na duljinu radnog vremena, visinu zarade (ako u tome poslu radi više od 50% ukupnog vremena ili prima više od 50% zarade) ili prema svojem vlastitom mišljenju, i dati odgovor o djelatnosti toga poslovnoga subjekta.

Osobe koje su privremeno odsutne s posla na ovome pitanju daju odgovor o djelatnosti poslovnoga subjekta u **kojemu bi radile da nisu odsutne s posla**.

Osobama koje često mijenjaju zaposlenja, odnosno obavljaju različite povremene poslove, popisivač treba napomenuti da daju odgovor o djelatnosti poslovnoga subjekta za zaposlenje koje su obavljali u razdoblju promatranja, **od 8. do 14. listopada**.

Djelatnost je karakteristika ekonomske aktivnosti poduzeća, ustanove, obrtno radnje, slobodnoga zanimanja, poljoprivrednog gospodarstva ili bilo kojega drugog oblika poslovnoga subjekta, ali i samostalnog posla, u kojemu osoba obavlja svoje zanimanje radi stjecanja sredstava za život.

Odgovor na ovo pitanje u svim slučajevima treba sadržavati što precizniji opis ekonomske aktivnosti u kojoj posluje subjekt u kojemu osoba radi, a iskazuje se **vrstom proizvoda** (proizvodnja duhanskih proizvoda, proizvodnja piva, proizvodnja tkanina, proizvodnja proizvoda od gume), **usluga** (usluge pošte, poslovne banke, trgovine na malo odjećom, trgovine na veliko uredskim strojevima i opremom, trgovine na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama, čišćenje objekata, fotografske usluge i sl.), **vrstom proizvodnog procesa** (vađenje kamena za gradnju, tiskanje novina, uzgoj peradi, vinogradarstvo, štavljenje i obrada kože i sl.) ili **temeljnim djelokrugom poslova sadržanim u samom nazivu subjekta** koji je ustanovljen zakonom (zakonodavna, izvršna i druga tijela BiH, sudske i pravosudne djelatnosti, osnovno obrazovanje, djelatnost bolnica i sl.). Važno je istaknuti kako djelatnost subjekta u kojemu osoba radi ne ovisi o specifičnosti posla, odnosno zanimanja kojega osoba obavlja, nego o karakteristikama ekonomske aktivnosti subjekta koja se najčešće iskazuje vrstom roba i usluga koje subjekt proizvodi ili pruža.

Za osobe koje samostalno obavljaju djelatnost u vidu zanimanja u kućice se upisuje što potpuniji opis profesionalne djelatnosti kojom se bave (npr. samostalni prevoditelj, samostalni kipar, itd.).

Za ostala osobe koje obavljaju djelatnost u vidu zanimanja u kućice treba upisati opisno naziv vrste poslova koje obavljaju (npr. ulični prodavač predmeta domaće radinosti, sakupljač sekundarnih sirovina, itd.).

Kada završi s upisivanjem naziva djelatnosti popisivač prepisuje i **četveroznamenkastu (petoznamenkasta) šifru djelatnosti iz zdravstvene knjižice osobe koju popisuje**. Ukoliko osoba ne posjeduje zdravstvenu knjižicu ili je iz nekog razloga nema kod sebe, ili je osoba odsutna, pa za nju podatke daje član kućanstva, popisivač ostavlja prazne kućice predviđene za upisivanje šifre djelatnosti i prelazi na sljedeće pitanje.

Nakon upisivanja djelatnosti ili šifre djelatnosti popisivač treba u predviđene kućice upisati naziv poduzeća/radnje i sl. ako ispitivana osoba može dati podatak.

Primjeri za nepotpune i uopćene odgovore i pravilne odgovore na pitanje 39 „Djelatnost“:

Primjeri za nepotpune i uopćene odgovore i pravilne odgovore na pitanje 39 „Djelatnost“:

Nepotpuni i uopćeni odgovori	Pravilni odgovori
Poljoprivredna proizvodnja	U slučaju individualnih poljoprivrednih kućanstava, odgovor „poljoprivredna proizvodnja“ ili „mješovita proizvodnja“ je pravilan. Za pravne osobe ili druge vrste subjekata je potreban pobliži opis djelatnosti, npr. - Uzgoj žitarica - Vinogradarstvo - Uzgoj peradi
Poljoprivredne usluge	Uslužne djelatnosti u stočarstvu, osim veterinarskih usluga
Ribarstvo	Morski ribolov Slatkovodni ribolov
Ribnjak	Morska mrjestilišta i ribnjaci Slatkovodna mrjestilišta i ribnjaci
Vađenje rude	Vađenje sirove nafte i zemnoga plina Vađenje kamena za gradnju
Proizvodnja	Proizvodnja šećera Proizvodnja rublja Proizvodnja igara i igračaka Proizvodnja parketa
Prerada	Prerada mlijeka i proizvodnja sira Prerada i konzerviranje ribe Prerada i konzerviranje krumpira
Prehrambena industrija	Proizvodnja mlinarskih proizvoda Proizvodnja začina i dodataka jelima
Tekstilna industrija	Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda za kućanstvo Proizvodnja radnih odijela
Metalna industrija i sl.	Lijevanje željeza Proizvodnja aluminijska
Proizvodnja metalnih proizvoda	Proizvodnja brava i okova Proizvodnja alatnih strojeva
Proizvodnja strojeva, motora	Proizvodnja traktora Proizvodnja elektromotora, generatora i transformatora
Remont industrijskih strojeva ili popravak strojeva	Popravak i održavanje strojeva prehrambene industrije Popravak i održavanje tekstilnih strojeva Popravak i remont brodova Popravak željezničkih lokomotiva i šinskih vozila
Komunalno poduzeće	Opskrba vodom Proizvodnja i distribuiranje plina Odvoz smeća
Građevinarstvo	Podizanje zgrada (visokogradnja) Izgradnja hidrograđevinskih objekata
Završni radovi	Soboslikarski i staklarski radovi Postavljanje podnih i zidnih obloga
Instalacijski radovi	Elektroinstalacijski radovi Izolacijski radovi

Nepotpuni i uopćeni odgovori	Pravilni odgovori
Trgovina na veliko	Trgovina na veliko voćem i povrćem Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima
Trgovina na malo	Trgovina na malo odjećom Trgovina na malo knjigama, novinama, papirnatom robom i pišaćim priborom
Trgovina i posredovanje	Posredovanje u trgovini namještajem, proizvodima za kućanstvo i željeznom robom
Servis i trgovina na malo	Održavanje i popravak motornih vozila
Ugostiteljstvo i trgovina	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežito hranom, pićima i duhanskim proizvodima
Izdavačka djelatnost i komunikacije	Izdavanje tiskovina
Ugostiteljstvo	Restorani Barovi
Ugostiteljsko poduzeće	Hoteli i moteli, s restoranom Kampovi i druge vrste smještaja za kraći boravak
Prijevoz	Taksi prijevoz Cjevovodni transport
Prijevoz putnika	Pomorski i obalni prijevoz putnika
Prijevoz robe	Cestovni prijevoz robe
BiHŽ	Željeznički prijevoz – prijevoz putnika i robe Vuča vlakova
Skladištenje	Prekrcaj tereta u morskim lukama
Osiguranje	Osiguranje života Osiguranje imovine Mješovito osiguranje (života, imovine i dr. rizika)
Iznajmljivanje	Iznajmljivanje vlastitih nekretnina Iznajmljivanje automobila
Informatičke usluge	Savjetovanje i programiranje Obrada podataka
Istraživanje i razvoj	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim znanostima Tehničko ispitivanje i analiza
Projektiranje i građenje	Arhitektonsko projektiranje i savjetovanje
Savjetovanje	Savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem Upravljačke djelatnosti holding-društava
Poslovna djelatnost	Računovodstveni, knjigovodstveni i revizijski poslovi; porezno savjetovanje Promidžba (reklama i propaganda)
Uprava	Vlada BiH Gradska zastupnička i izvršna tijela Sudbene i pravosudne djelatnosti
Obrazovanje	Predškolsko obrazovanje Osnovno obrazovanje

Nepotpuni i uopćeni odgovori	Pravilni odgovori
Srednjoškolsko obrazovanje	Tehničko i stručno obrazovanje Opće obrazovanje
Zdravstvo	Bolnica
Zdravstvena zaštita	Stomatološka ambulanta Privatna ortopedska ambulanta
Socijalna skrb	Dom socijalne skrbi bez smještaja
Dom	Dom socijalne skrbi sa smještajem Dom zdravlja Privatna ortopedska ambulanta
Komunalne djelatnosti	Odvoz smeća, kanalizacija i sanitarne djelatnosti
Udruga	Strukovna organizacija
Organizacija	Sindikatska organizacija Politička organizacija
Djelatnost kulture	Radio i televizija Knjižnica Muzej
Uslužne djelatnosti	Pranje i kemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda Frizerski salon Popravak električnih aparata za kućanstvo Krpanje i prepravljavanje odjeće

40. Mjesto rada / školovanja:

Na ovo pitanje odgovaraju sve osobe koje rade ili se školuju s tim da, ukoliko osoba radi a u isto vrijeme se školuje, na ovom pitanju treba dati podatke o mjestu rada, tj. mjesto rada ima prioritet u odnosu na mjesto školovanja.

Pod mjestom rada se smatra naseljeno mjesto u kojemu se nalazi radno mjesto osobe koja se popisuje, odnosno naseljeno mjesto u kojemu osoba stvarno obavlja svoje zanimanje, bez obzira na to gdje se nalazi sjedište poduzeća, poslovne ili druge jedinice u sastavu.

Pod mjestom školovanja se smatra naseljeno mjesto u kojemu se nalazi škola, odnosno odjeljenje gdje učenik ili student pohađa školu odnosno studij.

Odgovor „**U mjestu popisa**“ se obilježava za sve osobe koje rade ili se školuju u mjestu u kojemu se popisuju.

Ukoliko osoba radi u nekom drugom naseljenom mjestu u BiH obilježava se odgovor „**U drugom mjestu u BiH**“, a potom se, u predviđene kućice, upisuje naziv naseljenoga mjesta i općine.

Ukoliko osoba radi u drugoj državi obilježava se odgovor „**U drugoj državi**“, a potom se, u predviđene kućice, upisuje samo naziv strane države.

Za osobe koje je poduzeće privremeno uputilo na rad u drugo naseljeno mjesto u Bosni i Hercegovini radi izvođenja građevinskih, montažnih i drugih radova, naseljem rada smatra se ono naseljeno mjesto u kojemu redovito rade, odnosno naseljeno mjesto iz kojega su upućeni, a ne naseljeno mjesto u koje su te osobe upućene zbog izvođenja spomenutih radova.

Za osobe koje rade u našim diplomatsko-konzularnim zastupništvima, međunarodnim organizacijama, kao i na temelju međunarodne, tehničke i druge suradnje, upisuje se naziv strane države u kojoj rade.

Za osobe koje nemaju uobičajeno mjesto rada (npr. akviziteri, trgovinski putnici, vozači, piloti, kondukteri, pomorci, ribari i sl.) treba upisati naziv naseljenoga mjesta i općine u kojoj se nalazi sjedište poduzeća, ustanove, zadruge ili druge organizacije u kojoj je osoba zaposlena.

Ukoliko osoba nema stalno „mjesto rada“, npr: ulični prodavači, osobe koje održavaju higijenu po stanovima i sl., mjestom rada smatrat će se mjesto u kojemu osoba uobičajeno stanuje.

41. Sredstvo svakodnevnog putovanja na posao / školu? (Moguće je dati maksimalno dva odgovora)

Sredstvo putovanja na posao / školu se odnosi na svakodnevne odlaske na posao / u školu.

Na ovo se pitanje mogu dati najviše dva odgovora.

Odgovor se daje za prijevozno sredstvo (jedno ili dva) kojim osoba prelazi najveću udaljenost.

Ako osoba radi kod kuće, odnosno na svome poljoprivrednom imanju, obilježava se odgovor „Ne putuje“.

Za osobe koje obavljaju zanimanja, npr. vozača, pilota, ribara, pomorca i sl. upisuje se ono prijevozno sredstvo kojim stižu do mjesta na kojemu počinju obavljati svoje redovito zanimanje.

42. Glavni izvor sredstava za život u posljednjih 12 mjeseci?

„Glavni izvor sredstava za život u posljednjih 12 mjeseci“ je osnovni izvor prihoda iz kojega se financira potrošnja svake osobe.

Na ovo pitanje odgovaraju sve osobe, bez obzira jesu li zaposlene ili nisu.

NAPOMENA: Ukoliko osoba ima više izvora sredstava za život (npr. mirovinu i prihod od iznajmljivanja stana, zemlje, dućana itd. ili ima stipendiju, a ujedno ju održava roditelj) potrebno je izabrati samo jedan, prema visini prihoda.

Odgovor „**Plaća ili druga naknada temeljem zaposlenja, osim iz poljoprivrede**“ obilježava se za osobe koje imaju redovita primanja i prihode koji se ostvaruju radom, odnosno obavljanjem zanimanja, bez obzira na to jesu li ostvarena u novcima ili naturi. Ovdje spadaju primanja zaposlenika, tj. plaće od nesamostalnog rada (uključujući druge vrste dohodaka vezane za zaposlenje kao prekovremeni rad, napojnice, dodatne naknade i sl.), kao i primanja od samostalnog rada, neto dohodak u novcima ili naturi koju poslodavci, vlasnici koji samostalno obavljaju djelatnost, ostvaruju radom u svojim poduzećima, radnjama, slobodnim zanimanjima te primanja koja ostvaruju osobe radeći poslove na temelju ugovora o djelu, autorskog ugovora ili izravnog pogodbom za neposredno plaćanje. Stalni rad i redovitost ostvarenih prihoda i primanja od njega, podrazumijeva i rad s povremenim, ali kraćim prekidima ili zastojima u ostvarivanju naknada, najčešće prouzročenih poremećajima u poslovanju, teškoćama u naplati prodane robe i usluga ili nedostatkom sredstava u nabavi repromaterijala i sl.

Napomena: U ovu kategoriju se ne uključuju prihodi od poljoprivrede.

Odgovor „**Prihodi iz poljoprivrede**“ se obilježava za osobe koje sve vrste novčanih ili nenovčanih prihoda ostvaruju radom na obiteljskom (vlastitom ili iznajmljenom) poljoprivrednom gospodarstvu. To je, npr., prihod koji je osoba ostvarila prodajom poljoprivrednih proizvoda i stoke u vlastitom dvorištu i na tržištu ili prihod ostvaren prodajom ulova ribe i ostalih plodova mora i rijeka, prodajom divljači i borbom šumskih plodova ili prihod ostvaren prodajom drva na panju i ogrjevnog drveta iz vlastite šume. Vrijednost dobara proizvedenih na poljoprivrednom gospodarstvu, okućnici, vrtu i sl., a utrošenih za potrebe vlastitoga kućanstva, također se smatra prihodom od poljoprivrede.

Odgovor „**Prihodi od iznajmljivanja stana, zemlje, dućana ili druge imovine ili prihodi od imovinskih prava**“ obilježava se za osobe koje imaju prihode od imovine. Prihodi od imovine se mogu ostvariti izdavanjem stambenih ili poslovnih prostorija (iznajmljivanja soba, stana, kuće, garaže, poslovnog prostora, pokretne imovine i sl.), davanjem u zakup poljoprivrednog zemljišta, na temelju posjedovanja vrijednosnih papira (akcije, dionice) i dr.

Odgovor „**Mirovina**“ se obilježava za osobe koje primaju mirovinu, bilo da su mirovinu ostvarile osobnim radom (starosna ili invalidska) ili su je ostvarile kao članovi obitelji (obiteljska mirovina).

Odgovor „**Naknade za bolovanje ili rodiljno odsustvo**“ se obilježava za osobe koje ostvaruju novčana primanja na ime rodiljnog dopusta ili bolovanja.

Odgovor „**Novčana pomoć za osobe koje su ostale bez posla**“ se obilježava za osobe koje primaju novčanu pomoć na temelju toga što su ostale bez posla (zbog bankrota, tehnološki višak i sl.).

Odgovor „**Socijalna pomoć**“ se obilježava za osobe koje primaju neki oblik socijalne pomoći kojom se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba. U socijalna primanja spadaju: materijalno osiguranje, dječji dodatak, dodatak za njegu ili pomoć druge osobe, invalidnina, vojna invalidnina i sl.

Odgovor „**Druge beneficije ili primanja**“ se obilježava za osobe koje novčana primanja ostvaruju prema raznim osnovama stjecanja kao što su: stipendije, studentski ili đачki krediti, alimentacija, od prodaje pokretne i nepokretne imovine, dionica i vrijednosnih papira, te jednokratna primanja kao npr. primanja od osiguravajućih zavoda na ime ozljede, smrti, primanja od osiguravajućih zavoda na ime oštećene ili uništene imovine, primanja za nacionaliziranu imovinu i sl.

Odgovor „**Pozajmice ili trošenje uštedevine**“ se obilježava za osobe koje su u proteklih 12 mjeseci kao izvore prihoda koristile novčana sredstva stečena štednjom ili pozajmicama.

Odgovor „**Drugi nespomenuti prihodi**“ se obilježava za osobe koje ostvaruju prihode koji se ne mogu svrstati ni u jedan od navedenih odgovora.

Odgovor „**Izdržavana osoba**“ obilježava se za osobe koje tijekom prethodne godine nisu ostvarile nijedan od navedenih prihoda i o čijoj egzistenciji skrbe druge osobe (u sastavu kućanstva ili izvan njega).

43. Uzdržavatelj/Uzdržavateljica osobe koja se popisuje?

Pitanje se postavlja samo osobama koje su kod pitanja 42 odgovorile da su **uzdržavane osobe**.

Pod uzdržavanim se osobama podrazumijevaju osobe koje nisu zaposlene ili nemaju druge redovite prihode.

Ako u uzdržavanju neke osobe sudjeluje više od jednog uzdržavatelja, uzdržavateljem će se smatrati osoba koja s većim sredstvima sudjeluje u uzdržavanju. Uzdržavatelj ne mora biti članom istoga kućanstva. U jednome kućanstvu može biti više uzdržavanih osoba, koje mogu imati istog ili različitog uzdržavatelja.

Odgovor „**Osoba koja obavlja nepoljoprivredno zanimanje**“ se obilježava za sve osobe čiji uzdržavatelj obavlja neko nepoljoprivredno zanimanje u zemlji (npr. strojarski inženjer, pejzažni arhitekt, profesor u srednjoj školi, građevinski tehničar, fotograf, tesar, vozač kamiona i dr.).

Odgovor „**Osoba koja obavlja poljoprivredno zanimanje**“ se obilježava za sve osobe čiji uzdržavatelj obavlja neko poljoprivredno zanimanje (zemljoradnik, voćar, cvjećar, stočar, pčelar, vinogradar i sl.).

Odgovor „**Umirovljenik/Umirovljenica**“ se obilježava ukoliko je uzdržavatelj umirovljenik.

Odgovor „**Osoba s drugim osobnim prihodom**“ se obilježava ukoliko je uzdržavatelj osoba koja ima druge osobne prihode (prihod od imovine, invalidnine, socijalna primanja i sl.).

Odgovor „**Osoba na radu u inozemstvu**“ se obilježava za osobe čiji uzdržavatelj radi u inozemstvu kod stranoga poslodavca ili je na samostalnom radu u inozemstvu (ima vlastitu radnju, ordinaciju i sl.).

Odgovor „**Pravna osoba**“ se obilježava za osobe koje u svojstvu štíćenika stalno žive u domovima (za djecu i mlade bez roditeljskog staranja, za djecu i mlade s posebnim potrebama, za odrasle osobe s invaliditetom, za stare i iznemogle i sl.) kao i za učenike vjerskih, vojnih i drugih škola za koje troškove snosi država (društvo), odnosno određene ustanove, koje ovdje imaju zajednički naziv „pravna osoba“.

44. Ima li osoba poteškoća prilikom obavljanja svakodnevnih aktivnosti kod kuće, na poslu ili u školi (obilježiti jedan ili više odgovora)?

Na ovo pitanje je moguće dati jedan ili više odgovora.

Pitanje treba postaviti svim članovima kućanstva.

Za djecu do 15 godina starosti ili osobe koje ne mogu samostalno dati odgovor (npr. problemi sa sluhom ili govorom, demencija, zbunjenost zbog utjecaja lijekova), odgovor daje roditelj, staratelj ili neki drugi član kućanstva, odnosno ovlaštena osoba ako se osoba nalazi u nekoj zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi za socijalnu skrb.

Ukoliko je osoba za koju se popunjava popisnica mlađa od pet godina, popisivač bi trebao pitati roditelje / staratelje ima li dijete smetnje u razvoju, tj. da li može istovjetno kao i njegovi vršnjaci, npr., hodati, govoriti, reproducirati pjesmice i sl.

NAPOMENA: Popisivač treba u prisutnosti osobe s poteškoćama izbjegavati izravna pitanja, kao npr: „Ima li u vašem kućanstvu invalida?“. Bilo bi dobro, ukoliko je to moguće, da osoba, za koju je popisivač ustanovio kako se sučeljava s poteškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, izravno odgovara na postavljena pitanja. Na taj će način popisivač pokazati anketiranoj osobi kako ju poštuje, razumije i smatra ju ravnopravnim sugovornikom, čime će se dobiti kvalitetniji odgovori.

Popisivači ne treba upadljivo pokazivati sažaljenje prema osobama s poteškoćama, već se prema njima treba ponašati kao prema sebi jednakima.

Popisivači trebaju biti obazrivi i strpljivi s osobama s poteškoćama, pošto je potrebno više vremena da daju odgovore na postavljena pitanja.

a) Vrsta poteškoće

Na ovo pitanje odgovor se daje obilježavanjem jednoga ili više odgovora.

Definicije:

Vid pokazuje sposobnost osobe u korištenju čula vida i optičke sposobnosti, kako bi ona primijetila (opazila) što se dešava oko nje. Kao pomoćno pitanje popisivač može usmeno objasniti kako se kod slabovidne osobe radi o poteškoći da osoba, bez obzira na to koristi li naočale ili leće, može vidjeti stvari koje su nadohvat ruke, ili postoji problem prepoznavanja predmeta koji je na udaljenosti od sedam metara.

Sluh pokazuje sposobnost korištenja čula sluha, kako bi osoba mogla čuti što joj se govori, ili čuti zvuke oko sebe, uključujući i zvuke koji upućuju na neposrednu opasnost. Ovdje popisivač može postaviti pomoćna pitanja, kao npr. ima li osoba poteškoće čuti kada netko govori na suprotnoj strani prostorije normalnom visinom glasa.

Hod je sposobnost korištenja nogu, kako bi se osoba pokrenula od točke A do točke B. Ova sposobnost hoda mora biti bez pomoći druge osobe ili ortopedskog pomagala (štake, hodalica, invalidskih kolica). Ukoliko je ovakva pomoć potrebna, osoba ima poteškoće s hodom. Ovdje popisivač može detaljnije objasniti osobi kako se poteškoće s hodom odnose na prepreke koje postoje

za osobu unutar kuće (unutar jedne prostorije, pri kretanju iz jedne prostorije u drugu), pri odlasku izvan kuće, kod dugotrajnijeg pješaćenja ili penjanja i silaska niza stube.

Pamćenje je sposobnost korištenja memorije, kako bi se osoba sjetila dešavanja iz okruženja. To znači kako se osoba može prisjetiti ili ponovno razmišljati o nečemu što se dogodilo u bližoj ili daljoj prošlosti. Kada je riječ o mlađim ljudima, pamćenje se često povezuje s pamćenjem lekcija iz škole, odnosno njihovom sposobnošću reproduciranja tih lekcija kada je to potrebno.

Koncentracija je sposobnost korištenja svoje mentalne sposobnosti s ciljem obavljanja neke zadaće, npr.: čitanje, računanje, učenje o nečemu. Povezana je s fokusiranjem na zadaću i mogućnošću njenoga

izvršenja. To je sposobnost posvećivanja pune pozornosti nekom predmetu ili sposobnost fokusiranja bez gubitka pozornosti na jednu stvar.

Popisivač osobi treba postaviti pitanje ima li poteškoće sa:

- koncentracijom, tj. može li se na nešto skoncentrirati ili nešto uraditi (čitati, pisati, crtati, svirati i dr. bar deset minuta);
- pamćenjem, tj. može li bez poteškoća zapamtiti nešto važno (npr. nadnevak svojega rođenja, put do kuće, gdje se nalazi, što mu je netko upravo rekao i sl.) ili se osjeća zbunjeno zbog događanja oko sebe ili u odnosu na članove obitelji;
- učenjem, tj. može li bez poteškoća naučiti dane u tjednu, brojeve telefona, kako stići do nepoznate adrese (orijentacija u prostoru, što je lijevo, a što desno) ili bez problema savladati jednostavni problem u svakodnevnom životu.

Osobe koje imaju poteškoće s pamćenjem / koncentracijom / učenjem zbog toga što su preopterećene poslom, problemima, pod stresom, ili zato što imaju problema zbog zlouporabe medikamenata, ne treba uključiti u ovaj skup osoba.

Odijevanje i održavanje osobne higijene. Ova vrsta poteškoća se odnosi na postojanje prepreka kada osoba ne može samostalno skrbiti o sebi, tj. osoba se ne može samostalno odijevati, održavati osobnu higijenu, hraniti se, rukama uhvatiti neki predmet (odjeću, obuću) ili otvoriti posudu, šerpu i sl.

Komunikacija je čovjekova sposobnost razmjenjivanja informacija ili ideja s drugim ljudima. To je sposobnost korištenja glasa, razmjenjivanja znakova ili pisanja informacija koje želimo razmijeniti. Poteškoća u komunikaciji može nastati zbog tjelesnih graničenja, kao što su oštećenje sluha ili problema s govorom, ili se može odnositi na nesposobnost mozga u tumačenju zvukova koje je slušni sustav prikupio iz okruženja i prepoznavanju riječi koje su izgovorene. Poteškoća se ne odnosi na nerazumijevanje stranih jezika. Popisivač može usmeno objasniti kako se radi o poteškoći osobe da uopće razumije što druga osoba govori ili poteškoći za otpočinjanje ili održavanje konverzacije (rasijanost, rastrojenost, zbunjenost).

b) Stupanj poteškoće

Odgovor na ovo pitanje se daje za sve obilježene odgovore kod pitanja „Vrsta poteškoće“.

Osoba daje odgovor prema subjektivnom osjećaju kako doživljava poteškoće prilikom obavljanja svojih svakodневnih aktivnosti i uključivanja u aktivnosti društva na istoj razini s drugima.

Manjim stupnjem poteškoća se smatraju oštećenja u tjelesnim funkcijama ili građi, gdje se uz određeni proces rehabilitacije ili uporabu određenih medicinskih pomagala može smanjiti ili otkloniti poteškoća.

Većim stupnjem poteškoća se smatraju oštećenja u tjelesnim funkcijama ili građi, gdje su uz određeni proces rehabilitacije ili uporabu određenih medicinskih pomagala poteškoće i dalje prisutne i otežavaju osobi obavljanje svakodnevних aktivnosti i uključivanje u životne procese.

Potpunom nesposobnosti se smatraju oštećenja u tjelesnim funkcijama ili građi, gdje se uz određeni proces rehabilitacije ili uporabu određenih medicinskih pomagala poteškoće trajne i onemogućuju osobi obavljanje svakodnevних aktivnosti i uključivanje u životne procese.

c) Uzrok poteškoće

Kao i u prethodnom pitanju odgovor na ovo pitanje se daje za sve obilježene odgovore kod pitanja „Vrsta poteškoće“.

Odgovor „**Urođeni**“ se odnosi na oštećenja u tjelesnim funkcijama ili građi osobe izazvane razvojnim manama ili anomalijama (sljepoća, gluhoća, nedovoljna duševna razvijenost, tjelesni deformiteti).

Odgovor „**Povreda pri porodu**“ se odnosi na povredu ili oštećenje koje je nastalo kao posljedica teškog poroda ili kao komplikacija medicinske intervencije prilikom poroda ili neposredno poslije obavljenog poroda.

Odgovor „**Bolest**“ se odnosi na poremećaj dešavanja u organizmu ili oštećenje pojedinih organa i funkcija koje su ostavile trajne posljedice.

Odgovor „**Povreda na radu**“ (profesionalna bolest / ozljeda na radu) se odnosi na povrede osobe izazvane neposrednim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem, te povrede prouzročene naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je takva promjena uzročno vezana za obavljanje poslova, odnosno radnih zadataka.

Odgovor „**Prometna nesreća**“ se odnosi na oštećenja u tjelesnim funkcijama ili građi osobe čiji je uzrok prometna nesreća.

Odgovor „**Posljedica rata**“ se odnosi na oštećenja u tjelesnim funkcijama ili građi osobe koja su nastupila kao posljedice ratnih dešavanja ili kao posljedice djelovanja zaostalih eksplozivnih naprava nakon rata.

Odgovor „**Ostalo**“ se odnosi na sva oštećenja u tjelesnim funkcijama ili građi osobe koja nisu naprijed navedena, na invalidnost osobe kao posljedice neke druge nesreće (u kući, u šetnji, sportu i sl.) ili trovanja.

45. Koristi li osoba s navedenim poteškoćama pomoć druge osobe?

Odgovor na ovo pitanje daje se obilježavanjem jednog od ponuđenih odgovora.

Na ovo pitanje odgovaraju osobe koje zbog težine svojega psihičkog ili fizičkog oštećenja u zadovoljavanju svojih svakodnevnih potreba koriste pomoć drugih osoba.

46. Tko je dao podatke

U ovisnosti o tomu je li podatke dala osoba koja se popisuje, član kućanstva ili neka druga osoba, potrebno je obilježiti jedan od ponuđenih odgovora.

Odgovor „Druga osoba“ se može pojaviti samo kod popisnica koje se popunjavaju za djecu koja su smještena u domove, u bolnice za neizlječive bolesti, u domove za invalidne osobe i sl.

NAPOMENA: KADA POPISIVAČ ZAVRŠI POPUNJAVANJE POPISNICE ZA OSOBU KOJA SE POPISUJE (OBRAZAC P-1), DUŽAN JE POPISNICU DATI OSOBI KOJA JE DAVALA PODATKE ZBOG PROVJERE VJERODOSTOJNOSTI UPISANIH PODATAKA I POTPISIVANJA.

7. ZADACI OPĆINSKOG INSTRUKTORA

Osnovna dužnost općinskih instruktora je da točno, pravovremeno i efikasno provode zadatke koje su im povjereni.

U ovom Napatku su navedeni zadaci općinskog instruktora koji se odnose na popunjavanje dijelova na Upitniku za kućanstva i stan i Popisnici dok su ostali zadaci detaljno razrađeni u Napatku za organiziranje i provođenje probnog popisa.

7.1. POPUNJAVANJE DIJELA „POPUNJAVA OPĆINSKI INSTRUKTOR“ NA UPITNIKU ZA KUĆANSTVO I STAN

Broj kućanstava u stanu

Najčešći slučaj je kada u jednom stanu stanuje **jedno kućanstvo** i tada treba upisati 01.

Ako u jednom stanu stanuju **dva ili više kućanstava**, onda se na Obrazac P-2 na kojemu su popunjeni podaci o stanu, upisuje stvarni broj kućanstava u stanu, dok na ostale pripadajuće Obrasce P-2 ne treba ništa upisivati.

Ako stan koriste osobe **koje nemaju mjesto stalnog stanovanja** u mjestu popisa (Privremeno prisutne osobe) ove kućice ostaju prazne.

Ako je stan **privremeno nenaseljen, prazan, koristi se samo za obavljanje djelatnosti ili se radi o stanu koji se koristi za odmor i rekreaciju**, ne treba ništa upisivati.

Za drugi stan koji koristi jedno kućanstvo **na istoj adresi**, također ne treba ništa upisivati.

Za **kolektivna kućanstva** ne treba ništa upisivati.

Ako u kolektivnom stanu stanuje jedno ili više **privatnih kućanstava**, onda se za svako od tih kućanstava na P-2 obrascima upisuje odgovarajući broj.

Broj osoba u stanu

Ako u jednom stanu stanuje jedno kućanstvo, onda broj osoba u stanu odgovara broju osoba upisanih u Spisak osoba.

Ako u jednom stanu stanuju dva ili više kućanstava, broj osoba u stanu je jednak zbroju broja osoba upisanih u Spisak osoba na oba obrasca P-2. U ovome se slučaju ovaj broj upisuje samo na Obrazac P-2 na koji su upisani podaci o jedinici za stanovanje.

Ako je stan privremeno nenaseljen, prazan, koristi se samo za obavljanje djelatnosti ili se radi o stanu koji se koristi za odmor i rekreaciju, ne treba ništa upisivati.

Za drugi stan koji koristi jedno kućanstvo na istoj adresi ne treba ništa upisivati.

Za kolektivne stanove se upisuje ukupan broj osoba članova privatnih kućanstava (ukoliko postoje).

Broj osoba članova kolektivnih kućanstava se također upisuje.

Ako u kolektivnom stanu stanuju privremeno prisutne osobe upisuje se broj osoba.

Broj članova kućanstva

Ako u stanu stanuje jedno kućanstvo, onda broj članova kućanstva odgovara zbroju broja osoba koje čine to kućanstvo.

Ako u jednome stanu stanuju dva ili više kućanstava, onda se broj članova kućanstva upisuje za svako kućanstvo zasebno, na svakom obrascu P-2, tj. koliko ima kućanstava u stanu toliko ima i Upitnika za kućanstvo i stan, a za svako se zasebno na P-2 upisuje broj članova toga kućanstva.

Ako u stanu ne stanuje nijedno kućanstvo (redni broj kućanstva je 000) ne treba ništa upisivati. Isto tako, ako stan koriste osobe koje nemaju mjesto stalnoga stanovanja u mjestu popisa (Privremeno prisutne osobe) ove kućice ostaju prazne.

Za kolektivna kućanstva se također ne upisuje ništa.

Ukoliko u kolektivnom stanu stanuje privatno kućanstvo, onda se upisuje broj članova toga kućanstva.

U nastavku se daju primjeri za popunjavanje dijela „Popunjiva općinski instruktor“ na Upitniku za kućanstvo i stan.

	Redni broj		Popunjiva općinski instruktor		
	stana	kućanstva	Broj kućanstva u stanu	Broj osoba u stanu	Broj članova kućanstva
1. PRIMJER U jednom stanu je popisano jedno kućanstvo s četiri osobe:	001-899	001-899	01	004	004
2. PRIMJER Jedan stan koriste dva kućanstva; ispunjena dva Obrasca P-2, prvo kućanstvo ima tri člana, a drugo je samačko: P-2 za stan i kućanstvo	001-899	001-899	02	004	003
P-2 drugog kućanstva	isti kao prethodni	različiti od prethodnog	ne upisuje se ništa	ne upisuje se ništa	001
3. PRIMJER Jedno kućanstvo od pet članova koristi dva stana na istoj adresi: P-2 za stan i kućanstvo	001-899	001-899	01	005	005
P-2 za drugi stan	001-899	000	ne upisuje se ništa	ne upisuje se ništa	ne upisuje se ništa
4. PRIMJER U stanu nije popisano ni jedno kućanstvo, već dvije privremeno prisutne osobe	001-899	000	ne upisuje se ništa	002	ne upisuje se ništa
U stanu nije popisana ni jedna osoba (prazan stan); ispunjeni samo podaci o stanu na Obrascu P-2	001-899	000	ne upisuje se ništa	ne upisuje se ništa	ne upisuje se ništa
5. PRIMJER Kućanstvo beskućnika; ispunjen Obrazac P-2 podaci o kućanstvu	001-899	001-899	01	ne upisuje se ništa	001
6. PRIMJER Kućanstvo od tri člana koje nije korisnik usluga, popisano je u zgradi kolektivnog stana (kućanstvo domara)	001-899	001-899	01	003	003
7. PRIMJER Samačko ili višečlano kućanstvo stanuje u zgradi kolektivnog stana kao korisnik usluga (samački hotel, objekti za smještaj izbjeglih i raseljenih osoba) npr. kućanstvo ima četiri člana	901-999	001-899	01	004	004
8. PRIMJER Institucionalno kućanstvo od pet članova stanuje u „privatnom“ stanu	001-899	901-999	ne upisuje se ništa	005	ne upisuje se ništa
9. PRIMJER Institucionalno kućanstvo stanuje u kolektivnom stanu; na Obrascu P-2 ispunjeni podaci o stanu i kućanstvu; kućanstvo ima 70 članova:	901-999	901-999	ne upisuje se ništa	070	ne upisuje se ništa
10. PRIMJER U kolektivnom stanu je popisano 50 privremeno prisutnih osoba (studenti iz BiH čije kućanstvo živi u nekom drugom mjestu u BiH)	901-999	000	ne upisuje se ništa	050	ne upisuje se ništa
11. PRIMJER U kolektivnom stanu je popisano 20 studenata iz inozemstva	901-999	901-999	ne upisuje se ništa	020	ne upisuje se ništa

7.2. POPUNJAVANJE DIJELA „POPUNJAVA OPĆINSKI INSTRUKTOR“ NA POPISNICI

U slučaju kolektivnog kućanstva, na svim pripadajućim popisnicama, polja „Odnos prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo“, „Redni broj obitelji“ i „Položaj člana u obitelji“ se ne popunjavaju.

U ovome je slučaju instruktor dužan provjeriti odgovara li broj osoba kolektivnog kućanstva, navedenih u Spisku osoba, broju popunjenih popisnica za to kolektivno kućanstvo.

Npr. u slučaju staračkog doma u kojemu živi 357 osoba, u Spisku osoba (Obrazac P-2), u prvome retku mora biti upisano „Starački dom – 357 osoba“ i mora postojati isti taj broj popunjenih popisnica. U ovome slučaju, na posljednjoj popisnici redni broj osobe u identifikacijskim oznakama na naslovnoj stranici popisnice (identifikacijski broj osobe) mora biti 357.

Odnos prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo

Šifra odnosa prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo se prepisuje iz stupca 7 u „Spisku osoba“.

Redni broj obitelji

Šifra rednog broja obitelji se prepisuje iz stupca 8 u „Spisku osoba“.

Položaj člana u obitelji

Šifra položaja člana u obitelji prepisuje se iz stupca 9 u „Spisku osoba“.

8. DEFINICIJE

Kućanstvo

Kućanstvom se smatra svaka **obiteljska ili druga zajednica osoba** koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, ishrana i dr.), **bez obzira nalaze li se svi članovi u mjestu gdje je nastanjeno kućanstvo** ili neki od njih privremeno borave u drugom naselju u BiH ili inozemstvu, zbog rada, školovanja ili su odsutni iz drugih razloga.

Kućanstvom se smatra i svaka osoba koja živi sama („**samačko kućanstvo**“) i koja nije član nekog drugog kućanstva u nekom drugom naselju u BiH ili inozemstvu. Samačko kućanstvo može stanovati u zasebnom ili djeljivom stanu, ili kao samac - podstanar ili u samačkom hotelu i sl., bez obzira stanuje li u istoj sobi s drugim samcem ili s članovima kućanstva - vlasnika stana, ali s njima ne troši zajedno svoje prihode.

Kućanstvom se smatraju i osobe koje se školuju u naselju popisa, a žive u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici (npr. studentski brakovi).

Kućanstvom se smatraju i osobe bez stalne adrese (beskućnici, nomadi), a zatečene su u kritičnome trenutku u naselju popisa.

Kućanstvom se smatra i tzv. **kolektivno kućanstvo (institucionalno)**, tj. kućanstvo sastavljeno od osoba koje žive u ustanovama za trajno zbrinjavanje djece i odraslih, u samostanima – manastirima, u bolnicama za smještaj neizlječivih bolesnika, u domovima za umirovljenike, osobe smještene u udomiteljske obitelji (ako ih je više od 10) i slično. To su po pravilu kućanstva koja su osnovale pravne ili fizičke osobe radi dugotrajnog smještaja i zbrinjavanja određene skupine ljudi.

Izvanredno, kolektivnom (institucionalnim) kućanstvom se smatraju i strani studenti u studentskom domu.

Kućanstvo **se može sastojati od jedne ili više obitelji** i pored toga, može imati i članove koji ne pripadaju ni jednoj obitelji u kućanstvu koja se popisuje; isto tako ima kućanstava u kojima **nema ni**

jedne obitelji (samačka kućanstva, kao i kućanstva koja su sastavljena od srodnika (brat i sestra bez roditelja) ili nesrodnika koji zajednički troše prihode radi zadovoljavanja osnovnih životnih potreba).

Obitelj

Obitelj je zajednica koja se sastoji samo od bračnog ili izvanbračnog partnera, ili od roditelja (oba ili jednog) i njihove djece.

Dijete

Dijete (biološko, usvojeno, pastorak) jeste osoba koja, bez obzira na starost i na bračni status, živi u kućanstvu s jednim ili s oba roditelja, pod uvjetom da nema bračnog / izvanbračnog partnera ili svoje djece u tome kućanstvu.

Stan

Stan je građevinski povezana cjelina namijenjena za stanovanje, bez obzira na to koristi li se u momentu popisa samo za stanovanje; za stanovanje i obavljanje djelatnosti; samo za obavljanje djelatnosti; za odmor i rekreaciju, ili je riječ o nenaseljenom, ali građevinski ispravnom stanu.

Stan, kao građevinski povezana cjelina, se sastoji od jedne ili od više soba (od četiri ili više četvornih metara) s odgovarajućim pomoćnim prostorijama (kuhinja, ostava, predsoblje, kupaonica, toalet/WC i sl.) ili bez pomoćnih prostorija i može imati jedan ili više posebnih ulaza.

Zgrada

Zgrada je svaki građevinski objekt koji ima vanjske postojeće zidove pokrivene krovnom pokrivačem i može imati jedan ili više ulaza (s jednim ili više kućnih brojeva). Zgrada se može koristiti za stanovanje, za obavljanje neke djelatnosti ili za čuvanje materijalna dobra.

Zgrada može biti:

- individualna (samostalna) zgrada;
- dvojna, odnosno duplex zgrada (dvije zgrade s jednim zajedničkim zidom);
- zgrade u nizu (više zgrada međusobno povezane zajedničkim zidovima).

Svaka od navedenih tipova zgrada se smatra posebnom zgradom.

Dupleks zgrade i zgrade u nizu mogu predstavljati jednu građevinsku cjelinu s jednim kućnim brojem, a različitim brojevima ulaza, međutim, na terenu se mogu sresti i kao zasebne zgrade, odnosno svaki ulaz ima zaseban kućni broj. Ovakve slučajeve na terenu popisivač će evidentirati kao zasebne zgrade.

Privremeno prisutne osobe

Privremeno prisutne osobe su osobe koje imaju mjesto stalnoga stanovanja u drugome mjestu u Bosni i Hercegovini ili u inozemstvu (gdje imaju svoje kućanstvo), a koje borave u naselju popisa jer su u njemu: zaposlene, školuju se ili su prisutne iz nekog drugog razloga (npr. zbog obiteljskih razloga, liječenja i sl.).

Popisni krug

Popisni krug je jedinica koja prvenstveno služi za potrebe popisa, a čija je veličina određena tako da u predviđenome vremenu popisivač može uspješno izvršiti popisivanje.

Mjesto popisa

Mjesto popisa je naseljeno mjesto u kojemu se vrši popis.

Mjesto stalnog stanovanja

Mjesto stalnog stanovanja je naseljeno mjesto u kojemu osoba koja se popisuje prije „kritičnog momenta popisa“ trajno živi s članovima svojega kućanstva ili sama (samačko kućanstvo) najmanje 12 mjeseci ili kraće od 12 mjeseci, ali s namjerom da u tome mjestu živi najmanje 12 mjeseci (bez obzira na privremeno odsustvo u svrhu rekreacije, odmora, obilaska prijatelja i rodbine, posla, škole, liječenja ili vjerskog hodočašća).

PRILOG

PROBNI POPIS STANOVNIŠTVA, KUĆANSTAVA I STANOVA 2012
POPISNICA (P-1)

Svi podaci iz ovog obrasca su tajni i koristit će se samo u statističke svrhe.

Latinica	Кирилица	OBRAZAC	ENTITET/BD	OPĆINA	POPISNI KRUG	STAN	KUĆANSTVO	OSOBA
☒	☒	1						
Ime								
Ime oca ili majke								
Prezime								
Spol:	muški	ženski	Nadnevak rođenja i JMB:	DAN	MJESEC	GODINA	OSTALIH 6 CIFRI IZ JMB	
	☒	☒						
MJESTO STANOVANJA								
1. U mjestu popisa osoba koja se popisuje: (odaberite samo jedan odgovor)				a) Živi tu od rođenja ili se doselila sa namjerom da stalno tu živi ☒ → Pitanje 2.				
				b) Privremeno živi više ili manje od 12 mjeseci ☒ → Pitanje 3B.				
				c) Našla se u mjestu popisa i nema prebivalište ili boravište u drugom mjestu ☒ → Pitanje 3B.				
2. Je li je osoba prisutna u mjestu stalnog stanovanja u kritičnom momentu popisa?				Da ☒ → Pitanje 8.		3A. Razlog odsustnosti iz mjesta stalnog stanovanja		
				Ne ☒ → Pitanje 3A		3B. Razlog prisutnosti u mjestu privremenog stanovanja/ mjestu popisa		
4. Duljina odsustva /prisutnosti				Jedna godina i dulje (broj godina) <input type="text"/>		Kraće od jedne godine (broj mjeseci) <input type="text"/>		
5. Koliko još osoba namjerava biti odsutna/prisutna?				Jednu godinu i dulje ☒		Kraće od jedne godine (broj mjeseci) <input type="text"/>		
6. Mjesto u kojem se nalazi odsutna osoba / mjesto stalnog stanovanja privremeno prisutne osobe								
U BiH ☒ {								
NASELJENO MJESTO <input type="text"/>								
OPĆINA <input type="text"/>								
U drugoj državi ☒ {								
STRANA DRŽAVA <input type="text"/>								
7. Učestalost vraćanja u mjesto stalnoga stanovanja:								
Rjeđe od jednom nedjeljno ☒				Najmanje jednom nedjeljno ☒				
8. Mjesto rođenja								
Mjesto popisa ☒ → Pitanje 9.								
Drugo mjesto u BiH ☒ {								
NASELJENO MJESTO <input type="text"/>								
OPĆINA <input type="text"/>								
U drugoj državi ☒ {								
STRANA DRŽAVA <input type="text"/>								
9. Mjesto stalnoga stanovanja majke u vrijeme kada je osoba rođena:								
Mjesto popisa ☒ → Pitanje 10.								
Drugo mjesto u BiH ☒ {								
NASELJENO MJESTO <input type="text"/>								
OPĆINA <input type="text"/>								
U drugoj državi ☒ {								
STRANA DRŽAVA <input type="text"/>								

NA PITANJA 24. I 25. PREMA ČLANKU 12. ZAKONA O POPISU U BiH GRAĐANIN/GRAĐANKA MOŽE I DA SE NE IZJASNI

24. Etničko/nacionalno izjašnjanje:

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Bošnjak	☒	Hrvat	☒	Srbin	☒																	Ne izjašnjava se	☒

25. Izjašnjanje o vjeroispovijesti:

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Islamska	☒	Katolička	☒	Pravoslavna	☒	Agnostik	☒	Ateist	☒														Ne izjašnjava se	☒

26. Materinji jezik:

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bosanski	☒	Hrvatski	☒	Srpski	☒																	

27. Koje aktivnosti osoba zna obavljati na računalu (samo za osobe rođene prije 14.10.2002. godine; moguće više odgovora)?

Obrada teksta	☒	Izrada tablica	☒	Korištenje e-maila	☒	Korištenje interneta	☒	Ništa od navedenog	☒
---------------	-------------------------------------	----------------	-------------------------------------	--------------------	-------------------------------------	----------------------	-------------------------------------	--------------------	-------------------------------------

28. Najviše završena škola (samo za osobe rođene prije 14.10.1997.):

☒ Bez ikakvoga obrazovanja → Pitanje 30.	☒ Nepotpuno osnovno obrazovanje (upisati najviši razred koji je osoba završila)	VRSTA SREDNJE ŠKOLE		
☐ 8-godišnji ili stari program → Pitanje 30.	☐ 9-godišnji program → Pitanje 30.	☒	☒	☒
☒ Osnovna škola	☒ Srednja škola → ☒ 1-godišnja ili 2-godišnja, ☒ 3-godišnja, ☒ 4-godišnja ili 5-godišnja	☒	☒	☒
☒ Specijalizacija poslije srednje škole	☒ Specijalizacija poslije srednje škole	☒	☒	☒
☒ Učilište i 1. stupanj fakulteta	☒ Učilište/fakultet/akademija/sveučilište	☒	☒	☒
☒ Učilište/fakultet/akademija/sveučilište		☒	☒	☒

29. Stečeno zvanje (samo za osobe za koje je kod pitanja 28. obilježen modalitet „učilište/fakultet/akademija/sveučilište“):

STARI PROGRAM	4 godine	5 godina	6 godina
☒ Diplomirani →	☒	☒	☒
☒ Specijalista			
☒ Magistar			
☒ Doktor znanosti			
STUDIRANJE PO BOLONJI			
☒ Bachelor i diplomirani (studije I ciklusa)			
☒ Magistar (studije II ciklusa i integrirani studij)			
☒ Doktor znanosti (studije III ciklusa)			

30. Je li je osoba sposobna pročitati i napisati kratak tekst? (samo za osobe rođene prije 14.10.2002)

Da Ne

31. Škola koju osoba pohađa:

Ne školuje se	☒	Osnovna škola	☒	Specijalizacija poslije srednje škole	☒	Osnovne akademske studije - stari program	☒	Magistarske studije - stari program	☒	Studije I ciklusa	☒	Studije III ciklusa	☒
Predškolsko obrazovanje	☒	Srednja škola	☒	Učilište	☒	Specijalističke studije - stari program	☒	Doktorske studije - stari program	☒	Studije II ciklusa	☒		

EKONOMSKA AKTIVNOST (NA PITANJA OD 32. DO 39. ODGOVARAJU SAMO OSOBE ROĐENE PRIJE 14.10.1997. GODINE)

32. Je li je osoba tijekom tjedna od 8. do 14. listopada radila barem jedan sat, kako bi stekla sredstva za život ili je bila neplaćeni član koji pomaže?

Da → Pitanje 37. Ne, ali ima posao na koji će se vratiti (bolovanje, godišnji odmor i sl.) → Pitanje 37. Ne

33. Je li je osoba tražila posao u razdoblju od 17. rujna do 14. listopada?

Da Ne, našla je posao koji će uskoro početi da radi Ne → Pitanje 35.

34. Ako bi osobi bio ponuđen posao sada, bi li mogla početi da radi u razdoblju od 15. do 29. listopada?

Da → Pitanje 36. Ne

35. Status osobe u neaktivnosti:	36. Je li je osoba nekada radila?	37. Položaj osobe u zaposlenosti:
Učenik/ Učenica (15 godina i više) ili student/ studentica ☒ → Pitanje 40.	Da ☒	Zaposlenik/ Zaposlenica (radi kod poslodavca) ☒
Umirovjenik/ Umirovjenica ☒	Ne ☒ → Pitanje 42.	Poslodavac/ Poslodavka (zapošljava druge) ☒
Primateљи kapitalnih prihoda (od nekretnina ili investicija, kamata, renti, autorskih prava) ☒		Samozaposlen/ Samozaposlenica (ne zapošljava druge) ☒
Osoba koja obavlja kućne poslove ☒ } Pitanje 42.		Poljoprivrednik/ Poljoprivrednica na vlastitom imanju sa zaposlenim ☒
Nesposoban za rad ☒		Poljoprivrednik/ Poljoprivrednica na vlastitom imanju bez zaposlenih ☒
Ostale ekonomski neaktivne osobe ☒		Neplaćeni član kućanstva koji pomaže ☒

38. Zanimanje (za osobe koje rade ili su radile):

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

PROBNI POPIS STANOVNIŠTVA, KUĆANSTVA I STANOVA 2012
UPITNIK ZA KUĆANSTVO I STAN (P-2)

Svi podaci iz ovog obrasca su tajni i konstitit će se samo u statističke svrhe.

Latinica	Кириллица	OBRAZAC	ENTITET/BD	OPĆINA	POPISNI KRUG	STAN	KUĆANSTVO	ZGRADA								
☒	☒	2														
Ulica:																
<table style="width:100%; border:none;"> <tr> <td>Kućni broj:</td> <td>Dodatak:</td> <td>Ulaz:</td> <td>Stan:</td> </tr> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>									Kućni broj:	Dodatak:	Ulaz:	Stan:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kućni broj:	Dodatak:	Ulaz:	Stan:													
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>													
PODACI O JEDINICI ZA STANOVANJE																
1. Vrsta jedinice za stanovanje:			2. Vrsta kolektivnog stana:													
stan ☒ → Pitanje 3. kolektivan (institucionalan) stan ☒ → Pitanje 2. naseljen poslovni prostor ☒ druga jedinica stanovanja (šator, vagon, koliba, garaža, šupa i sl.) ☒ beskućnik ☒			studentski ili đački dom, internat i sl. ☒ zdravstvene i ustanove za socijalnu skrb ☒ vjerske ustanove ☒ objekti za smještaj raseljenih i izbjeglih osoba ☒ hoteli ☒ ostale ustanove ☒													
3. Korištenje jedinice za stanovanje:			4. Kat na kojem se nalazi stan:													
samo za stanovanje ☒ za stanovanje i obavljanje djelatnosti ☒ samo za obavljanje djelatnosti ☒ za odmor i rekreaciju ☒			za korištenje u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi ☒ drugi stan koji kućanstvo koristi i koji se nalazi u istom objektu koriste ga privremeno prisutne osobe ☒ prazan stan ☒			(Prizemlje 00, prvi kat 01, drugi kat 02 itd. podrum 50, suteran 60, međukat 70, potkrovlje 80) <input type="text"/> → ☒ Stan na dvije ili više razina (u kućicu upisati x) U kućice za kat, upisati kat na kojem je najniža razina.										
5. Površina stana (m ²) <input type="text"/>			6. Ukupan broj soba u stanu (sa površinom od 4 m ² i više): <input type="text"/>													
7. Kuhinja			8. Kupaonica			9. Toalet/WC:										
upišite površinu kuhinje u m ² ima ☒ → <input type="text"/> nema kuhinje (priprema hrane se obavlja u drugoj prostoriji) ☒			ima ☒ nema ☒			sa vodenim ispiranjem ☒ nema toaleta/ WC u stanu ☒ bez vodenog ispiranja ☒										
10. Voda u stanu:			11. Odvod otpadne vode (kanalizacija):													
ima, iz cijevi javne vodovodne mreže ☒ ima, iz cijevi priključenih na seoski ili mjesni vodovod ☒ ima, iz cijevi priključene na vlastiti hidrofor ☒			ima instalacije za vodu, ali nije u funkciji ☒ nema vodovodne instalacije ☒ otpadna voda se izljeva u cijevi priključene na javnu kanalizaciju ☒ otpadna voda se izljeva u cijevi priključene na zatvorenu septičku jamu ☒ otpadna voda se izljeva u cijevi priključene na zatvorenu septičku jamu s prelijevanjem ☒													
12. Električna energija:			13. Prirodni plin:			14. Centralno grijanje:										
ima ☒ ima instalaciju, ali nije priključena ☒ nema ☒			ima ☒ ima instalaciju, ali nije priključena ☒ nema ☒			ima ☒ ima instalaciju, ali nije priključena ☒ nema ☒										
PODACI O ZGRADI																
15. Tip zgrade u kojoj se nalazi stan:						16. Godina izgradnje zgrade										
Stambena zgrada / kuća s jednim stanom ☒ Stambena zgrada / kuća sa dva stana ☒						Stambena zgrada u nizu (s najmanje tri pripojena stana od kojih svaki ima svoj ulaz) ☒ Stambena zgrada s tri i više stanova ☒										
17. Katnost zgrade:						18. Materijal od kojega je izgrađen noseći sustav zgrade:										
P (samo prizemlje, visoko ili nisko) ☒ P + 1 (prizemlje i jedan kat) ☒ P + 2 ☒ P + 3 ☒						P + 4 ☒ P + 5 do P + 9 ☒ P + 10 do P + 19 ☒ P + 20 i više ☒										
19. Materijal od kojega je napravljen krovni pokrivač zgrade:						20. Dizalo u zgradi:										
opeka (glineni crijevi i sl.) ☒ beton (betonski crijevi, ravni betonski krovovi i sl.) ☒ limovi (profilisani, u obliku crijeva, ravni i sl.) ☒ vlakno cementni (valovite i ravne ploče) ☒						bitumen, tegola ☒ od prirodnih materijala (drvo, kamen, slama ...) ☒ ostalo ☒										
21. Pristupnost do ulaza u zgradu:						22. Stanje u kojem se zgrada nalazi:										
pristup bez stuba ili rampe ☒ pristup samo stubama ☒						ima ☒ nema ☒ pristup stubama i rampom ☒ pristup stubama i dizalom za invalide ☒										
22. Stanje u kojem se zgrada nalazi:						nije potrebna popravka ☒ potrebna je popravka ☒ nije moguće popraviti ☒										

PODACI O KUĆANSTVU			
23. Osnova korištenja jedinice za stanovanje:		24. Način zagrijavanja jedinice za stanovanje:	
vlasništvo ☒	zakup stana - privatno vlasništvo ☒	centralno zagrijavanje s vlastitom instalacijom ☒	pojedinačno zagrijavanje prostorija ☒
suvlasništvo ☒	zakup stana - državno vlasništvo ☒	centralno zagrijavanje iz javne mreže ☒	jedinica za stanovanje se uopće ne grije ☒
srodstvo sa vlasnikom stana ☒	drugo ☒	drugi načini zagrijavanja cijele jedinice za stanovanje ☒	
25. Vrsta energenata koji se koriste za zagrijavanje jedinice za stanovanje (može se dati više odgovora):		26. Način opskrba kućanstva vodom za piće:	
ugljen ☒	prirodni plin ☒	voda u stanu s priključkom na javni vodovod ☒	ulična česma ☒
drvo ☒	električna energija ☒	voda u stanu s priključkom na seoski ili mjesni vodovod ☒	kopani bunar ☒
nafta i naftni derivati ☒	drugo ☒	voda u stanu s priključkom na vlastiti hidrofor ☒	bušeni (cijevni) bunar ☒
		česma u dvorištu priključena na javni vodovod ☒	arteški bunar ☒
		česma u dvorištu priključena na vlastiti hidrofor ☒	uređeni izvor ☒
			cisterna (spremnik s vodom) ☒
			flaširana voda iz trgovine ☒
			drugi načini ☒
PODACI O POLJOPRIVREDI			
27. Ukupno raspoloživo zemljište kućanstva u BiH		Od toga:	
<input type="text"/> (DULUM)	<input type="text"/> (m ²)	27.1. Poljoprivredno zemljište	<input type="text"/> (DULUM)
		27.2. Zemljište pod šumom	<input type="text"/> (DULUM)
			<input type="text"/> (m ²)
28. Je li kućanstvo u zadnjih 12 mjeseci koristilo poljoprivredno zemljište? (vlastito +uzeto u zakup)		32. Uzgaja li Vaše kućanstvo stoku, perad ili pčele?	
Da ☒ → Pitanje 28.1	Ne ☒ → Pitanje 29.	Da ☒ → Pitanje 33.	Ne ☒ → Pitanje 34.
28.1. Površina pod oranicama i vrtovima	<input type="text"/> (DULUM)	33.1. Goveda, ukupno	<input type="text"/>
28.2. Voćnjaci	<input type="text"/>	33.1.1. Od toga: krave za mužu	<input type="text"/>
28.3. Vinogradi	<input type="text"/>	33.2. Svinje, ukupno	<input type="text"/>
28.4. Rasadnici	<input type="text"/>	33.3. Ovce i koze (ženska rasplodna grla)	<input type="text"/>
28.5. Livade i pašnjaci	<input type="text"/>	33.4. Konji, ukupno	<input type="text"/>
29. Površine ribnjaka	<input type="text"/>	33.5. Perad, ukupno	<input type="text"/>
30. Gljive (podrumi, tuneli, itd)	<input type="text"/>	33.6. Košnice, ukupno	<input type="text"/>
31. Je li kućanstvo u posljednjih 12 mjeseci imalo proizvodnju povrća, jagoda, ljekovitoga bilja, cvijeća i ukrasnog bilja za potrebe tržišta?		34. Prodaje li kućanstvo poljoprivredne proizvode na tržištu?	
Da ☒	Ne ☒	Da ☒	Ne ☒
35. Odvija li se (vrši) cjelokupna poljoprivredna proizvodnja ili njezin najveći dio u općini popisa?		Da ☒ → Pitanje 36.	
		Ne ☒ → Pitanje 35.1.	
35.1. Naziv općine <input type="text"/>			
36. Bavi li se kućanstvo poljoprivrednom proizvodnjom? (na bar jedno od pitanja 28, 31, 32, 34. obilježen odgovor „Da“ i/ili u polja za gljive i/ili ribnjake upisana vrijednost)			
Da ☒ → Upisati u kontrolnik u kolonu 10 „DA“		Ne ☒ → Kraj	
POPUNJAVA OPĆINSKI INSTRUKTOR/ INSTRUKTORICA			
Bar Code <input type="text"/>	Broj kućanstava u stanu <input type="text"/>	Broj osoba u stanu <input type="text"/>	Broj članova kućanstva <input type="text"/>

SPISAK OSOBA

Redni broj osobe	Ime i prezime	Ime jednog roditelja	Ime supruge/supruga partnerke/partnera	Osoba je		Odnos prema osobi na kojoj se vodi kućanstvo		Redni broj obitelji	Položaj člana u obitelji	Razlog odsustva/prisustva
				Član kućanstva	Privremeno prisutna	Odnos	Šifra			
(a)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐ ☐ 1				✗	✗					
☐ ☐ 2				✗	✗					
☐ ☐ 3				✗	✗					
☐ ☐ 4				✗	✗					
☐ ☐ 5				✗	✗					
☐ ☐ 6				✗	✗					
☐ ☐ 7				✗	✗					
☐ ☐ 8				✗	✗					
☐ ☐ 9				✗	✗					
☐ ☐ 0				✗	✗					
☐ ☐ 1				✗	✗					
☐ ☐ 2				✗	✗					
☐ ☐ 3				✗	✗					
☐ ☐ 4				✗	✗					
☐ ☐ 5				✗	✗					
☐ ☐ 6				✗	✗					
☐ ☐ 7				✗	✗					
☐ ☐ 8				✗	✗					
☐ ☐ 9				✗	✗					
☐ ☐ 0				✗	✗					

Stupac 10 - razlog odsustva / prisustva
 Za članove kućanstva koji su privremeno odsutni iz mjesta stalnog stanovanja upisati šifru razloga odsustva vodeći računa o tome da li se odsutna osoba nalazi u Bosni i Hercegovini ili u inozemstvu. Za članove kućanstva koji su prisutni u mjestu stalnog stanovanja u kolonu 10 ne treba upisivati ništa.
 Za osobe privremeno prisutne u mjestu popisa upisati šifru razloga prisustva.

Razlog odsustva / prisutnosti za osobe u zemlji

Rad..... 01
 Školovanje..... 02
 Obiteljski razlozi 03
 Ostali razlozi (službeni put, liječenje i sl.)..... 04

Razlog odsustva za osobe u inozemstvu

Na radu u inozemstvu kod stranog poslodavca ili na samostalnom radu 05
 Upućen na rad u diplomatsko-konzularno i drugo zastupništvo, međunarodne organizaciju i sl. 06
 Boravi u inozemstvu kao član kućanstva osobe odsutne iz razloga 05 07
 Boravi u inozemstvu kao član kućanstva osobe odsutne iz razloga 06 08
 Školovanje..... 09
 Ostali razlozi (u gostima, turističko ili poslovno putovanje, stručno usavršavanje i sl.) 10

Kućanstvom se smatra svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, ishrana i dr.), bez obzira nalaze li se svi članovi u mjestu gdje je nastanjeno kućanstvo ili neki od njih boravi u drugom naselju zbog rada, školovanja ili drugih razloga.

Kućanstvom se smatra svaka osoba koja živi sama u posebnom ili djeljivom stanu, ili kao samac-podstanar, ili u samaćkom hotelu, bez obzira stanuje li u istoj sobi sa drugim samcem ili članovima kućanstva-stanodavca, ali sa njima ne troši zajedno svoje prihode.

Obitelj je zajednica koja se sastoji od bračnog ili izvanbračnog para, ili od roditelja (oba ili jednog) i njihovih djece.

Dijete (biološko, usvojeno, pastork) jeste osoba koja, bez obzira na starost i na bračni status, živi u kućanstvu s jednim ili oba roditelja, pod uvjetom da nema bračnog/izvanbračnog partnera ili svoje dijete u tom kućanstvu.

Članovi kućanstva upisuju se ovim redoslijedom: prvo se upisuje nositelj kućanstva (nositelj kućanstva ne može biti osoba koja je duže od godinu dana u inozemstvu), a zatim članovi njegove uže obitelji (bračni drug i djeca, ako ih ima). Ako u kućanstvu živi više uži obitelji, prvo se upisuju članovi jedne uže obitelji, zatim članovi druge uže obitelji itd. Nakon njih upisuju se srodnici i nesrodnici koji se smatraju članovima kućanstva.

Nakon članova kućanstva upisuju se **privremeno prisutne osobe.**

Privremeno prisutna osoba je osoba koja ima mjesto stalnog stanovanja u drugom naselju u BiH ili inozemstvu (gdje ima svoje kućanstvo), a koja u mjestu popisa boravi zbog rada, školovanja ili iz nekog drugog razloga.

ODNOS PREMA OSOBI NA KOJOJ SE VODI KUĆANSTVO	ŠIFRA	REDNI BROJ OBITELJI	ŠIFRA	POLOŽAJ ČLANA U OBITELJI	ŠIFRA
Osoba na kojoj se vodi kućanstvo	01	Članovi prve obitelji	1	Supruga/suprug	01
Supruga/suprug	02	Članovi druge obitelji	2	Partnerka/partner u neformalnoj zajednici	02
Partnerka/partner u neformalnoj zajednici	03	Članovi treće obitelji	3	Zajedničko dijete	03
Kćerka/sin/posvojeno dijete	04	Itd.	...	Sama majka sa djetetom/djecom	04
Majka/otac	05	Osoba ne pripada obitelji	0	Sam otac sa djetetom/djecom	05
Svekrva/svekar/tašta/tast	06			Dijete koje živi sa samo jednim roditeljem	06
Unuka/únuk	07			Dijete samo supruge ili partnerke	07
Snaha/zet	08			Dijete samo supruga ili partnera	08
Baba/deda	09			Ne pripada nijednoj od obitelji	88
Sestra/brat	10				
Ostala rodbina (ujna, ujak, strina, stric i sl.)	11				
Nije u srodstvu	12				
Nije član kućanstva/privremeno prisutna osoba	88				